

סיכום שנת 2017

יולי 2018

שק"ל – שילוב קהילתי לאנשים עם מוגבלויות (ע"ר)
בית שק"ל, רח' יד חרוצים 11, ת.ד. 53105, ירושלים 9153002

טל': 02-6720157, פקס: 02-6725208

E-mail: shekel@shekel.org.il

www.shekel.org.il

עיצוב: סטודיו "בין השורות" של עמותת שק"ל, טל' 02-5480108

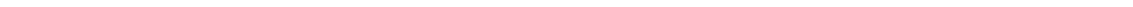
הדפסה: דפוס "הרוש והחרוצים" תלפיות, ירושלים

תוכן

5	דבר מנכ"ל שק"ל
7	מערך הדיור
15	תעסוקה שיקומית
33	תכנית "שיאים, ערוצים לקהילה"
39	שק"ל בפנאי – מכללת שק"ל
47	יום שהות ארוך ומועדוניות
51	המרכז הישראלי לנגישות
55	מרכז טיפולי טוני אלישר
60	היחידה להתנדבות
62	מרכז הדרכה
65	פיתוח משאבים וקשרי חוץ
69	קשרי קהילה
71	הערכת תכניות
72	משאבי אנוש
75	מחלקת כספים
1a	תקציר באנגלית

דבר מנכ"ל שק"ל

האתגרים הגדולים בהנהגת עמותה הם: לזקק ולדייק, להתפתח ולפתח, לשמר ולהישמר, להיות קשוב לצרכים המשתנים והקיימים, ובעיקר לתת מענה אקטואלי פותח דלתות וחיבורים לקהילה עבור אנשים עם מוגבלויות ובני משפחתם. שק"ל הוא בית אוהב ועוטף, הנותן ומוביל את תחום המענים לאנשים עם מוגבלויות בחברה הישראלית לגווניה ושבטיה. השאיפה, התכילה והתקווה שלי היא להעניק עולם שלם לאדם עם מוגבלות, ולהוות בית קשוב לקול משאלות הנפש, ולנעשה בעולם הגדול ובחיינו של האדם.

שק"ל מבוססת על גישה רב מערכתית והוליסטית, הכוללת התייחסות למעגלי ההשתייכות השונים של הפרט, ולכן מורכבת מטיפול פרטני, פעילות קבוצתית ופעילות בקהילה. מכך נגזרת עבודה של צוות רב מקצועי על פי גישה מערכתית, הכוללת: מודעות של הצוות להגדרת תפקידים ולמשימותיהם, גיבוש משותף של מטרות ויעדים ברורים ומסכמים, תקשורת פתוחה ודמוקרטית היוצרת גוף ידע מתוך ניסיונם בשטח של כל אחד מאנשי הצוות. האני מאמין הטיפולי של שק"ל מונחה על ידי הגישה שעל פיה הפרט והסביבה נמצאים בהשתנות מתמדת כתוצאה משינויים החלים ביניהם ועליהם. תפיסה זו היא הביטוי בפועל של שינוי העמדות והתפיסות בחברה והקהילה, כשהוא מתרחש מתוך תהליך של היכרות מעמיקה והתאמה הדדית.

מאז הקמתה, בשנת 1979 ועד היום, שק"ל ממשיכה את החזון של פיתוח מענים חדשניים לטובת אוכלוסיות עם מוגבלויות בקהילה ברחבי הארץ. עבודה זו נעשית הודות לצוות מקצועי מיומן, מסור ומחויב לתפיסה שלכל אדם זכות לחיות בקהילה ולממש את היכולות שלו. ההנהלה הציבורית של שק"ל מובילה מדיניות זו ושוקדת על פיתוח מודלים חדשניים המלווים בתכניות הערכה ובמחקרים.

בשנת 2017 שק"ל המשיכה לפתח ולקדם שירותים חדשים וקיימים. היקף הפעילות בשק"ל גדל והורחב באופן משמעותי: כיום גרים כ-350 דיירים ב-140 דירות בקהילה ובדירור הנתמך, כ-700 מועסקים במרכז היום, במפעלי שק"ל ובתעסוקה נתמכת בשוק העסקי, ועוד מאות נהנים בפעילויות מגוונות של מכללת שק"ל בפנאי. מאות ביקרו בהצגות תיאטרון של שיאים - ערוצים לקהילה. מאות זוכים לטיפול מקצועי במרכז הטיפולי טוני אלישר במרכז חרוב ובמועדוניות לילדים במסגרת תכנית יום לימודים ארוך. נפתחו סניפים חדשים של "ביסטרו חרוצים", מרכז יום לגמלאים עם מוגבלות שכלית, מע"שים תעשייתיים במודיעין ובסביבה, הרחבת המפעל רב נכותי בפתח תקווה, פתיחת מסגרות חדשות בבתי ים, גובש חיבור חדשני ופורץ דרך עם חברת מובילאיי, ועוד. לקראת השנה הקרובה אנו נמצאים בתהליכים מתקדמים להרחבת השירות ליישובים נוספים.

בשנה זו הושם דגש על התייעלות ושיפור המצב הכלכלי של הארגון. כמו כן, אנו רואים חשיבות רבה בפיתוח שיטות עבודה חדשות ויזמות, אשר מאפשרים שיפור איכות החיים של מקבלי השירות של שק"ל וכן פתיחות הקהילה אליהם. בשנת 2018 מתוכנן שינוי במבנה הארגוני מותאם לפעילות שק"ל ברחבי הארץ.

כמדי שנה אנו שמחים לסכם את שנת הפעילות המגוונת והמוצלחת של שק"ל. הסיכום מאפשר דיון שנתי על הפעילויות, עם כל מנהלי התכניות, לימוד והסקת מסקנות, וכן בסיס לתכניות עבודה לשנה הבאה. בהכנת סיכום ותכנון פעילות שנתי יש ביטוי לבגרותו של הארגון ונכונותו לשקיפות ועמידה לבחינה פנימית וחיצונית. פרסום הסיכום השנתי נותן הזדמנות להנהלה ולמנהלי התחומים לקבל משוב מהעובדים ומהשותפים הרבים, ממקבלי השירות והציבור. הסיכום מתפרסם גם באתר האינטרנט של שק"ל.

הסיכום השנתי משקף את הפעילויות בתחומים הבאים: דיור, תעסוקה שיקומית, תכניות פנאי (שיאים ומכללת שק"ל בפנאי), מסגרות חינוך, המרכז הישראלי לנגישות, מרכז ייעוצי טיפולי לנפגעי אלימות וחינוך מיני חברתי טוני אלישר, וכן יחידות המטה: התנדבות, מרכז הדרכה, פיתוח משאבים וקשרי חוץ, קשרי קהילה, משאבי אנוש ומחלקת כספים.

כתיבת הסיכום נעשתה לאחר דיון אישי עם כל מנהל תחום. הדיון כלל את בחינת האפקטיביות של הפעילות, הישגים וקשיים, לקחים, צורך בשינויים ותכנון הפעילות לשנה הבאה. גם בעתיד שק"ל תמשיך להתור לשקיפות פעילויותיה ותאפשר למעוניינים לבקר ולהתרשם ממגוון תוכניותיה.

ברצוני להודות למנהלי התוכניות שסייעו בהכנת הסיכום ולד"ר מאיר חובב, השותף בדיונים השנתיים עם מנהלי התכניות בהכנת הסיכומים השנתיים ועריכתם. תודה לגב' ליהיא לפיד נשיאת שק"ל, שהפכה להיות חלק פעיל ומשמעותי בעמותה, תודה למר חיים אריאל יו"ר ההנהלה על פעילותו החשובה לקידום שק"ל, תודה לחברי ההנהלה הציבורית, ולכל מי שמסייע לנו בפעילותינו במהלך השנה.

תודה לעובדי משרד הרווחה והשירותים החברתיים באגפים השונים, עובדי עיריית ירושלים, פתח תקווה, בת-ים, שוהם, חבל מודיעין, חיפה, קיבוץ קבוצת יבנה ועוד רבים אחרים ולרשויות המקומיות שאנו עובדים איתם, אשר שותפים לנו בפיתוח תכניות חדשות, מסייעים ומלווים אותנו בפעילויות השוטפות. תודה לקרן של הביטוח הלאומי – פיתוח שירותים לנכים ולקרן שלם אשר מסייעים לנו לאורך השנים בפיתוח תכניות ייחודיות, שיפוצים והצטיידות.

כדי להבטיח את המשכיות הפעילות באיכות ובהיקף בה אנו מאמינים ופועלים אנו זקוקים לתמיכה של תורמים רבים. ללא סיוע כספי משמעותי, אנו מוגבלים ביכולות שלנו להמשיך ולפתח את השירותים ולהעניק את הטיפול המיטבי הנדרש, בתחומים שאינם מכוסים בתקציב הממשלה והרשויות. לכן, אנו פונים לציבור הרחב, בישראל ובחו"ל, ומזמינים להצטרף אלינו על ידי תרומה והתנדבות ולחולל יחדיו שינוי בחברה הישראלית. אני מבקשת להודות מעומק הלב לתורמים ולקרנות בארץ ובחו"ל, שבצורתם פיתחנו שירותים איכותיים ברמה מקצועית גבוהה לרווחת האנשים.

תודה והערכה עמוקה מכל הלב לכל אחד ממאות העובדים ומאות המתנדבים בשק"ל שבזכותם ובלעדיהם כל המפעל האדיר הזה לא היה מגיע להישגים כה מרשימים.

שק"ל הוא עולם של אנשים טובים ומקצועיים, אנשים שמתמודדים עם קשיים וניסיונות, ומתגברים עליהם באמצעות אהבה, אומץ, אכפתיות והקרבה.

קלרה פלדמן

מנכ"ל שק"ל

יוני 2017

מעריך הדיור

מבוא

מעריך הדיור של עמותת שק"ל פועל בישובים שונים ברחבי הארץ, ומספק דיור ומענה מקצועי לאנשים עם מוגבלות ולבני משפחותיהם בשני אופנים עיקריים:

מעריך דיור מוגן - אשר נותן מענה כוללני לדיירים ברמות תפקוד נמוכות ובינוניות.

מעריך דיור נתמך - אשר נותן מענה תמיכתי לדיירים ברמות תפקוד גבוהות.

בנוסף, מעריך הדיור שוקד על פיתוח תוכניות של פתרונות דיור קהילתיים עבור רשויות שונות, ואף מסייע לקבוצות הורים המבקשים לפתח מענים עבור ילדיהם.

מעריך הדיור כולל מודלים שונים של דיור קהילתי מוגן: דירות קבוצתיות של שותפים (שישה או ארבעה שותפים), דירות זוג, דירות יחיד ועוד. רמת הליווי הניתנת לכל קבוצה משתנה ומותאמת אישית עבור כל קבוצה.

מעריך הדיור שואף לספק לאדם עם מוגבלות דיור שהוא בית לחיים, אשר מותאם לו אישית ומבטיח לו איכות חיים גבוהה.

העקרונות המנחים להתייחסות לדייר כוללים גישה כוללת (הוליסטית) וממוקדת באדם (Person-Centered). על פי גישה זו האדם עם המוגבלות הינו במרכז, ויש לקחת בחשבון את מכלול צרכיו הרגשיים החברתיים, והתפקודיים והפיזיים, תוך שימת דגש על יכולותיו ועל כוחותיו.

מעריך הדיור פועל באופן מתמיד לאמץ ולפתח מסגרות דיור ושיטות טיפול המתאימות לצרכים ולרצונות המשתנים של הדיירים השונים. היעדים הטיפוליים מתייחסים אל האדם עם המוגבלות בכללותו ובאופן אינדיבידואלי, ומתמקדים בשילוב (נורמליזציה) הדייר בקהילתו הטבעית, בקידום עצמאות הדייר, ובהעצמתו תוך הדגשת מתן חופש בחירה לדייר ושליטה בחייו, ובביסוס רווחתו הרגשית.

אוכלוסיית היעד של מעריך הדיור היא כל אדם עם מוגבלות המבקש לגור בדיור מוגן בקהילה המופעל על ידי שק"ל ושהופנה על ידי הרשויות המקומיות, ומשרד הרווחה.

אוכלוסיית היעד כוללת אנשים ממגזרים חברתיים שונים: יהודים, ערבים, דתיים וחילוניים, ואנשים בגילים שונים: צעירים מתחת לגיל 18, בוגרים ומבוגרים.

אוכלוסיית היעד המקבלת מענים ממעריך הדיור מתאפיינת במוגבלויות הבאות:

- מוגבלים שכלית התפתחותית (מוגבלות קלה, בינונית ועמוקה).
- לקויי למידה משמעותיים ובעלי יכולת שכלית גבולית.
- מוגבלים פיזית (מרותקים לכיסא גלגלים, או מוגבלים בתנועה).
- אנשים על הרצף האוטיסטי – ASD.

מעריך הדיור של שק"ל בוחן מדי שנה מועמדים רבים למסגרות הדיור על פי בקשת הרשויות. מצד שני, המועמד שוקל האם הוא מעוניין במסגרת המוצעת על ידיו. בחינה זו כוללת ראיון קבלה, מפגש בבית המשפחה יחד עם העובדת הסוציאלית הקהילתית, תוכנית של ביקורים בדירה

המיועדת, ותהליך של הסתגלות איטית למערך הדיור. בנוסף, מערך הדיור מסייע לשלוש קבוצות נוספות: משפחות דיירים, מועמדים לדיור ומתעניינים בדיור, מועמדים לדיור נתמך.

מדי שנה מתקבלות במערך הדיור עשרות פניות ליעוץ ותמיכה ממשפחות של אנשים עם מוגבלות אשר עדיין מתגוררים בבית המשפחה. פונים אלה מקבלים חומר כתוב על מערך הדיור. אלה המבקשים זאת, מקיימים פגישת ייעוץ עם מנהל מערך הדיור. חלק מהפונים מבקשים לבנות עבור בנם או ביתם תוכנית הכשרה ייחודית ופרטנית לחיים עצמאיים בקהילה. המדובר בעיקר באנשים עם מוגבלות אשר מתקשים לעזוב את בית הוריהם, ולעבור לדיור מחוץ לבית ההורים. עבור אנשים אלו מפתח מערך הדיור מענה ייחודי. התערבויות אלו עשויות לכלול טיפול פרטני, ביקור שבועי בבית המשפחה, או ליווי במתכונת של "אח בוגר".

פיתוח מסגרות דיור בקהילה

עמותת שק"ל פועלת רבות להפצת החזון הקהילתי ברחבי הארץ, תוך סיוע לרשויות ולקבוצות ביישומם המעשי. צוות העמותה נותן סיוע ויעוץ לרשויות לקבוצות הורים שיש להן עניין בהפעלת מערך דיור קהילתי בישראל. נערכים מפגשים להבנת הצרכים ולפיתוח המענה הייחודי הנדרש, מתקיימים סיורים בדירות לדוגמא, וניתנות הרצאות והדרכות לצוותים ברשות.

בשנה זו פעילות הפיתוח התמקדה בתוכניות הבאות:

- **מעלה אדומים** – פיתוח של בית לחיים לדיירים בתפקוד נמוך. נתקבל אישור ממשרד הרווחה לעניין, והחל תהליך הפיתוח הרעיוני.
- **שוהם** – פיתוח של דירות בקהילה לדיירים בתפקוד גבוה. נתקיימו פגישות חשיפה עם הורים מהישוב.
- **שוהם** – פיתוח של בית לחיים לקבוצת דיירים בתפקוד נמוך. נחתם מסמך הבנות עם הרשות.
- **קבוצת יבנה** – פיתוח של דירה נוספת לבנים. הדבר נדון במזכירות הקיבוץ.
- **משואות יצחק** – נתקיימו פגישות הכרות עם המזכירות, ונבחנו חלופות שונות להפעלת דירה לבנות. הדבר מצוי בתהליכי אשרור בישוב.
- **רמת גן** – ליווי קבוצת הורים בפיתוח של מענה דיור קבע ייחודי ברמת גן, כולל ליווי לתכנון האדריכלי.
- **רעננה** – ליווי של עמותת הורים בפיתוח של בית לחיים לקבוצה של דיירים סיעודיים, בשיתוף של עיריית רעננה.
- **פתח תקוה, בני ברק, ירושלים** – המשך פיתוח של דיור נתמך לאוכלוסיות מוגבלות שכלית התפתחותית, שיקום ואספרגר. דירות של יחידים ודירות של זוגות.

מבנה מערך הדיור

בסוף שנת 2017 הפעיל מערך הדיור 112 מסגרות: דירות קבוצתיות, זוגיות וליחידים (נתונים סטטיסטיים בהמשך), מתוכן 45 מסגרות של דיור נתמך.

בשל גודלו של מערך הדיור הוא מחולק לתחומים לפי המוגבלויות:

- תחום לקויות למידה וגבוליים (שיקום).
- תחום מוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה).
- תחום סיעודיים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ושיקומיים.
- תחום הרצף האוטיסטי – ASD.

על כל תחום ממונה מנהל. בשל גודל תחום השיקום ותחום מוגבלות שכלית התפתחותית – מוצב לצד המנהל עובד סוציאלי או מתמחה בפסיכולוגיה. כל מנהל תחום מפעיל רכזים, אשר מפעילים כל אחד מספר דירות. הרכז הוא האחראי הישיר על הדירה ומפעיל צוות של מדריכים ומתנדבים. קיים צוות רב מקצועי של מערך הדיור הכולל: צוות של מומחים מתחומים שונים: עבודה סוציאלית, פסיכיאטריה, אחות, פסיכולוגיה התנהגותית, חינוך מיוחד, פיזיותרפיה, חינוך מיני, וטיפול במוזיקה, מערך של פסיכולוגים שיקומיים. פועל צוות אחזקה, הכולל אחראי על התחזוקה השוטפת של הדירות. מתנדבים: מתנדב המסייע בגיבוש הכשרה לצוות, מתנדבי השירות הלאומי, ומתנדבים מחו"ל, מתנדבים מהקהילה.

מערך הדיור בסוף שנת 2017

בסעיף זה יוצגו נתונים סטטיסטיים אודות הדיירים, הדירות והעובדים (נכון לתאריך 31/12/17).

הדיירים

במערך הדיור נמצאים 310 דיירים: 265 דיירים בדיור המוגן, ו-45 דיירים בדיור הנתמך. כפי שעולה מלוח 1 מרבית הדיירים משתייכים לאגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית (105 דיירים) ולאגף השיקום (102 דיירים); וליחידה לאוטוסיטים (58 דיירים); 157 גברים ו-108 נשים.

מרבית הדיירים במערך הדיור הם צעירים, בין גיל 22 לגיל 40, מיעוטם (11 מהם) הם צעירים מתחת לגיל 22 (רובם משתייכים לאגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית, ואספרגר), או מבוגרים מעל גיל 51 (35 דיירים).

לוח 1: הדיירים בדיור המוגן לפי השתייכות אגפית וגיל

סה"כ	מש"ה	שיקום	אוטיזם	סה"כ
265	105	102	58	סה"כ

במערך הדיור ישנן 5 דירות לאנשים עם צרכים סיעודיים (30 דיירים), ושאר הדירות לאנשים עם צרכים טיפוליים או אימוניים.

ניתן להצביע על שתי מגמות בפרופיל הדיירים: האחת היא שישנם יותר דיירים מזדקנים במערך הדיור, דבר המצריך הערכות מיוחדות. השנייה היא שגם השנה היה גידול במספר הדיירים עם אוטיזם, נוכח הצורך הרב הקיים בתחום זה.

מעבר לכך, חל גידול נוסף במספר הדיירים שמתגוררים בתוכניות הדיור הנתמך בירושלים ובפתח תקווה, בני ברק וגבעת שמואל. כרגע מספרם עומד על 45 דיירים.

הדירות

במערך הדיור המוגן 67 דירות ובמערך הדיור הנתמך 45, הנבדלות זו מזו בגודלן ובהרכב האוכלוסייה המתגוררת בהן.

מרבית הדירות הקבוצתיות הגדולות (6 דיירים) הם דירות של מוגבלות שכלית התפתחותית. מרבית הדירות הקבוצתיות הבינוניות (4-5 דיירים) הם דירות של שיקום. מרבית דירות היחיד הן דירות של שיקום. ישנן 6 דירות של דיירים בעלי צרכים סיעודיים (שתיים מהן הן דירת הסיעודיים הראשונה של אגף השיקום). יש לציין, ש-7 מכלל הדירות הינן דירות מעורבות בהן יש דיירים של מוגבלות שכלית התפתחותית ושל שיקום.

מספר הדירות לאוטיסטים ומספר הדירות של דיור נתמך עלה.

לוח 2: הדירות לפי השתייכות אגפית ותקן דיירים בדירה

סה"כ	אוטיזם	שיקום	מש"ה	
14		2	12	קבוצתית (6 דיירים)
40	13	20	7	קבוצתית (4 או 5 דיירים)
1	1			קבוצתית (3 דיירים)
3		3		דירת זוג (2 דיירים)
9	1	7	1	דירת יחיד
67	15	32	20	סה"כ
45	21	18	6	בדיור הנתמך

הדירות מפוזרות במקומות שונים:

- ירושלים – 64 דירות.
- קבוצת יבנה – שתי דירות
- נוף איילון – דירה אחת
- דיור נתמך – ירושלים, פתח תקווה, בני ברק, וגבעת שמואל (45 דירות נוספות)

מבחינת הפיזור הגיאוגרפי ישנה מגמה לפתח מסגרות דיור קהילתיות מחוץ לעיר ירושלים, בהתאם לפניות המגיעות מהרשויות. בשנה זו עבדנו על פיתוח של דיור לאספרגר ברמת גן ובשוהם, כאשר תחילת הפעילות צפויה בשנת 2018.

עובדים ומדריכים

- מספר העובדים בדירות בסוף שנת 2017 היה 269, כאשר 23 מהם רכזים, 246 מהם מדריכים, כאשר מרביתם עובדים במשרות חלקיות.
- מספר המתנדבים בדירות היה 62.

פעולות בשנת 2017

דיירים

מספר הדיירים גדל ביחס לסוף השנה שעברה ועומד על 265 דיירים בדיור המוגן, ועוד 45 דיירים בדיור הנתמך.

- 18 דיירים חדשים נקלטו במעריך הדיור המוגן. מתוכם, 8 דיירים הושמו בשתי דירות חדשות שנפתחו, והשאר במקומות פנויים בדירות קיימות.
- 14 דיירים חדשים נקלטו במעריך הדיור הנתמך.
- 16 דיירים עזבו את מעריך הדיור.
- 11 דיירים עזבו ביוזמת הדייר או משפחתו, בשל הרצון לעצמאות או בשל רצון לחזור אל חיק המשפחה - ועברו למגורים לא מוגנים בקהילה.
- 2 דיירים עזבו ביוזמת המשפחה למסגרת מוגנת יותר, בשל תפקוד נמוך.
- 3 דיירים עזבו לבית המשפחה או למסגרת מוגנת יותר – ביוזמת שק"ל בגין התנהגות מאתגרת, סיכון עצמי או סיכון לאחרים, או הדרדרות נפשית.

דירות:

נפתחו 2 דירות חדשות: שתיהן לאנשים עם אספרגר.
נפתחו 13 דירות לדיור הנתמך בירושלים, בפתח תקווה, בני ברק וגבעתי שמואל.

תוכנית טיפול אישית שנתית לדייר

סיכום הטיפול השנתי מהווה, מחד סיכום של הפעילות בשנה החולפת, ומאידך, תכנון היעדים והפעולות לשנה הבאה. סיכום זה בא להבטיח תיעוד של התהליך הטיפולי, ובחינה של היעדים הטיפוליים בפרספקטיבה של זמן. "סיכום הטיפול השנתי" מקיף 11 תחומים: פרטים אישיים, אבחנה פורמאלית, בריאות, יחסים משפחתיים, יחסים בין-אישיים, הסתגלות רגשית התנהגותית, מיומנויות אקדמיות בסיסיות, מיומנויות יומיום בסיסיות (ADL ראשוני), מיומנויות יומיום מתקדמות (ADL שניוני), מסגרת יום, הכשרה ותעסוקה, שעות פנאי.

תוכנית הטיפול השנתית הינה כלי עבודה מרכזי במערך הדיור והושם דגש על כתיבתה עבור כל הדיירים. השנה מערך הדיור מציין בסיפוק שנכתבו סיכומי טיפול מקיפים עבור כלל דיירי שק"ל על פי מבנה אחיד ("סיכום טיפול שנתי"). גם השנה נשמרו סיכומי הטיפול השנתיים בתיקייה ממוחשבת של מערך הדיור.

בריאות הדיירים וטיפולים מקצועיים

- מספר האשפוזים השנה היה: 10 אשפוזים על רקע פיזי, ו- 2 אשפוזים על רקע נפשי. חלק מהאשפוזים היו ארוכים – עד 20 יום, וחלקם קצרים. בכל אשפוז ניתן לדייר ליווי של איש צוות משק"ל.
  - 73 דיירים קיבלו טיפולים פרטניים פארא-רפואיים (כולל טיפול במוזיקה, טיפול באומנות, טיפול בבעלי חיים, רכיבה טיפולית), או טיפולים פסיכו-סוציאליים לאורך כל השנה.
  - 113 דיירים נמצאו במעקב פסיכיאטרי – חלקם מטופלים על ידי הפסיכיאטר באופן קבוע.
- הגידול בטיפולים הינו תוצאה של תהליך מתמשך של הזדקנות האוכלוסייה, ועליית מספרים של הדיירים הנדרשים להתייחסות רפואית מיוחדת.

תעסוקת דיירים

- במסגרת הדיור ובהתאם לעקרונות הטיפול אנו מדגישים את חשיבות פעילות הדייר בתחום התעסוקה, ומשקיעים מאמצים במימוש הפוטנציאל התעסוקתי של הדיירים. נעשים מאמצים רבים לשלב דיירים בתעסוקה בקהילה, במיוחד בשוק החופשי.
- כמעט כל הדיירים משולבים במסגרת תעסוקה ורבים מהם עובדים בשוק החופשי, זאת מתוך מגמה למצות את הפוטנציאל התעסוקתי של הדיירים ולאפשר להם עבודה ושכר.
  - 30 דיירים מועסקים במרכזי יום עקב היותם סיעודיים או בשל הזדקנות.
  - 5 דיירים לומדים באקדמיה, ודייר אחד בבית ספר.
  - דייר אחד ללא תעסוקה קבועה, עקב סירובו לתעסוקה.

תרבות פנאי, נופש

בשנת 2017 היתה פעילות תרבות ופנאי ענפה ומושקעת. כמעט כל הדיירים משתתפים בפעילות פנאי המוצעת להם על ידי שק"ל, או במסגרות בקהילה. פעילות הפנאי נבחרת על פי רצונותיו של כל דייר ודייר.

בנוסף לקורסים, חוגים ומועדונים המתקיימים באופן שגרתי, הדיירים צורכים פעילות פנאי באופן עצמאי מהקיים בקהילה, ובתיווך "שקל בפנאי" - מחלקת הפנאי של שק"ל, כגון: סרטים, מופעי תרבות, מופעי מוזיקה, בתי קפה, מוזיאונים ועוד. כל הדיירים יצאו השנה לנופש הכולל לינה. ארבע קבוצות של דיירים יצאו לנופש בחו"ל.

ניתן לקרוא על פעילות זו בסיכום השנתי של מחלקת הפנאי.

אירועים חריגים על פי חוק חסרי ישע

במשך השנה דווחו לרשויות הרווחה על 65 אירועים חריגים – שהוגדרו על ידי החוק כאירועים המחייבים דיווח לרשויות הרווחה. כמו כן, דווחו 170 אירועים, שלא חייבו דיווח לרשויות, אולם הם הועברו לטיפול גורמי חוץ כגון רופאים מטפלים, גורמים בתעסוקה, ומטפלים אישיים. רמת הדיווח של הצוות על אירועים חריגים השתפרה וכן המידיות של הדיווח.

ביקור בשוק מחנה יהודה בירושלים

שיפוצים, הצטיידות ואחזקה

במהלך שנת 2017 עסקנו בשדרוג של שתי דירות קיימות: דירת מזדקנות עם מוגבלות שכלית התפתחותית, דירת בנים עם אספרגר. בוצעה הצטיידות לשלוש דירות חדשות. במעריך הדיור קיים נוהל בקשת שירותי תחזוקה, אשר מופעל לשביעות רצון. נאספו רשימות מלאי של ציוד מכל הדירות.

כיתוח תוכניות דיור נוספות

- הוכנו רשימות מועמדים לשש דירות חדשות בדיור המוגן בירושלים.
- הוחל בהקמת 2 דירות חדשות: דירה לנשים עם אספרגר, ושתי לגברים עם אספרגר, ודירה לבנים צעירים עם מוגבלות שכלית התפתחותית.
- הוכנה רשימה לכרויקט ייחודי ברמת גן: בית קבע במקבץ דירות יחיד. בית דירות היחיד ייפתח בשנת 2018.
- נתקיימו כגישות עם דיירים פוטנציאליים בשוהם, ונקבע מועד לפתיחה בשנת 2018.
- נדונה פתיחת דירה נוספת בקיבוץ יבנה עבור 5 בנים. מזכירות הקיבוץ מגבשת החלטה בנושא.
- גובשה קבוצה של בנות לדירה חדשה במשואות יצחק. הוקצה מבנה והתקבלה החלטה עקרונית לפתיחת הדירה בשנת 2018.
- התקבלה החלטה לפתוח דירת בנים עם אספרגר ברמת גן עבור משתתפי תוכנית רואים רחוק בצבא.
- התקבלה החלטה עקרונית לפתוח דירה בקיבוץ עלומים בדרום.

תוכנית עבודה לשנת 2018

בתחום הדיירים

- אכלוס המקומות הפנויים בדירות - במהלך השנה, לפי קצב ההפניה של מועמדים על ידי משרד הרווחה.
- כתיבת תוכנית טיפול שנתית לכל דייר - במהלך דצמבר.
- מילוי טופסי "שיטת הרף" לדיירים שיקומיים - במהלך דצמבר.
- הפעלת תוכנית הפנאי של הדיירים - במהלך השנה על פי לוח פעילות שנקבע מראש.
- הפעלת תוכנית נופש שנתית לדיירים לפי בחירתם - ביוני, ספטמבר, אוקטובר, נובמבר.

- גיבוש הרכב דיירים לשתי דירות חדשות בשוהם – רבעון ראשון.
- גיבוש הרכב דיירים לדירה חדשה ברמת גן במסגרת תוכנית רואים רחוק – רבעון שני
- גיבוש הרכב דיירים לדירה בעלומים – רבעון שלישי.
- גיבוש הרכב דיירים לדירת בנים בקיבוץ יבנה – רבעון רביעי.

בתחום הדירות

- פתיחת פרויקט דיור ברמת גן – חיבת ציון (אספרגר) – רבעון ראשון.
- פתיחת חמש דירות לבוגרים עם אספרגר – רבעון רביעי.
- תכנון פתיחת דירה נוספת בקבוצת יבנה לבנים דתיים עם מוגבלות שכלית התפתחותית – רבעון רביעי.
- פתיחת דירה במשואות יצחק – לבנות דתיות עם מוגבלות שכלית התפתחותית – רבעון ראשון.
- פתיחת שתי דירות לבוגרים בשוהם – בשיתוף עם המועצה המקומית – רבעון שני.
- המשך פיתוח "מערך דיור נתמך" בארבע רשויות – ירושלים, כתח תקוה, בני ברק, אלעד.
- פתיחת דירת בנים בקיבוץ יבנה – רבעון רביעי.

בתחום האחזקה והתחזוקה

- תכנון של שיפוצים דירת צאלים - רבעון שלישי.
- ביצוע שיפוץ בדירת צאלים – רבעון רביעי.
- תכנון הצטיידות בדירה בקיבוץ יבנה – רבעון שלישי.
- ביצוע הצטיידות בבית הדירות ברמת גן – רבעון ראשון.
- רכישת דירה חדשה מתרומה – רבעון רביעי.

בתחום העובדים

- הכנת תוכנית מודולרית להכשרת מדריכים ורכזים במערך הדיור – רבעון רביעי.
- השתתפות בבחירת עובד מצטיין – רבעון ראשון.
- השתתפות בביצוע "ערב עובדים" – לגיבוש חברתי פעמיים בשנה – רבעון שני, רבעון רביעי.
- השתתפות בהפעלת תוכנית השתלמויות שנתית - במהלך השנה.
- הטמעת השימוש בשעון נוכחות דיגיטלי בדירות – רבעון שני.

בתחום התקצוב, המימון וגיוס המשאבים

- הגשת בקשות לגיוס כספים עבור מערך הדיור: למימון שיפוץ דירות ולהצטיידות: לרכישת כיסאות גלגלים, לטיפולים מיוחדים – רבעון שני.
- בקשה להצטיידות לדירות חדשות- מענה לקול קורא של ביטוח לאומי – רבעון שלישי.
- שינוי תקן כוח האדם בדירות בהתאם לתעריפים החדשים של המשרד.

בתחום הארגוני

- המשך הטמעת תוכנית ניהול טיפול – כל השנה.
- הטמעת השינויים במשרד הרווחה במטה מערך הדיור – רבעון שלישי ורביעי.

עופר דהרי

סמנכ"ל ומנהל מערך הדיור

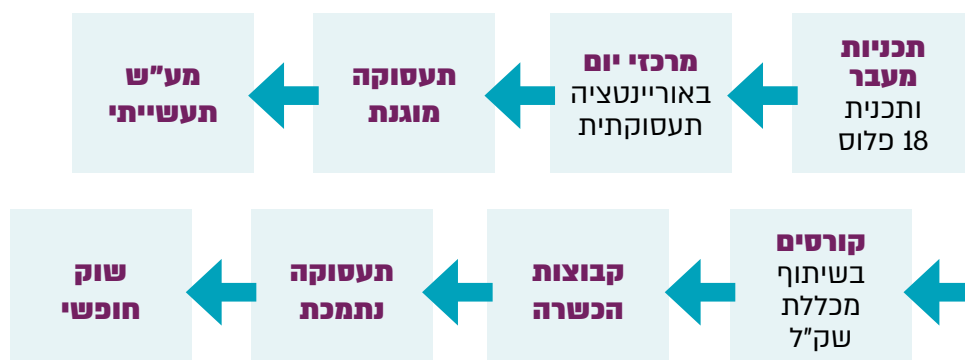

תעסוקה שיקומית

מבוא

המהלך המשקם, מאתגר לפעילות. שיקום טוב מתקיים בסביבה מאתגרת, מחבבת ומקצועית. "האדם מגלה את עצמו שעה שהוא מתמודד מול המכשול" ("אדמת אנוש", אקזופרי). אתגר גדול וחשוב, הוא זה שקורא לאדם להזדקק ולפגוש את החיים, הקהילה. והמפגש, ככל שהוא אינטנסיבי וטעון בערך, מעלה דרישה בוערת המגייסת את האדם לפעולה, חיבור ורצון לשייכות. שק"ל בתעסוקה מבסס מרקם אנושי חברתי רציף, שבליבו פועם אדם עם מוגבלות על קשת גווניו הייחודיים. אנו מתמחים באיתור קושי ואבחון המגבלה, בערכי השותפות של הלקוח, באפיון הזדמנויות להתפתחות אישית וחברתית, ומינוף ההזדמנויות להתמרת המגבלה לידי עוצמה ומימוש עצמי עצמאי, כאדם עובד מעורב ותורם לחברה, ולרווחתו.

בשק"ל פועלים על פי **מודל הרצף השיקומי-תעסוקתי**, הרצף מתחיל במעבר מבית הספר, מרכז יום, דרך מפעלים מוגנים, קורסים והכשרות, תעסוקה מוגנת חלקית, תעסוקה נתמכת ועצמאות בשוק החופשי.

פעילות בשנת 2017

כללי

במהלך שנת 2017, המשכנו לעסוק בהרחבת הרצף התעסוקתי ופיתוח של עסקים חברתיים, מע"ש תעשייתי, המאפשר קשר עם הקהילה, השתלבות ועבודה מחוץ למפעלים תוך שמירה על הסביבה המוגנת והליווי לו הם זקוקים. הושם דגש על גיוון אפשרויות התעסוקה המוצעות על מנת למקסם את האפשרויות של כל מועסק לעסוק בתחום הקרוב לליבו. הרחבת את הפעילות מחוץ לירושלים, פתחנו סניפים חדשים ל"ביסטרו חרוצים". ניגשנו למכרזים רבים (המשך הפעלה והקמה מחודשת).

במהלך השנה נפתחו: מרכז יום טיפולי מזדקנים. מע"ש תעשייתי בחברת נובולוג מודיעין, חנן מכשירי כתיבה בירושלים. נכנסנו למתן שירותים בעיריית בת ים, ופתחנו שם מרכז יום לנכים קשים (אגף השיקום) הגדלנו את כמות המועסקים בכל המסגרות, המפעלים המשיכו לפעול במרץ, לייצר ולמכור, הוספנו אנשי צוות להכשרות, תעסוקה נתמכת, וביחידה הטיפולית, בפתח תקווה השתתפנו בסדנאות "תראו אותי", סגור, קבוצות לחינוך מיני חברתי, יצאו מועסקים נוספים לעבוד

בתעסוקה נתמכת, הוכנס צוות חדש בחלק מהמפעלים וארגנו מחדש את המבנה הניהולי בכל איזור בארץ.

תכניות מעבר

מעבר הוא שלב או כרך משמעותי בחיים בו מתרחשים שינויים התפתחותיים, חברתיים וכלכליים בקרב יחידים ומשפחות. תכנית המעבר בשיתוף משרד הרווחה והשירותים החברתיים מתמקדת בשלבי המעבר מבית הספר התיכון לחיים הבוגרים. התכנית מיועדת לבני 16 עד 21, מאחר ותקופת גיל זו מאופיינת בפיתוח וצמיחה אישית. מעבר יעיל אל החיים הבוגרים יושפע מפיתוח כישורים וידע מתאים עבור השתלבות בעולם העבודה הפתוח, חיים עצמאיים, יכולת רחבה לבחירה אישית להזדמנויות ויחסים בינאישיים, סגור עצמי ושיתוף בקהילה. המסגרות בהן ממומשת התכנית:

מכינה לשילוב בלימודים אקדמאיים בשיתוף עם בצלאל – תכנית שנתית המיועדת לתלמידי כיתות י"ב. התכנית מהווה גשר להשכלה גבוהה למשתתפים בה ומאפשרת להם להיחשף לתחומי האמנות, העיצוב והארכיטקטורה יחד עם סטודנטים, ליצור במסגרת מגוון אמצעים אותם מעמידה לרשותם האקדמיה ולצאת עם תיק עבודות. התכנית כוללת חשיפה למגוון המחלקות. מטרת המכינה לפתוח צוהר לאנשים עם אהבה ונטייה לתחום ולייצר עבורם בסיס עמוק להשתלבות בתחום זה בהמשך חייהם המקצועיים, בשנת 2017 התקיים המחזור השישי השתתפו 8 בוגרים בפריקט ושנים מהם המשיכו ללימודים אקדמאיים בתחום האומנות.

קבוצת כישורי עבודה – מיומנות, הרגלים והכוונה תעסוקתית. רכישת כלים לעצמאות ופתרון בעיות, כתיבת קורות חיים, השתלבות בעבודה. מלווה בפריקט בקהילה.

תכנית 18 פלוס – תכנית הכשרה המיועדת לתלמידי בתי ספר של החינוך המיוחד, אשר זקוקים להכשרה לקראת היציאה מבית הספר לעולם העבודה. במהלך שנת 2017 המשכנו לקיים את קבוצות "ג'וב קלאב" המלווה את התלמידים בחלק המעשי של ההתנסות התעסוקתית. שולבו יותר תלמידים בהתנסות יחידנית בתעסוקה נתמכת.

מרכזי יום

מרכזי היום הטיפוליים-סיעודיים נועדו לתת מענה לבוגרים עם תפקוד נמוך, הזקוקים לליווי וטיפול צמוד. הפעילות המתקיימת במרכזי היום הינה פעילות טיפולית ושיקומית, שמטרתה לאפשר למועסקים לתרגל מיומנויות אישיות ובינאישיות על מנת שיוכלו להיות עצמאיים יותר בחייהם ובעלי תחושה של ערך עצמי וסיפוק. המרכזים משלבים קידום אישי, שיקום רגשי, סביבתי, פיסי וחברתי עם אוריינטציה תעסוקתית, שמאפשרת לחניכים במרכזים לחוש שהם אדם בעל ערך, להיות יצרנים ולהרגיש חלק מהחברה. המטרה במרכזים ליצור ולבסס עבור כל אחד שגרת יום שתעניק איכות חיים ומקסום יכולותיו.

מרכז יום כתח תקווה

מרכז יום טיפולי סיעודי לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. המרכז פועל לקידום, לטיפול, רווחה, הנאה ואיכות חיים עבור המועסקים כפרטים וכקבוצה. במשך השנים גדל המקום והיום אנו נמצאים בו בתפוסה מלאה. במהלך השנה האחרונה המשכנו לפתח מוצרים שיצרנו במסגרת. תכניות אישיות ממשיכות לשאת פרי ואנו עדים להתקדמות משמעותית. השינוי שביצענו בקבוצות לפני שנה וחצי ממשיך להוכיח את עצמו. הצוות הפרא רפואי המשיך להתמקד השנה בהדרכות הצוותים לטיפולים השונים. המשכנו לקיים באופן תדיר ישיבות עבודה לקידום אישי בהשתתפות ההורים. כל מועסק בנפרד.

מרכז יום לאנשים בספקטרום האוטיסטי באוריינטציה תעסוקתית-ירושלים

מרכז-יום לאנשים עם אוטיזם, בשכונת רמת שלמה, מספק מענה לאוכלוסיית האנשים בספקטרום האוטיסטי ההולכת וגדלה. המרכז פועל לקידום ולטיפול הפוטנציאל התעסוקתי והאישי של כל אחד מהמועסקים כפרטים וכקבוצה מטרות המרכז הן חשיפה לתעסוקת מגוונות ועבודה יצרנית בפועל לצד פעילויות מהנות ומפתחות. במהלך 2017 המשכנו לקיים את הפעילות העשירה והמגוונת במקום. נקלטו מועסקים חדשים, התקיימו פעילויות קיץ שונות, טיול לחוות הסוסים "המרחב הפתוח", בכפר שמואל. הצוות עבר סדנא בנושא חינוך מיני חברתי, התקיים ערב הורים בנושא מיניות בריאה.

בספטמבר 2016 פתחנו את מסגרת תוכנית אפיקים, תכנית תעסוקתית מיוחדת, לקבוצה קטנה של בוגרים, שיכולותיהם ותפקודם נמצאים, לפחות בשלב הזה, בתחום הביניים: מודל "מפעל מוגן" כחות מתאים להם, ומודל "מרכז-היום לתפקוד הבינוני והנמוך" אינו מתאים להם. "אפיקים" השונים מקבלים ביטוי בגיוון של תחומי עבודה ותכני ההעשרה, והן בגיוון של הסביבה הפיזית והחברתית שבה הפעילויות השונות מתבצעות.

מיק"ה - קבוצת עבודה של צעירים עם אוטיזם במכללת דוד ילין וצובה - שלוחה של מרכז יום

תכנית יחודית, שנפתחה בספטמבר 2016, המשלבת קבוצה קטנה של מועסקים ברמת תפקוד בינוני נמוך במכללת דוד ילין וקיבוץ צובה. המועסקים מגיעים בבקרים לדוד ילין ולאחר מפגש קבוע יוצאים לפעילות שונות (כולל השתלבות בקורסים במכללה) מעבר לפעילות המגוונת, קיים צד מרכזי של שילוב אנשים עם מוגבלויות במכללה ובקיבוץ בהם נמצאים גברים נשים וילדים מאוכלוסיות מגוונות, בהם אנשי חינוך, סטודנטים עובדי ציבור וילדי בית ספר וגן. לאור ההצלחה

במרכזי היום לאוטיסטים, קיימות פניות ויוזמות רבות של הורים ורשויות המעוניינים לפתח מודלים דומים, בשיתוף עם שק"ל.

מרכז טיפולי לגמלאים

בסוף שנת 2017 התחילו להיכנס למבנה החדש ששופץ וצויד (בצמוד לבניין שק"ל בירושלים) בוגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ברמה בינונית ומטה, ואוכלוסייה מתבגרת הזקוקים לליווי וטיפול צמוד. מרכז היום החדש נותן מענה ל-40 איש, הפעילות במרכז היא טיפולית, משמרת יכולות וחינוכית, ומטרתה לאפשר למועסקים לתרגל מיומנויות אישיות ובינאישיות על מנת שיוכלו לשמר יכולות פיזיות, קוגניטיביות וחברתיות, להיות עצמאיים יותר בחייהם ובעלי תחושה של ערך עצמי וסיפוק, בסביבה חברתית תומכת ומקדמת. המרכז משלב קידום אישי, שיקום רגשי, סביבתי, קוגניטיבי, פיסי וחברתי עם אוריינטציה תעסוקתית, שמאפשר לאנשים לחוש שהם בעלי ערך, להיות יצרנים ולהרגיש חלק מהחברה. אנו שואפים ליצור ולבסס עבור כל אחד מהמועסקים במרכז שגרת עבודה משולבת תמיכות ובחירה, כל אחד בהתאם לכישוריו, יכולותיו, גילו וכישרונותיו, תוך דגש והקפדה על איכות חיים.

תעסוקה מוגנת (מע"ש ומפעלים מקדמי תעסוקה)

מרכזי התעסוקה מאופיינים בשני סוגים של מפעלים מוגנים:

קווי ייצור – מרמת חומר הגלם ועד למוצר המוגמר, כולל שיווק לשוק החופשי, תוך התייחסות הן לצרכי השוק (תפוקות, איכות, עמידה בלוחות זמנים ומחירים) והן לאוכלוסיות העובדים במע"ש מהבחינות הטיפוליות, המוטוריות, הקוגניטיביות והתקשורתיות. הדרישות בתוך פסי הייצור הן משתנות (מפעלות פשוטות וכלה בדרישות גבוהות ומוקפדות) ותורמות רבות לפיתוח מיומנויות.

מפעלי out-sourcing – קבלת עבודות חיצוניות ללא צורך בהשקעה בתשתית פיתוח פסי ייצור, המאפשרות למפעל התעסוקה ביטחון כלכלי בסיסי.

עסקים חברתיים – בעלי עסק היוצרים שותפות עם שק"ל ומכניסים/ מפתחים את העסק לשק"ל. העובדים מועסקים או עוברים הכשרה בעסק.

שילוב התחומים מאפשר מגוון רחב ומשתנה של עבודות המאפשרות בחירה חופשית והתנסויות תעסוקתיות ברמות שונות ובקשת רחבה של מיומנויות. כחלק מעיקרון הרצף התעסוקתי מתאפשרים מעברים בין המפעלים השונים. מעברים אלו מקנים למועסקים התנסות שונה והתמקדות בדרישות תעסוקתיות אחרות, ובנוסף, מעוררים מוטיבציה בקרב המועסקים לשאוף להתפתחות תעסוקתית. מבחר זה משרת גם את אלו הזקוקים למקום מוגן לאורך כל חייהם התעסוקתיים.

המפעלים בתעסוקה המוגנת בירושלים:

המפעל	תיאור	אירועים משמעותיים	מטרות ויעדים לשנת 2018
מפעלי שרינק ודיוור "מלח הארץ" אלקטרוניקה ומפעלי אריזה שונים	המפעל מחולק ל-6 מחלקות עובדות. מחלקת אורזים מקבלת את הסחורה ופורקת משאיות בכניסה למפעל כשחומרי הגלם מאוחסנים במחסן מיועד. המחלקות השונות שולחות מועסק/ת עם טופס קבלת חומרים ומעביר/ה למחלקתו שמבצעת את פרויקטים של הרכבות הברגות ואריזות בהתאם לנהלי העבודה והאיכות בסיום המוצר חוזר למחלקת אורזים לבקרת איכות סופית ואריזה על פי דרישת הלקוחות פעילות המפעל בכל היבטיה ניתן לראות במסך במצגת הממוקמת בכל מחלקה	- קשר עם חברות חדשות וגיוס לקוחות חדשים - הצלחה גדולה ביצירת קשרי עבודה חדשים ורבים עם החברות: - חנן כלי כתיבה, הר של ממתקים, דפוס שלום ישראל, דרך ארץ כביש שש. - המשך עבודה עם לקוחות קודמים: לב עולם, אופנהיימר, רגואן, רס. יבוא ויצוא מזון, חברת נובומד, חברת סייטק, סטודיו עמנואל, המתנות שלי, חברת גיוון מנות אישיות, מזון והמתנות, פוטקס. - רמת שירות יעילות ואיכות גבוהה מאוד - הגדלת כמות הכנסות. - קידום אנשים ליציאה לתעסוקה נתמכת.	- קידום המפעל והעובדים בו. - הטמעת מערכת נתיב (במיוחד לעבודה מול לקוחות, וחשוב תגמול לעובדים). - לגוון את סוגי העבודות לפתח יכולות תעסוקתיות. - פתיחת קו ייצור חדש שימצא את יכולותיהם וכישוריהם של העובדים/ות. - הצטיידות מחודשת – שיפוץ רצפה, הכנסת מדפים ואזורי אחסון. - ליצור קשרים עם מפעלים, שיתחילו פייולט אצלנו עם אופק של יציאת מועסקים איתם למע"ש תעשייתי. - רכישת ציוד תואם מפעל. - יצירת איזור עבודה מיועד לתפקודים גבוהים היוצאים לשוק החופשי.
מפעל הנרות והסבונים	ייצור נרות וסבונים דקורטיביים בגדלים ובריחות שונים, למכירה בחנות, יצור ללקוחות קבועים ולפי הזמנה.	- יצור נרות וסבונים לחברות שונות. - עבודת קבלנות משנה עם חברת "מנורה", לב עולם, דקורדו ליצור נרות. פיתוח מוצרים חדשים. - סדנאות בהדרכת המועסקים לאורחים ומתנדבים - יצור נרות וסבונים ללקוחות פרטיים. - נכנסה מנהלת חדשה	- שיתופי עבודה עסקיים עם חברות נוספות ליצור נרות, שמנים וסבונים. - פיתוח מוצרים חדשים. - לימוד והקניית ידע לעובדי שק"ל בתחום זה. - הרחבת קווי הייצור. - חלוקה לרמות שונות של עבודה עם מיקוד על צוות מוביל עם יכולות גבוהות יותר

מתכרה	• המתכרה מציעה מוצרי טקסטיל ייחודיים • ומעוצבים, מוצרים בהזמנה אישית ושירותי תיקונים	• העובדים למדו טכניקות רקמה חדשות ומורכבות יותר עובדות למדן לתפור במכונת overlock (לתפירה מורכבת יותר). המשכנו קו מיוחד למוצרים לתיירים נוצרים אשר התחיל לצבור תאוצה בחודשים האחרונים. המשכנו להתפתח בקו הילדים והוספנו כריות, בובות, מכרנו ביותר ירידים ובאינטרנט. • המשכנו לפתח יחידה של סריגה. • המשכנו לפתח מוצרים עם הסטודיו לגרפיקה. • התחלנו לפתח ליין של הדפסת חותמות.	• חלוקת תפקידים ברורים במחלקה לכל המועסקים, הרחבת ההזמנות. • התרחבות סדנאת הנרות לתפקודים נמוכים. • פיתוח מוצרים עם רשתות שונות.
סטודיו לעיצוב גרפי "בין השורות"	שירותי עיצוב תוכן וגרפיקה ברמה גבוהה, תוך שילוב עובדים עם צרכים מיוחדים.	• קורס גרפיקה בשיתוף עם מכללת שק"ל, רכישת ציוד מונגש, הכשרות, הגברת פיתוח מוצרים קבועים, שינוי וייעול דרכי העבודה, עבודה על האתר החדש של שק"ל. • שיתוף פעולה עם בירה שפירא	הגדלת מספר ונפח הפרויקטים, שימור לקוחות, הגדלת כמות ההכשרות לאנשים עם מוגבלויות, פיתוח קורסים לקהל הרחב, יצור מוצרים משותפים עם מפעל הנרות והמתכרה.

מפעל מוגן חבל מודיעין

במפעל עובדים אנשים עם צרכים מיוחדים הגרים באזור השיפוט של מועצה אזורית חבל מודיעין, מועצת שוהם, עירית מודיעין. האוכלוסייה הינה רב-נכותית וכוללת אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית, שיקומיים, אוטיזם ופגועי נפש. במפעל:

משתלה: בשטח המפעל הרב נכותי, הוקמה משתלה אורגנית מקצועית, בעלת אוריינטציה עסקית-שיקומית. ששטחה כ 250 מ"ר. משתלה אורגנית מאפשרת לשלב בצורה טובה פעילות עסקית, ייחודית וחכמה, עם פעילות שיקומית, במשתלה עובדים, ומוכשרים מועסקים, והיא מספקת גידולים אורגניים של ירקות שונים למשקים רבים.

אריזות: במהלך 2017 הגדלנו את מגוון עבודות השונות ואנו עובדים עם לקוחות כגון: "שלהבת",

"צח ליין" "ראואל", "תלתן", אפונה, פרוייקטים גדולים, ועוד. "השבחה" - הכנת מארזים גאומטריים לבתי ספר, רמי הדור הצעיר - מארזים לגנים. גברס - מארזים של רכיבים אלקטרוניים של מחשבים, "מיטב" - מארזים של קופסאות פלסטיק.

פיילוט: מפעל ללא גולטן – במהלך 2017 כחלק מתפיסת שק"ל המעוניינת לקדם הקמת מפעל שיקומי בעלי אפיון ויתרון עסקי. נעשה פיילוט של חצי שנה עם שותפים חדשים, והיום אנחנו ממתינים לאישורי יצור. במהלך שנת 2017, נרכש חדר קירור חדש, התומך בייצור של מפעל הללא גולטן והמשתלה.

פעילויות רווחה וחברה מלבד תעסוקה, המפעל ענה במהלך השנה על צרכים חברתיים של המועסקים. התקיימו במקום סדנאות יוגה, תנועה, לימוד קריאה ועוד. שייט, ספארי, סרט סינמה סיטי, לטיול לאילת (טיסה), ביקור בירושלים. מועדון חברתי, במהלך שנת 2017 המשכנו לקיים מועדון חברתי, שמתקיים פעמיים בשבוע, משתתפים 15 חברה במגוון פעילויות משתנות.

מע"ש שק"ל פתח תקווה

במהלך שנת 2017 ערך משרד הרווחה שינוי ארגוני בתפיסת העבודה מול מגוון המוגבלויות, ולמעשה איחד שלושה אגפים שונים לאגף אחד. אגף מוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה), אגף השיקום, והאגף לאוטוסיטים התאחדו לאגף אחד – "מינהל מוגבלויות". בראש האגף עומד מר גדעון שלום. מרכז התעסוקה של עמותת שק"ל בפתח תקווה עבד מול אגף מש"ה במרכז היום ובמע"ש, ומול אגף השיקום במפעל הרב נכות. במע"ש אנו מגדילים את אפשרויות התעסוקה לתצורות מגוונות יותר ומאפשרים קידום גם בקפיצות קטנות יותר. פיתחנו את הקבוצה הטיפולית שניכרות בה התקדמויות אישיות מרשימות, פתחנו את קבוצת הוותיקים תוך שימת דגש על כבוד האדם והיכולת לבחור בפעילות עשירה ומגוונת גם מעבר לתעסוקה. בנוסף הוספנו תקנים של צוות פרא-רפואי. המשכנו להגדיל ולפתח את התעסוקה הנתמכת.

מפעל מקדם תעסוקה, רב נכותי, פתח תקווה, אגף השיקום

במפעל הרב נכותי במהלך 2017 נקלט מנהל חדש, ועו"ס, במהלך השנה גדלה אוכלוסיית המפעל באופן משמעותי נקלטו קבוצה של 17 מועסקים לקויי ראייה/עיוורים - נעשו התאמות מתאימות לכך. הושם דגש על כתיבת תכניות אישיות, ופתיחת יחידת הכשרה, שמטרתה להכין את המועסקים ולהכשירם לעבודה בשוק החופשי. אנו בשלהי תהליך הכנסת מפעל עסקי - חברתי לתחומי המפעל. מהלך זה יאפשר קידום תעסוקתי, העלאת שכר, והעברת המועסקים המתאימים לעבודה במפעל זה ליחסי עובד- מעביד. בנוסף אנו בתכנון לפתיחת מחלקות עבודה שיתופי פעולה ביצענו שינויים והתאמות בכח האדם, התחלנו בהצטיידות וחידוש הציד, ואנו במהלך של שיפוץ והתאמת המבנה לפעילות המתחדשת.

מע"ש תעשייתי ברחבי הארץ

בשנים האחרונות עולה הצורך להרחיב את אפשרויות השיקום התעסוקתי באופן שיאפשר ליותר אנשים עם מוגבלות מגוון גדול יותר של אפשרויות תעסוקה, יאפשר חשיפה לשוק העבודה הכללי, ליהנות משילוב בסביבת עבודה רגילה ולהרוויח גמול מתאים יותר לכישוריהם. זאת, במקום המותאם לאוכלוסיית היעד ובו תמיכות כפי שהן מתקיימות כיום במע"ש. כדי לענות על הדרישה ההולכת ומתרחבת, יזם מנהל מוגבלויות במשרד הרווחה, תוכנית תעסוקתית משולבת במפעל תעשייתי או בחברה עסקית או בחברות לתועלת הציבור כחלק בלתי נפרד מהמפעל הקיים. בשנת 2017, המשכנו להפעיל את המקומות הקיימים, דיפלומט, בביסטרו חרוצים, עיריית ירושלים, מציאון, אונברסיטה העברית, רד בינת - בתוך מפעל ההיטק, קבוצת רכבת להתקדמות ויציאה לנתמכת- עבודות הרכבה ולמידה.

נפתח השנה: חברת נובולוג במודיעין, חנן מכשירי כתיבה, אלתרנטיב.

נובולוג היא חברת הלוגיסטיקה המובילה בתחום הבריאות בישראל. הם עובדים עם חברות התרופות והאביזרים הרפואיים הגדולות והמובילות בעולם החברה שילבה בין עובדיה קבוצה של עובדים עם צרכים מיוחדים, ביחסי עובד מעביד ובשכר מינימום מותאם. בעמדות, ליקוט, האריזה והמיון. במקום עובדים שבעה מועסקים של שק"ל.

אלתרנטיב שיתוף פעולה עם מחלקת "ערוצים לקהילה" של שק"ל. "אלתרנטיב" הוא מיזם להכשרה לתעסוקה בתיאטרון, עבור אנשים עם צרכים מיוחדים בשילוב עם סטודנטים.

תכנית תעסוקה משולבת באומנויות ובתקשורת של שק"ל בשיתוף עם, "הסטודיו למשחק ניסן נתיב. הפעילות תתבסס על מופעים, מכשירים, פעילות יצירתית ומיזמים משותפים בתחומי המשחק בין מבוגרים עם מוגבלויות שונות לבין סטודנטים לאומנות בתל-אביב, לאחר כשנתיים, יצאו השחקנים בפרפורטאר הצגות.

יחידות הכשרה

מיועדות למועסקים הזקוקים לתקופת הכשרה לפני יציאה לשוק החופשי. מטרת התכנית היא להקנות מיומנויות עבודה ולשפר תפקודי עבודה קיימים, וכך לקדם את ההתפתחות התעסוקתית של המועסקים. בנוסף, מאפשרת התכנית לאלו שיכולתם לצאת לעבוד בחוץ מוגבלת (מסיבות שונות), להעשיר את עצמם בתחום התעסוקתי, לגוון את סדר היום הקבוע, להיות חלק מאווירת לימוד מקצועית ורצינית ובכך לעבור תהליכי העצמה וקידום. למועסקים נבנית תכנית קידום אישית, הם מתנסים באופן קבוצתי או יחידי במקומות עבודה שונים, משתתפים בקבוצות ג'וב קלאב, ויחד עם הצוות עוקבים אחר תהליך התקדמותם לקראת יציאה לעבודה בתעסוקה נתמכת. כיום יש יחידות הכשרה בירושלים ובפתח תקווה.

פרויקטים ייחודיים:

"נעים קדימה" – תוכנית הכשרה ללימוד נגישות וניידות בתחבורה הציבורית עבור אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. התוכנית במימון מסד נכויות, ג'וינט ישראל בשיתוף פעולה עם עיריית ירושלים ואגף הרווחה ובהדרכת הצוות המקצועי של המיזם "נעים קדימה". את ההכשרה העבירה מרפאה בעיסוק של מערך התעסוקה בעמותת שק"ל בליווי והדרכה מקצועית צמודים של מנהלת המיזם.

"תראו אותי" – פרויקט יחודי להעלאת המודעות לשיפור ההופעה החיצונית של מקבלי השירות, בקרב האנשים עצמם הצוותים והמשפחות, במטרה לעודד הסתכלות שוויונית וכדי לקדם את שילובם במארג החיים החברתי והתעסוקתי, תוך חיזוק דימויים העצמי. תוך חיזוק המסגרת כמקום בעל קוד לבוש הולם. קביעת מדדים אובייקטיביים בנושא ההופעה החיצונית בהקשר התעסוקתי/ פנאי וכד', ניסוח קוד לבוש ארצי למסגרות תעסוקה.

תעסוקה נתמכת

מטרת התעסוקה הנתמכת היא לאפשר לאנשים עם צרכים מיוחדים, המאותרים מקרב המועסקים במערך התעסוקה למצוא מקומות עבודה בשוק החופשי. השמת העובדים במקומות העבודה נעשית על פי הרצונות ואפשרויות התעסוקה של כל עובד ובהתאמה לדרישות ולאופי של מקום העבודה. עובד היוצא לראשונה לעבודה בשוק החופשי, עובר תקופת חניכה אישית בה מוקנים לו הרגלי עבודה, משמעת ותפקוד המאפשרים לו להיות עצמאי במקום העבודה וכן בהגעה אל העבודה ובחזרה ממנה. לאחר סיום תקופת החניכה הראשונית, מלווה העובד במדריך מטעם התעסוקה הנתמכת שמגיע מדי שבוע ולפי הצורך ובתיאום עם מקום העבודה. דוגמאות למקומות עבודה: יקב הכורמים, הרכבת הקלה, מכון הרטמן, עריית ירושלים, בתי אבות, חברות הייטק, משרדי קבלנים, סופרים, חניות, גני ילדים ועוד. במהלך השנה הורחבה תכנית התעסוקה הנתמכת ונקלטו מועסקים חדשים לתעסוקה הנתמכת, בתחום לקויי התקשורת המשכנו להרחיב את הפעילות. הושמו בשוק החופשי מועסקים רבים, חדשים וכאלו שהגיעו מתכנית התעסוקה המוגנת ומתכניות ההכשרה. הוחלפו מנהל ואנשי צוות, אנשי צוות נשלחו להשתלמויות של משרד הרווחה בתחום התעסוקה הנתמכת, התקיימו קבוצות ג'וב קלאב, הורחבה הפריסה הארצית.

תכנית מובילאיי: מערך התעסוקה הנתמכת יצא בשיתוף עם חברת מובילאיי - החלוצה העולמית בפיתוח מערכות למניעת תאונות דרכים מבוססות מצלמה בעלת טכנולוגית ראייה מלאכותית, ופתח קבוצת הכשרה ועבודה המיועדת להכשיר עובדים לביצוע משימות של זיהוי אובייקטים, סימון והפקת נתונים מתוך סרטונים על המחשב הפרויקט מאפשר לבוגרי הקבוצה שרכשו ידע וניסיון, שילוב מוצלח בעבודה בחברת "מובילאיי" וכן בחברות הייטק אחרות. בשנת 2017 הצלחנו להכפיל את מספר המשתתפים בתכנית.

עסקים חברתיים - נושא חדש של שק"ל:

המציאון – רשת חנויות יד שניה. נוסד בשנת 2013 כעסק חברתי סביבתי. חלק בלתי נפרד מהמציאון היא העסקתם של בעלי מוגבלויות. בשיתוף פעולה עם עמותת שק"ל.

ביסטרו חרוצים – רשת בתי קפה חברתיים המעסיק עובדים בעלי צרכים מיוחדים לצד צוות מסעדה מקצועי מהשורה – סניפים בירושלים: תלפיות, לב סמדר, בית יהודית בתי ספר: קשת, בית חינוך, דרור.

דרך השתיל – במועצה האיזורית חבל מודיעין הוקמה משתלה אורגנית המייצרת שתילי ירקות אורגניים, במשתלה עובדים אנשים עם מוגבלות.

שירותים נלווים בשנת 2017

לצד הרצף התעסוקתי-שיקומי, אנו נותנים למספר שירותים נלווים שמטרתם להפוך את העבודה השוטפת במפעלים לעבודה בטוחה, מהנה ומעשירה יותר. במסגרת זו אנו מפעילים תכנית לרווחת העובד, וכן תכנית בטיחות בשיתוף עם המוסד לבטיחות וגהות.

רווחת המועסק

אנו מנסים להביא את מפעלי התעסוקה של שק"ל לעבוד ככל מפעל נורמטיבי אחר. יחד עם זאת, ברור לנו כי במקרים מסוימים יש לעשות התאמות עבור המועסק על מנת לקבל תוצאות גם

בתחום היצרני וגם בתחום האישי והטיפולי. במסגרת זו, אנו מעניקים שירותים נלווים המתאימים למספר תחומים. התקיימו אירועי תרבות ופנאי, ביניהם: ציון ימי הולדת של המועסקים, טיול שנתי בכל מסגרות התעסוקה. "יום כיף" בשיתוף מתנדבים, ציון מועדים וחלוקת מתנות שי לחגים.

בטיחות והיערכות למצבי חירום

נמשכה פעילות הבטיחות בשיתוף המוסד לבטיחות וגהות, התקיימו כגישות ועדת בטיחות, עובדים יצאו לקורס של נאמני בטיחות. המשיכה לפעול קבוצה של נציגים מכל המחלקות, אשר באופן קבוע, בתדירות של פעם בשבוע, קבלו הסבר והנחיה על נוהלי בטיחות ולאחר מכן העבירו את הידע לשאר המועסקים במחלקות שלהם. פעם בחודש הקבוצה קיימה בדיקת בטיחות במחלקות כולל: תיקי חירום ודיווח על מפגעים, הטמעת נושא זה ניכרת בשיח של המועסקים כיום.

שיווק ומכירות

מערך התעסוקה השיקומית עוסק בשיווק ומכירות של המוצרים שנעשים במפעלים. המשכנו לפתח ערוצי תקשורת וקשרים מול מנהלי רכש בחברות מובילות בתחום כלי הבית והמתנות. הרחבנו את פעילות מכירות "און ליין", כמו: הקמת אתר שק"ל מכירות ומרמלדה, פיתחנו קו מוצרים לתיירים, כשהמוצרים נמכרים במרכזי מבקרים, כגון: נוף גינוסר, מצדה, נצרת ועוד, הרחבנו את מכירות המוצרים גם ממרכזים אחרים של שק"ל בעיקר ממרכז היום בפתח תקווה.

"מתנות שק"ל לאהוב" – חנות המתנות של עמותת שק"ל בתוך "ביסטרו חרוצים"

מטרת החנות להוות "חלון ראווה" לפעילויות העמותה בכלל (פרסום הפסטיבלים השונים, מחלקות דיור ופנאי ועוד) ופעילויות מחלקת התעסוקה בפרט. החנות מרכזת את הזמנות המפעלים,

את הטיפול בלקוחות השונים ובניית מוצרים ומארגים המשלבים בין מוצרי המפעלים השונים. החנות פונה ללקוחות עסקיים חדשים וותיקים, אחראית על הפצת הפרסומים השונים של מוצרי המפעלים, על הצעות המחיר וכו'. כמו כן, החנות מהווה מקום תעסוקה והכשרה למועסקים. החנות היא מקור גאווה למועסקים במפעלים, מאחר וכאן מוכרים את עמל כפיהם

ירידים

אנו משתתפים בירידים רבים המאפשרים להגיע ליותר אנשים ברחבי הארץ. מטרת הירידים היא הן הגדלת היקף המכירות והן פרסום ושיווק העמותה ומוצריה השונים. יצאנו למספר רב של ירידים, גם ביתיים וגם חיצוניים, בירידים שולבו מועסקים. הגענו יותר לשובים וקיבוצים והמשכנו להגיע למקומות בהם יש היכרות עם מוצרי שק"ל.

צוות

במהלך השנה נערכות מגוון פעילויות שחלקן מתואמות עם מחלקת כוח אדם וחלקן נעשות במסגרות באופן עצמאי. כמו כן, חלק מן העובדים זוכים בפרס עובד מצטיין. הצוות עבר ריענון נהלים: אירועים חריגים בעבודה בתוך המפעלים, הדרכות בנושא בטיחות, עזרה ראשונה, הטרדות מיניות, נשלחו מספר עובדים לקורסים של קרן שלם (כולל מדריכים מוסמכים וקורס מנהלים) והאגפים השונים של משרד הרווחה. השתתפנו בפורומים של העיריות השונות בתחום התעסוקה. כמו כן, אנו משתתפים באופן קבוע בפורום פת – פורום פיתוח תעסוקה, קואליציה וולונטרית של 11 ארגונים שנותנים שירותים לאנשים עם צרכים מיוחדים בתחום התעסוקה. פורום זה משפיע על קידום מדיניות ותפיסה בחברה הישראלית בתחום התעסוקה. לצוותים יש הדרכה קבועה באופן שוטף עם העו"ס. אחת לשבוע מתקיימת ישיבת הרצאה בנושא תיאור מקרה או פעילות. מרפא בעיסוק בנושא של התאמת. לצוות התעסוקה נבנתה תכנית שנתית כאשר כל חודש מוקדש לנושא שבו כל אנשי הצוות מעורבים אם בצד הלימודי ואם בצד המעשי.

בקיץ התקיימו ימי היערכות לקראת השנה הבאה, לכל המסגרות בארץ בנושא: "אושר הוא הרמוניה בין מה שאתה חושב, מה שאתה אומר, ומה שאתה עושה". התקיימו הרצאות, הקרנת סרט בקולנוע סמדר, וחלוקה לעשרים סדנאות מפנקות. בשאר ימי ההערכות כל מסגרת בנתה מגוון פעילויות 3 הרצאות ועוד. בנושאים מקצועיים רלוונטיים. הצוות גדל בהתאם להרחבת המסגרות כולל המשך שילוב אנשי מקצוע ומטפלים פאר רפואיים.

מתנדבים

המתנדבים המגיעים לעבודה במפעלים המוגנים מתחלקים לשני קבוצות:

- מתנדבים המגיעים בימים או בתקופות קבועות, כולל בני שירות לאומי.
- מתנדבים מזדמנים הבאים להתנדבות מרוכזת של מספר שעות כולל סיור, כאשר בדרך כלל מדובר בקבוצות גדולות המגיעות מבתי ספר, תנועות נוער, קבוצות מחו"ל וחיילים.

אנו רואים חשיבות רבה לשילוב מתנדבים כחלק מהחזון של שק"ל להוות מקום מפגש החושף את הקהילה ללקוחות שלנו, אנשים עם צרכים מיוחדים. בשק"ל פעלו מתנדבים קבועים, המשיכו להשתלב סטודנטיות לעבודה סוציאלית וריפוי בעיסוק. המשכנו לקבל: אנשים בשירות הציבור, מתנדבים קבועים מדנמרק המתחלפים כל שלושה חודשים ומהווים סיוע משמעותי, עשרות קבוצות

שהתנדבו בפרויקטים גדולים בהתאם לבקשותינו, או בהתנדבות מזדמנת. הגיעו מאות מתנדבים באופן חד פעמי. במהלך השנה שולבו יותר מועסקים בהעברת סיורים מודרכים למתנדבים. בחבל מודיעינייםקשר רציף עם רכזת המתנדבים של המועצה, עם התעשייה האווירית, בנק לאומי ועוד. בפתח תקווה נוצרו קשרים משמעותיים עם מתנדבים רבים, והתקיימו ערבי הוקרה למתנדבים. בפתח תקווה הצליחו לגייס מספר גדול של בנות שירות למרכז היום, שמהוות חלק משמעותי בצוות.

מישור טיפולי

מערך התעסוקה בשק"ל רואה חשיבות רבה גם בנושא הטיפולי בשילוב עם הייצור. הטיפול נועד לקדם, לתמוך ולהעצים את המועסקים. שמנו דגש על הרצף הטיפולי ושילובם של מועסקים ברצף הטיפולי. הוחלף חלק מצוות המדריכים, נכנסו לעבוד אנשי מקצוע המתמחים בתחומים ספציפיים, כגון: פסיכולוג התנהגותי, מרפא בעיסוק, קלינאי תקשורת, מומחים בתחום האוטיזם ועוד. העשרנו את פגישות הצוות הטיפולי כולל הרצאות חיצוניות. בכל המסגרות הכנסנו טופסי דיווח יומי המתארים את מהלך היום. השתלבו סטודנטיות לעבודה סוציאלית ונכתבו תכניות אישיות עבור כל מועסק. צוות יצא להשתלמויות שונות והתקיימו ימי היערכות ועיון.

הטמעת ניהול איכות (איזו 9001)

השנה התחלנו בהטמעת ניהול איכות ISO 9001 שהיא גישה מודרנית לניהול איכות, אשר מאפשרת לארגון יישום יעיל והדרגתי על מנת להביא לשיפור משמעותי של מכלול פעילויות הארגון תקני ISO 9001 מתמקדים בהיבטי איכות, שיעמדו למבדק בתהליך ההסמכה. התהליך מחוייב על ידי משרד הרווחה ויתקיים לפחות כשנה וחצי. ד"ר איציק תמוז מעביר את התהליך באמצעות מנהל הבטחת האיכות של שק"ל.

התוצר:

- לכל תצורת הפעלה יכתבו נהלי עבודה יעודיים המאפיינים אותו.
- הקמת מערך ניהול איכות עפ"י דרישות ISO 9001.
- הכנת מדריך איכות ל המשמש גם כחומר היכרות עם המוסד עבור לקוחותיו.
- שיפור תהליכי עבודה ומיסודם בראיה של ארגון ושיטות ואיסופם בספר נהלים כולל.

- לימוד והדרכה של מתודולוגיות לשיפור תהליכים במסגרת השתלמות פנימית של מנחי צוות שיפור
- קבלת תקן איכות

נתונים

התפלגות מועסקים 2017

סה"כ	נתמכת	מוגנת + מרכז יום	
152	35	117	שיקום
350	32	318	מש"ה
109	52	57	אוטיזם
4	-	4	בריאות
14	-	14	+18
15	1	14	ליקויי תקשורת + עיוורים
644	120	524	סה"כ

תכניות ויעדים לשנת 2018

בשנת 2018, לאור שינוי מבני בשק"ל בשל הרחבה של פעילות שק"ל בארץ, יעשה שינוי בדרג הניהולי, ובכל איזור בארץ ימונה מנהל שירכז את רצף השירותים (תעסוקה, פנאי ודיור) יחד עם זאת המטרה בתעסוקה להמשיך בפיתוח רצף השירותים במקומות נוספים בארץ תוך דגש על מגוון תעסוקתי בכל האזורים. נמשיך לפתח: תעסוקה נתמכת ומע"ש תעשייתי בפריסה ארצית, נגדיל ונקים את מרכזי היום למזדקנים, טיפוליים ולאנשים מהספקטרום האוטיסטי, יפתחו שלוחות של מרכזי יום לאוטיזם, נמשיך במגמת השותפויות העסקיות ופתיחת "עסקים חברתיים וחדשניים שיפתחו אופציות מגוונות לעבודה עבור אנשים עם צרכים מיוחדים, נטמיע כלי עבודה ותכניות

עבודה הנדרשות על ידי משרד הרווחה הנגדיל את מספר מקבלי השירות על בסיס הרחבת השירותים הניתנים.

תכניות מעבר

יצירת קשר עם בתי ספר חדשים והגדלת כמות המשתתפים בתכנית 18 פלוס. ניסיון להיכנס לפרויקטים הקשורים לשירות לאומי או צבאי. פיתוח הכשרות.

מרכז יום פתח תקווה

במהלך 2018 נסיף תכנים ונגוון את התכניות הקבוצתיות. בשנת 2018 אנו נוטלים חלק בפרויקט ה-900 של מנהל המוגבלויות, ואנו קולטים לשורותינו חניכים שעברו ממגורים במעונות למגורים בקהילה. לאור השינויים במשרד הרווחה (הקמת מנהל מוגבלויות) נקדם שיפוץ והתאמה של המבנה לקליטה של קבוצת סיעודיים נוספת.

מרכזי יום לבוגרים על הספקטרום האוטיסטי באוריינטציה תעסוקתית

פתיחת מועדונית אחר הצהריים, פיתוח מוקדי תעסוקה נוספים הרחבת שיפוץ והצטיידות ב-2018, רמת שלמה בהתאם להסכמה של עיריית ירושלים, הרחבת תכנית "אפיקים", איתור שיתופי פעולה ומקומות תעסוקה מחוץ למרכז היום, איתור עבודות נוספות למרכזי היום. יותר, פיתוח ושימור צוותים. פתיחת מרכז יום בכפר שמואל בתוך חוות הסוסים "המרחב הפתוח". פתיחת מרכז יום לאוטיסטים בפתח תקווה. הרחבת יחידה טיפולית בירושלים.

מפעלים מוגנים

בשנת 2018 (לאחר שבשנת 2017 יעד זה עוד לא הושג) בכוונתנו לחדש את הציוד במפעל בירושלים, יחד עם קידום ופיתוח עוד מפעלים, קיימת שחיקה גבוהה של הציוד וחלקו נמצא במצב רעוע לכן אנו זקוקים לחידוש הצטיידות יחד עם ארגון מחדש של מרחב העבודה, שיפוץ הכניסה לבניין שק"ל כולל הוספת שער, שיוף רצפה למניעת החלקה, טיפול בתשתיות ביוב, פרגולה לגג ותיקון מערכות מיזוג. הרחבת הקשרים העסקיים תוך דגש על פיתוח קווי ייצור העומדים בסטנדרטים המקובלים בשוק החופשי. פיתוח עסקים חברתיים נוספים. הגדלת המכירות, התאמת המוצרים לביקוש, הורדת עלויות ייצור, הגדלת מאגר הלקוחות הקבועים, ייעול סדרי העבודה, ופתיחת תכניות תעסוקה ייחודיות במסגרת מפעלים קיימים. (פירוט קיים בטבלה את המפעלים המוגנים המופיע למעלה). יחד עם זאת לאור יציאת מועסקים למע"ש תעשייתי, והתבגרות של מועסקים אחרים חלק מהמפעלים היצרניים יישלבו בתוכם סדנאות עם תמיכות פרא רפואיות נוספות.

מע"ש ומפעל מקדם תעסוקה רב נכתי (שיקום) פתח תקווה

במהלך שנת 2018 נעבור לעבודה סדורה אל מול מינהל המוגבלויות החדש. למעשה בשלהי שנת 2017 כבר התחלנו לבצע הלכה למעשה את השינוי. הרעיון הכללי מדבר על רצף תעסוקתי ושיקומי הנותן מענים על בסיס אופי האוכלוסייה ויכולותיו, ולא רק לפי הגדרת הלקות או המוגבלות. לדוגמא- העברנו קבוצה מהמע"ש לעבודה במפעל הרב נכתי. הקבוצה היא קבוצה קדם תעשייתי שממנה יוכלו המועסקים לצאת לעבודה בשוק החופשי. בשיתוף עם משרד הרווחה ועיריית פתח תקווה, לנגד עינינו עומדת השאיפה לפיתוח רצף תעסוקתי לכל רמה, קידום אישי, שיפור איכות החיים, ויצירת מקום מלא בעשייה ועשיר בפעילות.

לכל אדם עם מוגבלות ישנה תכנית עבודה אישית הבאה לידי ביטוי בתכנית קידום בשיתוף המשפחות והאפוטרופוסים. מטרת התכנית האישית לזהות את החוזקות אל מול החולשות של כל אחד, ולשים דגש על חיזוק היכולות ומיצוי הפוטנציאל הנבחר – שעליו נשים דגש במהלך השנה. הניסיון שלנו מצביע על אחוזי הצלחה גבוהים בהשגת המטרות,

מפעל קוסמטיקה

בשנת 2018 (לאחר שבשנת 2017 יעד זה עוד לא הושג) יפתח מפעל קוסמטיקה בסיוע הביטוח הלאומי, הקמת מפעל בוטיק תעשייתי, מקצועי ועסקי, בשיתוף אנשי מקצוע מתחום הטכנולוגיה, המדע והמסחר, מנהלית עשייה מהשורה הראשונה בתחום, שיהווה גם כוח הדרכה ושיקום. מפעל הקוסמטיקה יהווה גם מרכז הכשרה במטרה לעודד את השתלבותם המלאה בענף זה. המטרה לקלוט עוד עובדים במהלך השנה, ולקדם את היציאה לתעסוקה נתמכת. כל זה יחד עם פיתוח יחידת ההכשרה, מחלקות עבודה נוספות, והעלאת הגבע. במהלך 2018 נמשיך לשים דגש ולפתח את תחום הפנאי והחברה. אנו נוסיף סדנאות בתחומים שונים כגון, סנגור עצמי, חינוך מיני חברתי, מעגלים חברתיים ועוד.

בשנת 2018 עמותת שק"ל תמשיך את תהליך שיפור איכות השירות. התחלנו תהליך לקבלת תו תקן iso. מהלך זה יאפשר שיפור וייעול תהליכי העבודה והתמקצעות בכל התחומים. נמשיך בע"ה לפעול מתוך נאמנות ורצון להיטיב, לקדם ולשפר את רווחתם ואיכות חייהם של האנשים הנפלאים המגיעים לכאן יום יום.

חבל מודיעין

במהלך 2018 נגדיל את מספר המועסקים כולל הרחבת תחום הכשרות, מע"ש תעשייתי, ותעסוקה נתמכת. בניית מחסן, דבר אשר יאפשר פעילות תעסוקתית רחבה יותר. הקמת מפעל תעשייתי-עסקי-בימים אלו, כחלק מתפיסת שק"ל המעוניינת לקדם הקמת מפעל שיקומי בעלי אפיון ויתרון עסקי, טכנולוגי וחברתי, מפעל יצרני, תעשייתי-עסקי שיעסיק ויקדם אנשים עם צרכים מיוחדים, בשילוב עם כוח אדם מקצועי, שיהווה גם ככוח הדרכה ושיקום. אנו מקווים שנצליח לממש את פיילוט המפעל ללא גלוטן זאת לאחר קשיים בקבלת רישיון עסק בתחום. הרחבת הפעילות במשתלה. פתיחת חנות קהילתית, הקמת מחסן – התקבל אישור מביטוח לאומי על הכסף. חינוך מיני חברתי-הגדלת מספר המועסקים היוצאים לנתמכת ומע"ש תעשייתי. המשך הפעלת המועדון פעמיים בשבוע - בשיתוף קרן שלם וחבל מודיעין תעלה הצגה.

יחידות הכשרה במפעלים

הרחבת יחידת ההכשרה, פיתוח קבוצות ומוקדי הכשרה נוספים.

מע"ש תעשייתי

המשך פתיחת מסגרות מע"ש תעשייתי ברחבי הארץ בעיקר באזור מודיעין, שוהם, בת ים, חולון, ופתח תקווה.

תעסוקה נתמכת

המשך השמה וליווי של מועסקים, התפתחות ארצית בתחום לקויי התקשורת, התמודדות עם מעבר תחום הנתמכת לזרוע העבודה, ויציאה של שק"ל מזכיינות של אגף השיקום הרחבת קבוצת העובדים "במובילאיי" הקמת קבוצה עובדים בתעסוקה נתמכת המיועדת לבוגרים על הרצף האוטיסטי.

תחום טיפולי

הכנסת מערכת נתיב, מאגר מידע המרכז את תיקי המועסקים והטמעת עבודה עמו. הרחבת היחידה הטיפולית, בתוך מפעלי שק"ל. המשך תכנון ובנייה של תכניות קידום תעסוקתי אישי בהתאם לדיאלוג שוטף בין העולם היצרני לטיפולי. המשך הטמעת כלי עבודה ונהלים אחידים ברמה ארצית. הוצאת אנשים להשתלמויות והכשרות ספציפיות לצוות כגון עבודה עם אוטיסטים, פיתוח נושא המזדקנים, מדריכים מוסמכים. המשך פיתוח יחידות הכשרה המשלבות עבודה עם אנשי מקצוע רב מערכתי, המשך פתיחת מסגרות מועדוני אחר הצהריים, קידום ופיתוח מע"ש תעשייתי.

שיווק ומכירות

איחוד העבודה השיווקית ברמה ארצית, כולל חיבור למחלקת פיתוח וגיוס כספים. בנוסף בימים אנו מתכוונים להרחיב את מכירות המוצרים בחניות תיירים וחנויות חדשות מקצות עבורנו שטחי מדף (הכפר בנצרת, ירדנית, נוף גינוסר מוזיאון יגאל אלון, מצדה, ארץ בראשית, ועוד), ע"י מותג "שלם". הרחבת פעילות מכירה באינטרנט.

"מתנות שק"ל לאהוב" – חנות המתנות של עמותת שק"ל

פרסום וקידום החנות, בשביל שתוכל תמשיך להוות מקום לקניות של יחידים, מקור להזמנות והבאת קבוצות לסעודים וחוויות קנייה ואכילה (בביסטרו חרוצים).

ביסטרו "חרוצים" של שק"ל

ביסטרו חרוצים, מתכנן לפתוח שלוחות, מזנונים ומטבחים מבשלים בבתי ספר ומתנ"סים בירושלים. בכוונתנו לספק גם בסניפים אלה ארוחות חמות וקלות, מזינות, בריאות וטריות המוכנות במקום. בנוסף, פתיחת משלוחי TA עם רכב משלוחים. המשך הקמת עסקים חברתיים ושותפויות עסקיות,

לקידום שילוב אנשים עם צרכים מיוחדים במקומות התעסוקה ברחבי הארץ, פתיחת קורס אחר הצהריים המכשיר עובדים.

ירידים

הקמת צוות קבוע שיוצא לירידים, רכישת ציוד מתאים לשינוע הסחורה בירידים, איתור ירידים נוספים.

רווחה

המשך עבודה על נראות על בסיס סדנאת "תראו אותי" המשך עבודה בקבוצת של סנגור עצמי ובבניית תכניות תרבות ופנאי. המשך תכניות טיול ויום כיף, גיוס תרומות ומתנדבים לפעילויות אלו, מתנות לחגים וחשיפה לאירועי הפנאי של שק"ל, שילוב המועסקים שגרים בבית או לא במסגרות של שק"ל בפעילות של יחידת הפנאי כולל נופשים, המשך פיתוח מיני" תרבות לכל" במפעלים השונים ברחבי הארץ.

בטיחות

הכנסת ISO על פי דרישות משרד הרווחה, המשך עבודה עם ממונה בטיחות, ועדות בטיחות חודשיות.

צוות ומתנדבים

התחברות לפורום מקצועי של הדיור יחד עם מתמחי הפסיכולוגיה השיקומית. השתתפות בבחירת עובד מצטיין, השתתפות בהכשרות והשתלמויות שונות, המשך השתתפות בפורומים בתחום התעסוקה ובפורום פת. המשך קיום ימי היערכות, טיול שנתי לעובדים. ניהול רישום ומעקב מסודר של המתנדבים המגיעים למפעלים, מפגשי המשך והתנדבות חוזרת. השתתפות בימי חשיפה של שק"ל לבנות שירות לאומי ובניית תכניות גיוס מתנדבים, הרחבת "חבילת" התנדבות בה נהנים גם בארוחה בביסטרו "חרוצים" ומעסקים החברתיים של שק"ל בכללי. הכנסת צוות מקצועי בתחומי טכנולוגיה, ריפוי בעיסוק, ותקשורת.

ניהול איכות (איזו 9001)

המשך תהליך הטמעת בכל מסגרות התעסוקה בארץ.

איילת כישבין
מנהלת תעסוקה

תכנית "שיאים, ערוצים לקהילה"

חזון ומטרות התכנית

"שיאים - ערוצים לקהילה" עוסקת בפיתוח תוכניות המבוססות על שותפויות בקהילה עם מרכזי אמנות, תרבות, תקשורת, מוסדות להשכלה גבוהה וגופים נוספים בקהילה. המיזמים המתוכננים במסגרת התכנית החדשה מהווים אמצעים להגשמת מטרות היסוד של שק"ל: לתת הזדמנות לאנשים עם מוגבלות לחיות בקהילה, לזכות בהגשמה עצמית ואיכות חיים ולהיות מעורבים ושותפים פעילים בחיי התרבות והחברה בקהילה בה הם חיים.

התוכניות משמשות גם כבמה לאנשים עם קשיי תפקוד שונים, כדי שיוכלו לבטא ולייצג את עצמם כלפי הציבור. כמו כן הם מיועדים לתרום ליצירת מודעות גוברת בציבור כלפי אנשים עם מוגבלות בכלל ובשק"ל בפרט. התכנית כוללת פעילויות בתחומים הבאים: אמנות, קולנוע ואומנויות הבמה.

משתתפי התכנית

התכנית מיועדת לכל מגזרי האוכלוסייה אנשים עם מוגבלויות קוגניטיביות, נפשיות, פיזיות וחושיות בירושלים וברחבי הארץ. כמו כן לשותפים פוטנציאליים שלהם: סטודנטים במוסדות לתרבות ואמנות בירושלים, מתנדבים ובני משפחה הנוטלים חלק בפעילויות. סה"כ כ- 300 אנשים משתתפים בפעילות השוטפת. התוכניות פונות לכלל האוכלוסייה בישראל באמצעות: פסטיבל קולנוע, טלוויזיה קהילתית, הצגות, מפגשים, מופעים, הרצאות, תערוכות, קונצרטים ואירועים, לקהל יעד של כעשרת אלפים אנשים בשנה. כמו כן פרסומים בתקשורת לכלל הציבור בישראל, כתבות טלוויזיה, אינטרנט ועיתונות המתפרסמות מספר פעמים בשנה.

שיתופי פעולה

השנה התקיימו שיתופי פעולה עם:

משרדי ממשלה: משרד הרווחה: האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית ואגף השיקום, משרד החוץ: האגף לקשרי תרבות ומדע, משרד התרבות והספורט מנהל התרבות, ומשרד התקשורת תקשורת קהילתית עיריית ירושלים: פסטיבל אומנויות הבמה ופסטיבל צמי"ד והנגשה לסרטים במימון אגף התרבות.

בתי ספר לאומנות ותיאטרון: הסטודיו למשחק ניסן נתיב, האקדמיה בצלאל ובית הספר לתיאטרון חזותי (בסיוע קרן המלגות של הקרן לירושלים).

קולנוע: סינמטק ירושלים; פסטיבל הקולנוע הבין לאומי בירושלים, פסטיבל ReelAbilities בניו יורק. **מרכזי תקשורת:** האגודה הישראלית לתקשורת קהילתית, ערוץ "מכאן" (98) לטלוויזיה קהילתית. **ארגונים:** המרכז לחיים עצמאיים, אקי"ם, אלווין, עתי"ד (תסמונת דאון), קשר, כנפיים של קרמבו.

מסגרות חינוך: אוניברסיטאות בר-אילן תל אביב וחיפה. סמינרים ומכללות, בתי ספר בחינוך הממלכתי, הממלכתי-דתי והעצמאי והחינוך מיוחד.

קרנות: הקרן לפיתוח שירותים לנכים של המוסד לביטוח לאומי, קרן שלם, הקרן לירושלים ואחרות. קשרים בינלאומיים: מרכז תרבות אמריקה בישראל.

פעילויות שנעשו במהלך שנת 2017

א. יוצרים קשר - דיאלוג באמצעות האמנות

רכזת: מיכל רפפורט

"יוצרים קשר - דיאלוג באמצעות האמנות" היא תכנית פורצת דרך בתחומי השילוב וההיכללות בקהילה בשל התפיסה האידיאולוגית שהוא מושתת עליה. התוכנית מבוססת על שיתוף ולמידה הדדית של סטודנטים הלומדים בבצלאל ושל אמנים הפועלים במסגרת תכנית שיאים. התוכנית פעלה זו השנה ה-13. המשתתפים עובדים בזוגות על פי תחומי פעילות משותפים. המשתתפים עם המוגבלות הם אנשים עם קשיים רגשיים ושכליים. הם נבחרים על פי רמת הבשלות והיכולת האמנותית שלהם, המאפשרת למידה הדדית. התכנית פעלה זו השנה השניים עשר. השנה השתתפו בתוכנית 9 יוצרים משקל בשיתוף עם 7 סטודנטים מ"בצלאל" ושני סטודנטים מבית הספר ל"תיאטרון חזותי". הם עבדו יחדיו בתחומי: רישום, ציור, איור, פיסול, קרמיקה, וידיאו וצילום, עבודות וידיאו משולבות עם מייצגים. עבודותיהם הוצגו בסיום השנה במסגרת תערוכה משותפת בגלריה "ברבור" בירושלים ובסינמטק הירושלמי.

ב. תיאטרון "שיאים"

ניהול: עמנואל שן, בימוי: יצחק לאור רכז: הייתם סלאמה

תיאטרון שיאים של שקל פועל מזה כעשרים שנה כתיאטרון ייחודי המפעיל אנשים עם מוגבלויות שונות בשילוב עם שחקנים וזמרים מקצועיים. מטרותיו: לאפשר למשתתפים היכרות והתנסות בתיאטרון בתחומי משחק, אמנות, תנועה, מחול, אמנות, מוזיקה וכתביה יוצרת. לשלבם בלמידה נורמטיבית במסגרת תכנית המותאמת להם בבית הספר לתיאטרון חזותי.

תיאטרון חוצות

תיאטרון זה מוציא את השחקנים אל בימות לא שגרתיות במסגרת אירועי רחוב שונים. הוא מאפשר לשחקנים אינטראקציות ישירות עם הקהל הצופה במופע. הפקה מסוג זה מתבססת על מרכיבים שונים של יצירה מהתיאטרון הקונבנציונאלי תוך עשיית שימוש מודגש יותר בתלבושות, תנועה, אימפרוביזציות עם הקהל, מוזיקה, מחול, ליצנות ושימוש באבזרים ניידים. הפקתו מאפשרת שימוש בחללים לא קונבנציונאליים והשתלבות באירועים הפתוחים לקהילה הרחבה כמו: ירידים פסטיבלים אירועי חוצות ועוד. יתרונו הגדול הוא בכך שהוא מאפשר לנייד את המופעים למקומות שונים מבלי להיות כבולים לבימות תיאטרון ולאולמות.

"חלום בהקיץ"

רכזת: עדה עוז

ב-2017 המשכנו להעלות את הצגה "חלום בהקיץ" על פי חלום ליל קיץ של שייקספיר בבימויו ועיבודו של יצחק לאור. המופע הופק כתיאטרון חוצות הנותן ביטוי לכישורים שונים של השחקנים בתחומי אמנות שונים ויצירת מודעות ציבורית רחבה. בהפקה שולבו 2 מקצועיים שחברו לששת שחקני תיאטרון שיאים.

אשתקד חווינו משבר עם מותו של רועי זאבי (ז"ל) שחקן התיאטרון שנפגע בתאונת דרכים. מופע לזכרו נערך בזמנו במתחם התחנה הראשונה בהשתתפו בני משפחתו וחברים רבים. לצורך הפצת ההצגה קיים מערך פרסום והסברה להפצת ההצגה ברחבי הארץ. בין היתר פרסמנו את הנ"ל למסיבות סוף שנה, אירועים מיוחדים בסקטורים שונים, קייטנות, מחנות קיץ ופעולות אחרות של

תנועות הנוער עוד. במאי 2017 הוכרה ההצגה על-ידי "סל תרבות ארצי" ומאז הצלחנו להרחיב את מעגל המתעניינים ברכישת ההצגה.

"פסלים נעים"

רכזת: עדה עוז

מיצג חוצות, פרויקט משותף עם האקדמיה בצלאל וניסן נתיב ירושלים. משתתפים 8 שחקני שיאים ו-2 מקצוענים. 8 תחנות, בהן ממוקמת דמות מאגדות וסיפורים מוכרים. הקהל עובר ביניהן ומקיים אינטראקציה עם השחקן בתיווך שחקן מקצועי. מופץ בין בתי הספר ברחבי הארץ.

"הכשרה בתיאטרון" בשיתוף של שיאים עם מרכז התעסוקה, משרד הרווחה והסטודיו למשחק ניסן נתיב ביפו. ריכוז: עדה עוז

תוכנית חדשנית בישראל שמאפשרת לאנשים עם מוגבלויות בעלי כשרון ונטייה למשחק, לקבל הכשרה מקצועית על ידי צוות מורים מתאימים מהסטודיו למשחק ניסן נתיב ביפו. התכנית יצאה לדרך בינואר 2017 והתרחבה לעשרה משתתפים. לקראת פתיחת ההכשרה נעשן פעולות לאיתור מועמדים מתאימים. נעשתה הפצת המידע במגזרים השונים: הוסטלים, דירות מוגנות, הורים, עו"סים ועוד לקראת הפתיחה. כמו כן גובש הסכם להפעלת התכנית עם סגל המורים בסטודיו ניסן נתיב. במשך השנה למדו המשתתפים את יסודות המשחק ועבדו על פיתוח יכולותיהם. לקראת אוגוסט 2017 המשתתפים הכינו הצגה מיוחדת לסיום השנה – "קוויאר ועדשים" – שהועלתה באולם של ניסן נתיב ביפו. הקהל היה מגוון (סטודנטים ומורים למשחק, הורים, בני המשפחה, החברים מהדיור המוגן ועוד). ההצגה זכתה להדים חיוביים ביותר. מינואר 2018 – שנה שניה של הפרויקט – הקבוצה מעמיקה את לימודיה והתנסויות במשחק. ההכשרה ממשיכה בניסן נתיב ובמי ב' וד' הקבוצה יוצאת לפעילות תרבותית. בנוסף מקפידים המדריכים להכין את הקבוצה לקראת יציאה להצגות קצרות (בה ישתתפו 3 שחקנים בעלי צרכים מיוחדים בליווי שחקן מקצועי). המטרה היא לתת להם את האפשרות להתנסות בהצגות בפני קהל שונה, אחר ולחוות הצלחה.

ג. להקות מוזיקה מחול וזמר

רכז: הייתם סלאמה

הלהקות של שק"ל בתחומי, שירה, נגינה וכלי הקשה, מורכבות ממוזיקאים עם מוגבלויות שונות. הן פועלות כלהקות ייצוגיות המופיעות במסגרת אירועים שונים ברחבי הארץ. הן מונחות על ידי אנשי מקצוע בעלי הכשרה מקצועית הולמת ומתאפיינות בהסתמכות על חומרים מקוריים בכתובת/הלחנת המשתתפים.

הרכב הרוק "פידבאק"

מדריך: עצמון אברהמי

בהשתתפות חמישה דיירים עם תסמונת אספרגר. המשתתפים עבדו באולפן ההקלטות של הצוללת הצהובה והקליטו מספר שירים במטרה להפיק דיסק עם יצירותיהם. השנה הופיעה הלהקה במסגרת אירועים במתחם התחנה בפסטיבל צמי"ד וכן במספר אירועים פנימיים של שק"ל ובמרכז כגן.

להקת הדבקה

מדריך: רפאת סלים

הלהקה החלה לפעול השנה לאחר הפסקה של שנתיים – חברי הלהקה הם בעלי צרכים מיוחדים ממזרח ירושלים ונוספו גם חברים ממערב העיר. ללהקה ביקוש רב בבתי הספר התיכוניים לקראת היציאה לפעילות התנדבותית כמקובל בכתות י"ב.

ד. טלוויזיה קהילתית

רכז: טל פסס

"יוצא מהכלל" הינה תכנית טלוויזיה קהילתית הפועלת מאז שנת 2000. שמונה מעשרת חברי האולפן המפעיל את התכנית הם אנשים עם מוגבלויות שונות. השנה שולבו בקבוצה שני תלמידי בית הספר למדעים ואומנויות. חברי הקבוצה נפגשים ועובדים בשיתוף לצורך הפקת תכניות חודשיות המשודרות בערוצים הקהילתיים של חברות הכבלים והלוויין. הסרטים מאפשרים למשתתפים לסגור ולייצג את עצמם. להציג נושאים שחשובים להם, לקדם את זכויותיהם, ולשנות עמדות בציבור. עד כה הופקו במסגרת האולפן 55 סרטים.

השנה הקבוצה עבדה על פרויקטים במסגרת מגזין הטלוויזיה הקהילתית "יוצא מהכלל" בנוסף צולמו פרויקטים שונים עבור שק"ל. במסגרת פעילות הקבוצה נוצרו שמונה סרטים קצרים והופקו ארבע תכניות ששודרו "בערוץ מכאן". כמו כן שולבו בקבוצה שני תלמידי בית הספר למדעים ואומנויות.

ה. צילום

מדריך: ג'ואד פרוך

קבוצת צלמי שק"ל (שישה משתתפים) עבדה על נושאים שונים מעולם הצילום: צילומי פורטר צילומי תקריב של חפצים שונים, תיעוד סביבתם הקרובה יציאה לרחובות הסמוכים ובהמשך תיעוד אתרים קדושים לכל הדתות ברחבי ירושלים: בתי כנסת מסגדים וכנסיות.

ו. קולנוע

מדריך: טל פסס

זכויות יוצרים מחלקת שיאים הפיקה גם השנה את התחום האור קולי במסגרת אירוע "זכויות יוצרים" לזכרו של גדעון דרורי בסינמטק ירושלים. במהלך האירוע הוצגו הסרטים הנבחרים של אולפן הטלוויזיה "יוצא מהכלל". כמו כן, צולמו שישה סרטונים לזכי פרס העובד המצטיין של שק"ל ונערכה מצגת של צילומים מאירועי העמותה שהוקרנו בפתח האירוע.

הקרנת סרטים שהופקו בהנגשה קוגניטיבית או אוניברסלית

רכזת: עדה עוז

הסרטים שהונגשו במסגרת הפרויקט עד כה, הופצו בירושלים וברחבי הארץ לסקטורים שונים כאשר הכוונה היא שהם יוקרנו בפני קהל רגיל וקהל בעל צרכים מיוחדים כמו בפסטיבל "ראשון לציון – לשוויון" (2 הקרנות בהיכל התרבות) הסרטים שהופצו עם הנגשה קוגניטיבית הם: "אניטה", "לא דופקות חשבון" ו"חשיבותם של שרוכי הנעלים" (לסרט זה הכנו שתי ורסיות כפי שהתבקשו מגורמים שונים - אחת רגילה ואחת מותאמת לסקטור החרדי). הסרטים שהופצו בהנגשה אוניברסלית: "המנצחים", "הכי טוב שיש", "סופר דפי - גיבור מיוחד" - הסרט היחיד לילדים בגיל 8-12, ב-2017 בוצעו 19 הקרנות ל 1,800 צופים ברחבי הארץ.

תכניות לשנת 2018:

תיאטרון

"חלום בהקיץ" המשך הרצת הפקת מופע האנסמבל המשותף של שחקני תיאטרון שיאים של שק"ל וסטודנטים מניסן נתיב כהפקה משותפת של שק"ל. מתוכננת הרצה של חמש הצגות במהלך 2018. הדבר יהיה קל יותר כי יש הכרה על ידי "סל תרבות ארצי" - דבר המקל מאוד מבחינה תקציבית על המזמינים ברחבי הארץ.

"פסלים נעים" המשך הפעלה של מייצג חוצות בהשתתפות שחקני תיאטרון שיאים, בשילוב עם שחקני ובוגרי הסטודיו למשחק.

הכשרה תעסוקה בתיאטרון - תהיה זו שנה שנייה מתוך תוכנית של שלוש - של הכשרה לתעסוקה בתיאטרון בסטודיו למשחק ניסן נתיב ביפו. בהכשרה 11 שחקנים עם מוגבלויות שכליות ואחרות.

הכנות לפסטיבל "סרטים יוצרים מציאות 5"

מנהל: רון עופר, צוות: ד"ר עמנואל שן, אורן רייך, חוה גולן ועדה עוז

הפסטיבל יתקיים בין התאריכים 28 במאי עד ל-31 במאי 2018. טקס הפתיחה יתקיים ביום שני ה-28.5.2018. בפסטיבל יוקרנו 20 סרטים ממדינות שונות כולל סרט ישראלי באורך מלא וסרטים ישראליים קצרים. במעברים בין האולמות וברחבת הכניסה יתקיימו מגוון רחב של פעילויות תרבותיות ועוד. תמשיך המסורת של שילוב תלמידי תיכון מירושלים במסגרת הפסטיבל ב"בוקר מובנה" שיכלול: פתיחה קצרה, מעצי"ם (מרצה בעל צרכים מיוחדים) וסרטון קצר, סרט מתאים באורך מלא ובסיום פאנל מקצועי שיאפשר לקהל הצעיר להתבטא ולשאול שאלות. תלמידי היסודי יוזמנו לצפייה בסרט מתאים לגילם.

הנגשה קוגניטיבית ואוניברסלית לסרטים- הרצת 6 הסרטים המונגשים הקיימים כבר היום במלאי שיאים – ערוצים לקהילה ויצירת הנגשה מתאימה (אוניברסלית או קוגניטיבית) ל-3 סרטים שהצוות יבחר מתוך אלה שיוקרנו במסגרת הפסטיבל ה-5 בסינמטק בירושלים. יעשה ניסיון להוסיף כתוביות בערבית.

טלוויזיה קהילתית:

המשך הפקת 10 סרטים במסגרת אולפן הטלוויזיה "יוצא מהכלל", הצגת הסרטים הבולטים שהופקו בשנת 2016/17 באירוע "זכויות יוצרים" והקרנות במסגרת פסטיבל יוצרים מציאות מס' 4.

מעצ"ם: חידוש מלאי הסרטונים הקצרים, וגיוס משתתפים חדשים לצד הוותיקים והרצת התוכנית בקצב של מכש בחודש, בבתי ספר ובמוסדות שונים.

דיאלוג באמצעות האמנות

המשך הרצת התוכנית על פי המסורת שנוצרה בבצלאל ובבית הספר לאמנות חזותית וסיום תערוכה בגלריה ברבור ובסינמטק.

להקות ייצוגיות:

הרחבת להקת הדבקה, המשך הפעלת להקת הרוק "פידבאק" והרצת המופעים של הלהקות התיאטרון השונות: חלום בהקיץ, פסלים נעים, קבוצות של 3 שחקנים מתוך ההכשרה לתיאטרון ושחקן מקצועי.

פרויקט צילום – בניית פרויקט חדש. תערוכת צילומים בספטמבר 2018 במרכז האמריקאי בירושלים ובמקומות נוספים ברחבי העיר.

מועדון לפעילות יצירתית וחברתית לאנשים עם מוגבלויות במגזר הערבי הרחבה והעמק תכנית פעילות חברתית/קהילתית שבועית קבועה בתחומי אמנות, תרבות וחברה לכ-20 אנשים בעלי מוגבלויות שונות, ממסגרות דיור ומקהילת בית צפכא, אבו גוש ועוד.

עדה עוז, רכזת פרויקטים

"שיאים – ערוצים לקהילה"

שק"ל בפנאי – מכללת שק"ל

"במקום לבקש מהמשתתפים לא להיות עצובים,

אנחנו נותנים להם סיבות לחייך."

מבוא

בשק"ל אנו נותנים דגש מרכזי לקידום ופיתוח תחום הפנאי, החינוך והתרבות, מתוך ידיעה כי יצירת תוכניות פנאי איכותיות מהווה מוקד חשוב בשיפור איכות חייהם ורווחתם של אנשים עם צרכים מיוחדים. לכן, אנו עובדים כל יום במטרה להוסיף שמחה ולהפיץ אושר בעזרת מאות פעילויות. בשנת 2017 המשכנו להעניק תוכניות תרבות, פנאי וחינוך איכותיות למגוון רחב של משתתפים. בין הפעילויות שהענקנו ניתן למנות עשרות קורסים, מועדונים, ליווי וסבסוד מופעי תרבות, מסיבות, טיולים ונופש. במהלך השנה עברנו תהליך של העמקה והתמקצעות. כך, למשל, פותחו מערכי למידה לקורסים שונים, במטרה לשפר את איכות ההוראה והשירות. בנוסף, הוקדשה תשומת לב לחשיפת שק"ל ולסגור עצמי לקהל הרחב, והתקיימו מספר פעילות שזכו לחשיפה רחבה (כ-2 מיליון צופים).

חזון שק"ל בפנאי

החזון שלנו הוא ליזום, ליצור ולהפעיל פעילויות תרבות, העשרה ופנאי המתאימות לכל ומעמידות במרכז את שאיפותיהם וחלומותיהם של אנשים עם צרכים מיוחדים. בנוסף, אנו נותנים דגש על כך שהפעילויות יתקיימו בקהילה, וכן על הבטחת שילוב חברתי. במשך השנים למדנו עד כמה פעילויות התרבות, העשרה ופנאי מקדמות ומסייעות לקידום איכות החיים של המשתתפים, תוך התייחסות למגוון רחב הכולל: בריאות פיזית ונפשית, פיתוח וקידום, סגור עצמי, העצמה ופיתוח קוגניטיבי ומוטורי.

חשוב להכיר תודה ולציין כי קיום הפעילות הינה בשיתוף פעולה עם משרד הרווחה, משרד הבריאות, רשויות מקומיות, מוסדות אקדמאיים, ארגונים וולונטריים ועסקיים, מוסדות תרבות, תורמים וקרנות.

עקרונות ותפיסות

מהו פנאי?

הפנאי כולל מגוון רחב של פעילויות שבניהם תרבות, אומנות, ספורט, חינוך, פעילות פרא-רפואית, נופש והעשרה. פעילויות הפנאי היא לעיתים מתוכננת ונושאת גוון רציני, ולעיתים היא אקראית ומזדמנת. כך, במסגרת שק"ל בפנאי יש המשתתפים באופן קבוע בשיעורי כדורסל, ובנוסף, יוצאים לטיול ספונטני בחיק הטבע.

עקרונות יסוד

אנו מאמנים כי לכל אדם יש את הזכות להשתתף בפעילות פנאי המתאימה לשאיפותיו ורצונותיו, תוך שילוב בקהילה בה הוא חי. הגמישות והעושר הקיימים בעולם הפנאי מאפשרים יכולות קידום והעצמה רחבים וכמעט ללא הגבלה. בפעילות מודגשים ההיבטים הבאים: מתן כבוד והערכה מלאים ליכולות ולרצונות המשתתף בפעילות הפנאי; שאיפה להתאמה וגמישות לאדם כפרט; מתן תחושת הגשמה עצמית; התאמה מלאה של התוכניות למוגבלויות השונות תוך הבנה בדבר ההבדלים והשוני בין אופני המוגבלויות השונים; סיפוק העשרה וקידום באמצעות הפעילויות, כולל התמודדות עם המוגבלות; חתירה לשילוב בקהילה וקיום פעילויות משותפות.

יעדים

היעדים שלנו מתייחסים למשתתף ולקהילה בה הוא חי:

איכות חיים ושמחה: תוכניות הפנאי, התרבות והחינוך ישפרו את איכות חייהם של המשתתפים, ויוסיפו להם שמחה ואושר במהלך היום-יום ובנקודות שיא. יעד מרכזי מבחינתנו הוא שהמשתתפים בפעילויות יהיו שמחים יותר וירגישו כי איכות חייהם השתפרה.

קידום ופיתוח: הפעלת מערך תוכניות המקדם את המשתתף במגוון תחומי חייהם. לצורך הקידום מתקיים דיאלוג עם המשתתף, הצוות הטיפולי והפיקוח להבנת תוכנית הקידום הרצויה ולבחינת שלבי ההתקדמות. המשתתף בפעילות הפנאי יתקדם ויפתח את יכולותיו.

העצמה: יש בכוחה של מוגבלות להפוך לעוצמה וייחודיות. באמצעות תכנון מקדים של הפעילויות המוצעות, הצעת אתגרים והכוונת המשתתפים, ניתן להביא לידי ביטוי את הבחירה בעבור המשתתף, דבר אשר מעודד את תחושת המסוגלות וייתן ביטוי לעוצמות פנימיות וחיצוניות שיש לו ושימת דגש על נקודות החוזק של המשתתף.

העשרה: האפשרות לפתח את השימוש בתהליכי מחשבה המסייעים למשתתף להתקדם ולא

לשקוע. יעד מרכזי הינו הכנה עתידית של מערכים מודפסים, מקוונים ומצולמים המותאמים לאנשים עם מגבלות קוגניטיביות במגוון תחומים.

חופש בחירה: מגוון הפעילויות המוצע למשתתפים מאפשר חופש בחירה רחב. האפשרות לבחור מתוך סל של פעילויות מעניק למשתתף את ההבנה שביכולתו לעצב ולכוון את מסלול חייו.

עצמאות: מתן דגש מיוחד על הקניית מיומנויות לתפקוד עצמאי יותר בקהילה, לפי רמת היכולת של כל משתתף, על ידי לימוד מיומנויות, הקניית כלים, פיתוח יכולת רגשית וחברתית, וסיגול דפוסי התנהגות. הפעילויות יביאו את המשתתף לרמת עצמאות מרבית תוך פיתוח וחיזוק הפוטנציאל.

רווחה פיזית ונפשית: הפעילויות משפרות ומסייעות למשתתף בבריאות פיזית ונפשית, סיפוק רגשי, חופש מלחץ כובל, דימוי עצמי חיובי, תחושת מלאות, הרגלי תזונה, זהות ומודעות עצמית, הבנת מצבים חברתיים ושיפור יכולות.

יצירת קשר בין צוות העובדים והמשתתפים: מתוך הבנה שאדם כולל מגוון צרכים רגשיים, חברתיים ושכליים, ושצרכיו דינאמיים ומשתנים; מתקיים דיאלוג וקשר מתמיד משלב הפנייה של המשתתף לצורך קבלת שירות פנאי ולאורך הדרך, לבדוק שהפעילות בה הוא משתתף עונה על צרכיו. הצעת המגוון הגדול של פעילות ובחירת אנשים ממגוון מקצועות ביחס אישי הינם גורמים מהותיים בחוויית הפנאי.

אוכלוסיית היעד

אוכלוסייה ישירה

אוכלוסיית היעד הישירה היא כל אדם הרוצה להשתתף בפעילות המוצעת. אולם ניתן דגש בהבניה ובפניה יזומה לאנשים עם מוגבלות המסוגלים להפיק תועלת מפעילויות הפנאי המוצעות. המשתתפים מגיעים מקבוצות חברתיות ומגזרים שונים; כשהפעילות, בהתאם לדרישה, מיועדת לכלל הגילאים.

המשתתפים מתאפיינים, בין השאר, במוגבלויות הבאות: מוגבלות נפשית ומוגבלות שכלית התפתחותית (ברמות תפקוד שונות); לקויי למידה ויכולת שכלית גבולית; מוגבלות פיזית (כיסא גלגלים וכדומה) וקשיי תקשורת (אוטיזם, תסמונת אספרגר). התאמה למסגרת הפעילות נבחנת אצל כל פונה בצורה פרטנית; התאמה הכוללת ראיון טלפוני ואישי, מפגש ניסיון והתייעצות עם צוות המערך.

נהנים עקיפים

מקבלי השירות העקיף מתחלקים למספר קבוצות: משפחות המשתתפים, צוות מערך הדיור, אנשים בקהילה הנחשפים לפעילות, רשויות מקומיות ושירותי משרד הרווחה והשירותים החברתיים ומוסדות וארגונים העוסקים בתרבות ופנאי.

פעילויות בשנת 2017

הפעילויות ניתנו במסגרות המפורטות בהמשך: מספר המשתתפים בכל פעילות נע בין 5 ל-20 משתתפים בקבוצה.

קורסים במסגרת מכללת שק"ל לכלל האוכלוסיות:

לימודי שפות - אנגלית, ספרדית, ערבית ועברית - לימוד עקרונות השפה, שיפור אוצר המילים, כתיבה, דקדוק. כולל תרגול בפועל.

גרפיקה - קורס המלמד תוכנות גרפיות ועיצוב.

מחשבים - מגוון קורסים הכוללים לימודי מחשב בסיסיים, תוכנות, עריכת סרטים, אינטרנט ועוד.

מפעיל די-ג'י - הקורס מקנה יכולות טכניות, הכרת מוזיקה והפעלת עמדה. כולל התנסויות בשטח.

לימודי מוזיקה - מגוון של קורסים כולל: דרבוקות וכלי הקשה, אורגנית, פסנתר, גיטרה ופיתוח קול.

בישול (מתחילים ומתקדמים) - לימוד עקרונות הבישול ואמצעי בישול יעיל. בחירת מאכל, והכנת אוכל.

נגרות - לימוד על אחזקת הבית והמבנה התעשייתי, בחירת כלים וארגז כלים, נגרות, דרכי שיפוץ. הקורס כלל תרגול מעשי ובנייה.

פסיכודרמה - קורס המעניק כלים פסיכו דרמטיים למשתתפים, ויכולת תיאטרליות.

אומנות - מגוון קורסים באומנות כולל ציור, יצירה במשי ועוד.

לימודי יהדות - עיסוק במורשת היהודית, כולל לימוד והבנה של ספרות מתאימה.

אקדמיה ושק"ל - שיתוף פעולה עם האוניברסיטה העברית המיועד לכלל מקבלי השירות

במסגרת שיתוף פעולה עם האוניברסיטה העברית מועברים קורסים, הרצאות ופעילויות לאנשים עם צרכים מיוחדים. הקורסים מתקיימים בצורה סמסטריאלית ובאמצעות מתנדבים, סטודנטים לתואר ראשון ושני. מספר המשתתפים בכל פעילות נע בין 5 ל-10 משתתפים בקבוצה. בין הקורסים:

- פסיכולוגיה והכרת עצמי
- מנהיגות ומנהל עסקים
- ספרות ויצירתיות מבוא למשפטים
- מחשבים ועולם האינטרנט

דרכון לקהילה

כיום משתתפים בדרכון לקהילה כ-250 אנשים המתמודדים עם לקות נפשית, המאוגדים יחד תחת 'מועדון חברתי למבוגרים'. לרשות המשתתפים עומד מבחר של כ-40 תוכניות פנאי, רובם

המוחלט משתתף ביותר מפעילות אחת, כשמספר המשתתפים הממוצע בכל פעילות נע בין 5 ל-12 משתתפים.

מחשבים – מספר רב של קבוצות של הדרכה ולימודי תכנות.

לימודי שפות – לימודי אנגלית, רוסית, ערבית ועברית.

מוזיקה – נגינה ויצירה מוזיקאלית. כולל מקהלות, גיטרה ופסנתר.

קבוצה חברתית – פעילות בה יש הזדמנות לשוחח על היום-יום ולפתח כישורי חיים.

אומנות וציור – מגוון תוכניות העוסקות במגוון רחב של תחומי האומנות, האומנות הפלסטית והציור.

חוגים בתחומי הספורט והבריאות המיועדים לכלל מקבלי השירות

השנה פעלו מספר חוגים בתחומי הספורט והבריאות. בין הפעילויות השונות ניתן למנות:

חדר כושר – חדר כושר פעיל הכולל תוכניות מיוחדות ומותאמות.

כדורסל, כדורגל, ובאולינג – החוגים כוללים אימון, לימוד תיאורטי ותחרויות.

חוגי ריקוד, כולל ריקוד, תנועה וריקודי עם.

שיעורי כושר – ביצוע כושר בפועל והדרכה על ביצוע תרגילי כושר עצמאיים. פעילויות בתחומי הבריאות, כולל: פיזיותרפיה, הידרותרפיה, פלדנקרייז ושיאצו.

מועדונים חברתיים וחוגים המיועדים לכלל מקבלי השירות

מועדון מעגלים – מיועד לאנשים עם מוגבלות תקשורתית.

דיסקו – מועדון ריקודים.

"טובים השניים" – מועדון לזוגיות.

מועדון שק"ל (מוזיקה ואומנות) – המועדונים פועלים בימי שני ורביעי וכוללים חוגים.

"מבוכים ודרקונים" – הקורס מלמד איך להשתמש בדמיון ובעזרתו איך לשבור מחסומי תקשורת ולהבין את האחר.

'תרבות לכל'

תרבות לכל פועלת למעלה מ-19 שנה כדי לספק הזדמנות לאנשים עם צרכים מיוחדים לבקר בהופעות ואירועי תרבות ולהיות חלק מהמרחב הציבורי. במשך כל השנים אנו מספקים גישה ואינפורמציה לאנשים עם צרכים מיוחדים אודות אירועי תרבות קהילתיים ודואגים לליווי ותיאום. שיתוף הפעולה מתקיים עם למעלה מ-45 מרכזי תרבות. במהלך השנה הופצו למעלה מ-6,300 כרטיסים. מדובר בעליה של למעלה מ-20% במספר הכרטיסים.

נופש חוויתי

במהלך השנה יצאו במסגרת שק"ל בפנאי 400 משתתפים לעשרות חופשות. הנופשים אשר הותאמו לאנשים עם צרכים מיוחדים, התקיימו ברחבי הארץ (צפון, דרום ומרכז) ובחו"ל (פריז ושייט בים התיכון). חשוב להדגיש את הנופש לפריז שכלל משלחת של כ-60 משתתפים. היתרון של הנופש נמצא גם בחוויה הנורמטיבית והקהילתית שהוא מספק, וגם כנקודת שיא המתורגמת במקרים רבים לקידום ושיפור עצמי.

מסיבות ואירועים מיוחדים

במהלך השנה הופעלו לטובת מערך הדיור והתעסוקה אירועים מיוחדים בחגים ובחופשות. בין השאר הפעילות כללה: אירוע ט"ו בשבט, רצף אירועים בפורים ובחודש אדר, רצף אירועים בחול-המועד פסח, טיולים ספציפיים לאוכלוסייה דוברת ערבית, הופעות והשתתפות באירועים, רצף אירועים בקיץ, שבוע פעילות במהלך החופשה מהתעסוקה, רצף אירועים בסוכות ועוד. כמו-כן, קיימנו מספר אירועים אשר חשפו את הקהילה לפעילות המתקיימת. במסגרת אירועים אלו המשתתפים נהנו מההזדמנות להציג את התוצר ואת ההשקעה הרבה שלהם. בין השאר המופעים כללו: מופע מוזיקאלי בכנסת, הצגות שהופיעו ברחבי ירושלים, מגוון של תערוכות, ערבי בהשתתפות הורים ותלמידים בקורסים השונים, השתתפות תלמידי הספורט בטורנירים ברחבי הארץ. אירוע שיא

ראוי לציון הוא שיתוף הפעולה שקיימנו עם גלגל"צ, Ynet וקולולם ובמסגרתו הופק השיר Believer של להקת Imagine Dragons. השיר, וכמובן פועלה של שק"ל, זכה לתפוצה רחבה (כ-2 מיליון צפיות) והביא לקדמת הבמה את העשייה המבורכת של שק"ל.

משתתפים בפעילות

מספר מקבלי השירות (כל משתתף נספר פעם בשנה)
 משתתפי מערך הדיוור, שק"ל: 260
 משתתפי מסגרות דיור חיצוניות (קוגניטיבי ונפשי): 250
 משתתפים מהקהילה (קוגניטיבי, נפשי ופיזיולוגי): 980
 פעילויות מיוחדות (מסיבות, נופשים וכו'): 85
 סה"כ 1,575 מקבלי שירות, עליה של כ-100 משתתפים משנת 2016.

מספר פעילויות

במשך השנה מוענקות על-ידי שק"ל בפנאי אלפי שעות פעילות פנאי כאשר כל משתתף נמצא במספר פעילויות. הפעילויות כוללות השתתפות בהצגות ובמופעים, השתתפות בקורסים וחוגים, נופשים, אירועים מיוחדים וטיפולים פרא-רפואיים.

מרכזי פעילות

שק"ל בפנאי פועל ב-12 מקומות ברחבי ירושלים, המקומות מותאמים לאוכלוסייה ולשירות המוצע.

מבנה ארגוני, עובדים ומתנדבים

שק"ל בפנאי מופעל על ידי צוות מקצועי הפועל בסינרגיה מתוך ידיעה כי שיתוף פעולה מסייע למתן שירות מיטבי. בצוות יש מנהל ורכזי תחומים ופעילויות. בנוסף פועלים בצוות עשרות עובדים ועשרות מתנדבים.

מספר עובדים ומתנדבים

עובדים מקצועיים – 35 עובדים

מטה ישיר – 3 עובדים (מנהל, רכזת מכללה, רכזת תרבות)
מתנדבים ושירות לאומי – 65 מתנדבים.
מועסקים עם צרכים מיוחדים – 5 עובדים.

התפתחות במהלך שנת 2017

- נושא הנופש החוויתי עבר שדרוג וקידום. בין היתר נעשה צעד נוסף בנושאי הרישום, השיווק וההתקשרות עם ספקים. כל זאת מתוך מטרה להעניק שירות טוב יותר ואיכותי. באותו הקשר, חל שיפור בנושא הגבייה. בנוסף, יצאה אל הפועל משלחת רחבה של כ-60 משתתפים לפריז. ארגון המשלחת, והתמודדות עם כל המורכבות הנגזרת היו קפיצת מדרגה ברמת היכולות של המחלקה.
- חל פיתוח של הידע המקצועי וההכשרה של עובדים. בין היתר ניתן דגש על בניית מערכי למידה וקידום הקורסים המקצועיים בצעד נוסף.
- בהמשך למגמה משנת 2016, גם בשנת 2017 הושקעו מאמצים רבים בפיתוח וקידום תחום בריאות הנפש. במסגרת זו, התקיימו פגישות והותאמו פעילויות. התוצאות באו לידי ביטוי בהגדלה של מספר המשתתפים מתחום בריאות הנפש, ועמידה ביעדים מהשנה הקודמת.
- פותחו מספר פרויקטים ייעודיים לטובת נושא תחום הזוגיות. בין היתר, הוקמו מועדונים לתחום התקשורת המסייעים בפיתוח קשרים חברתיים וזוגיים.
- פרויקט "תרבות לכל" הורחב וחל גידול משמעותי בחלוקת הכרטיסים. זאת בהתאם ליעדים שהוצבו בשנה הקודמת.
- חל גידול בגיוס מתנדבים, אשר כלל בין היתר גם בנות-שירות, חיילים ומתנדבים מהגיל השלישי. בנוסף, חל שיפור באיכות ההון האנושי של המתנדבים, והושקעה חשיבה בגיוס מתנדבים איכותיים.
- נשמרה החתירה למתן שירות מצוין, המעניק קידום והתפתחות למשתתפים. כמו כן, נשמר הקשר ושיתוף הפעולה עם גופים חיצוניים.
- חל שיפור משמעותי בנושא התקצוב והגבייה.
- מידת שביעות הרצון נבדקה באמצעות ראיונות ושאלונים (דירוג מ-1 עד 10). אחוז שביעות הרצון הגיע מעל לציון 9 (90%).

התוכנית לשנת 2018:

- התוכניות שבוצעו בשנת 2017 זכו לשביעות רצון רבה, והצליחו לשפר את איכות חייהם של מאות משתתפים, לכן גם בשנת 2018 אנו מעוניינים להמשיך ולשמר את הפעילות הטובה. בנוסף, וכחלק מהרצון לשאוף קדימה אנו מעוניינים להתמקד בשנת 2018 במספר נושאים:
- המשך השקעה וקידום תחום בריאות הנפש.
  - קידום ושילוב טכנולוגיות הוראה מתקדמות במערך הקורסים של המכללה.
  - פיתוח תחום הספורט והבריאות בקרב המשתתפים.
  - שיפור התנאים הסביבתיים למשתתפי הפעילות במבנה וציוד.
  - פיתוח תוכניות שילוב נוספות.

אריאל נבו

מנהל מחלקת שק"ל בפנאי - מכללת שק"ל

יום שהות ארוך ומועדוניות

מבוא

שק"ל מפעילה תכניות יום שהות ארוך ומועדוניות בבתי ספר לחינוך מיוחד משנת 1992.

בשנת תשע"ח הפעילה העמותה את תכניות היום הארוך ב-7 בתי ספר לחינוך מיוחד מתוכם 5 בירושלים ו-3 מסגרות חדשות: אחת בפתח תקוה ושתיים בבתי ים. חמש מסגרות משויכות לתחום יום שהות ארוך, מוגבלות שכלית התפתחותית ו-3 לתחום השיקום.

מטרת התכניות הינה להקל על המשפחות ולאפשר להן להמשיך ולגדל את ילדם בבית ולא להזדקק לסידור חוץ ביתי בגיל צעיר. הדבר מאפשר להורים להמשיך ולנהל אורח חיים נוח יותר ללא צורך לקצר את יום העבודה. התוכנית הורידה באופן משמעותי את אחוז הילדים בעלי המוגבלויות אשר הוצאו למסגרות חוץ ביתיות ואפשר להם להישאר בביתם עם משפחתם ולנהל אורח חיים נורמטיביים. בהמשך הסיכום נפרט, לגבי כל מסגרת, את אופייה ואת התוכנית שהופעלה תוך כדי פירוט תכניות חדשות שבוצעו ואירועים בשנת הלימודים.

כל בית ספר פועל כמערך ניהולי בפני עצמו, תכניות יום לימודים ארוך והמועדוניות השיקומיות נועדו לתלמידים מהחינוך המיוחד שהוכרו על ידי משרד הרווחה באגף לטיפול באנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ואגף השיקום. צוות העובדים מונה כ-90 איש: רכזים, מדריכים לאומנות, מחשבים, מוסיקה, גיטרה, טיפול באמצעות בעלי חיים, חוג קפוארה, חוג שחייה, נבחרת כדורגל, טיפול בתנועה. כמו כן, מונה הצוות סיעות/ים, רופאה, עובדים סוציאליים, פיזיותרפיסטים, מרפאים בעיסוק. בראש כל תכנית עומד רכז, תפקידו לבנות את התכנית יחד עם מנהל בית הספר ולבצע מעקב על פעילותה, בנוסף מהווה הרכז כחוליה המקשרת בין התכנית לבין המטה בשק"ל. שק"ל יוזמת ופועלת גם לגיוס משאבים עבור בתי הספר, לצידוד מתקדם ולשיפור תנאי הטיפול והעבודה לאורך כל היום.

הפעילות שבוצעה במהלך שנת 2017

גן אדי שור

בגן אדי שור כ-50 תלמידים בגילאי 3-7 שנים שהינם מעוכבי התפתחות ברמות שונות של מוגבלות שכלית התפתחותית. רוב ילדי הגן משתתפים ביום הארוך ומועדוניות כ-35 מתוכם במימון של הרווחה. התוכנית פועלת 5 ימים בשבוע בין השעות 13:30-17:30. במהלך הפעילות קיבלו התלמידים חוגי: מוזיקה, כלבנות טיפולית (טיפול בבעלי חיים), ריתמיקה וחוגי טבע, יציאות לקהילה וטיולים.

מעון הטנה

במעון הטנה לומדים 54 תלמידים בגילאי 3-21 שנים, מתוכם כ-35 תלמידים משתתפים בתוכנית היום הארוך. התלמידים מאובחנים עם מוגבלות שכלית קשה, רב נכויות, שיתוק מוחין, כבדות שמיעה, עיוורון, בעיות מוטוריות ולעיתים מחלות נוספות. פעילות יום לימודים ארוך מתקיימת 5 ימים בשבוע, בין השעות 14:00-18:00. בנוסף לפעילות העשרה ופנאי התלמידים מקבלים: רחצה,

טיול שנתי

ארוחת צהרים חמה, ארוחת ארבע וארוחת ערב, טיפולים פרא רפואיים, יציאות לקהילה וטיולים. בהפעלת התוכנית אנו נעזרים במתנדבים ובגיוס תרומות כדי להרחיב את פעילות אחר הצהריים בפרט ובבית הספר בכלל. לאור מורכבות הטיפול בתלמידי הטנה, שק"ל נרתמת שנים רבות, לתת שירות לילדים אלו גם בשעות הבוקר, כמו תוספת כוח אדם. וכן התקיימו השנה מספר פעילויות לחגים, הצגות וטיולים באמצעות תרומות ומתנדבים.

בית הספר הדביר החדש

בית הספר הדביר החדש פועל ברוח השיטה האנתרופוסופית, לומדים בו 29 תלמידים בגילאי 6-21 שנים, מתוכם ממומנים 24 תלמידים על ידי הרווחה בתוכנית יום לימודים ארוך. התלמידים מאובחנים במוגבלות שכלית התפתחותית עמוקה, חלקם כבדי שמיעה וראייה וכן ישנם מספר תלמידים המאובחנים על הרצף האוטיסטי. יום לימודים ארוך מופעל 5 ימים בשבוע, בין השעות:

14:00 - 18:00. הפעילות כוללת: חוג תקשורת, חקלאות, נגרות, תרפיה בתנועה, הידרותרפיה, יציאות לקהילה וטיולים. לאור המורכבות בטיפול בתלמידי הדביר, שק"ל נרתמה כבר מספר שנים, לתת שירות לילדים אלו גם בשעות הבוקר, כמו תוספת כוח אדם וכן התקיימו השנה מספר פעילויות לחגים, הצגות וטיולים באמצעות תרומות ומתנדבים.

מרכז ליקויי שמיעה בשכונת אבו-טור

המועדונית מונה 70 תלמידים בעלי לקויי שמיעה שונים, מתוכם 41 תלמידים ממומנים על ידי משרד הרווחה והשאר מקבלים שירות במימון מגורמים אחרים. התלמידים מקבלים שירות מגוון בנוסף, לפעילות השוטפת של חוגים ארוחות וטיולים. במועדונית זו ניתנים טיפולים מיוחדים של: ריפוי בדיבור, תרפיה בתקשורת, חוג קפוארה, נבחרת כדורגל לבנים ולבנות ועזרה בהכנת שיעורי הבית, תכניות מיוחדות שמערבות את ההורים ואת מסגרות הבוקר (בתי הספר) על מנת לאפשר המשכיות בטיפול ותנאים דומים בכל תחומי עולמו של התלמיד עם ליקויי השמיעה. המקום מאובזר ומצויד במכשירים המתקדמים בתחום, על מנת להנגיש את המקום והפעילות עבור התלמידים. המרכז פועל 4 פעמים בשבוע בין השעות: 13:30 - 17:30. במהלך השנה פתחנו "מרכז נוער", הופרדו הבוגרים מהקטנים יותר עם תוכנית בת יומיים בשבוע המותאמת יותר להיותם בוגרים.

בית הספר כי"ח- ליקויי שמיעה: במסגרת אגף השיקום

בית הספר לליקויי שמיעה הוקם ומופעל על ידי עמותת "כל ישראל חברים", לומדים בו תלמידים יהודים וערבים. צוות בית הספר גם הוא מגוון ומאפשר רגישות תרבותית מיוחדת. עמותת שק"ל מפעילה מועדונית המונה 50 תלמידים, מתוכם 34 תלמידים ממומנים מרווחה. המועדונית מופעלת 3 ימים בשבוע: יומיים במתנ"ס פיליפ לאון ויום אחד בבית הספר. המועדונית כוללת מגוון סדנאות וחוגים ברמה גבוהה, כגון: שחייה, תפירה, קרמיקה, כדורגל, בישול, אילוף וכלבנות טיפולית, ומחשבים. כל החוגים מופעלים על ידי מורים מוסמכים ובעלי ניסיון רב. מעבר לפעילות פנאי והעשרה מתמקדים בבניית תכנית אישית לכל ילד, לשם קידומו בתחומים שונים כגון: התנהגות, חברתי, רגשי, שפה ותקשורת, ניהול עצמי ועצמאות, תנועה ותחושה. המועדונית מופעלת בימים א', ג', ד', בין השעות 13:30-17:30.

גן נופר - פתח תקווה

גן נופר, שנפתח בשנה זו, נמצאים כ-20 ילדים בגילאים 3-6, הילדים הינם מעוכבי התפתחות ברמות השונות של מוגבלות שכלית התפתחותית. המועדונית פועלת בימים א'-ה' בין השעות 14:00-18:00 במהלך הפעילות נהנים הילדים מחוגים שונים כגון: טיפול באמצעות בעלי חיים, חוג חימר, חוג בישול.

גן חלמית- בת ים

בגן החלמית נמצאים כ-10 ילדים בגילאים 3-6 שהינם מעוכבי התפתחות ברמות שונות של מוגבלות שכלית התפתחותית מבינוני עד נמוך. המועדונית פועלת בימים א'-ה' בין השעות 15:00 - 18:30. במהלך הפעילות נהנים הילדים מחוג ספורט, טיפול באמצעות בעלי חיים, טיפול במוסיקה וארוחה קלה.

גן שייטת - בת ים

בגן שייטת נמצאים 24 ילדים בגילאים 3-6 אשר חלקם מעוכבי התפתחות ברמות השונות עם הנמכה קוגניטיבית וחלקם מאובחנים באוטיזם בתפקוד הגבוה. המועדונית פועלת בשעות 13:00-17:00,

הילדים מקבלים ארוחת צהרים חמה בנוסף לארוחת ארבע קלה. הילדים נהנים מתוכנית העשרה עשירה כגון: טיפול במוסיקה, טיפול בתנועה, העשרת שפה, יצירה ושיפור מיומנויות חיים.

פעולות נוספות שבוצעו בשנת 2017

- פעילויות נוספות של שק"ל בבתי הספר: הצטיידות, שיפוף, גיוס מתנדבים ותרומות עבור ולטובת כלל התלמידים בבית הספר ולא רק עבור ילדי היום הארוך.
- פתיחת שלושה מועדוניות: בפתח תקווה ובבת-ים.
- הגשה להארכת מכרז בעיריית ירושלים להמשך הפעלת היום הארוך ולהמשך הפעלת מועדוניות שיקומיות.
- שיתוף פעולה וכגישות עם ההורי בתי הספר.
- אירוח נציגים מקרנות שונות, פיקוח הרווחה, אורחים ותורמים.
- אירועי העשרה לצוותים: הרצאות, קורס החייאה ואירועי גיבוש.
- שילוב מתנדבים מחו"ל, בנוסף לפלוגת מג"ב המתנדבת אחת לשבוע.
- הפעלת קייטנות קיץ במסגרות היום הארוך.
- הפעלת קייטנת קיץ לרצף האוטיסטי בנושא צילום מקצועי, בבית שק"ל.

יעדים לשנת 2018

- המשך פעילות להשגת ציוד שיקומי ומתנדבים, לשם הרחבה ושיפור הפעילות בבתי הספר שיווק התוכנית וכגישות עם הורים.
- הפעלת תוכנית שבועית לפיתוח מיומנויות חיים למתבגרים על הרצף האוטיסטי.
- הגשת תכנית הצטיידות לבתי הספר: אדי-שור והדביר החדש, מסגרות אלו לא ניגשו לפרויקט הצטיידות זה זמן רב. קביעת הצרכים להצטיידות תעשה יחד עם מנהלי בתי הספר והצוות המקצועי. הרכישה תעשה למען כל תלמידי בית הספר ולשיפור השירות הניתן.
- הרחבת הפעילות באזורים מחוץ לירושלים בהם מתקיים רצף השירותים של שק"ל.
- הרחבת עבודת השיווק וההסברה מול ההורים בבתי הספר על היתרונות של היום הארוך איכות השירות של שק"ל בן, ובשאר שירותי ההמשך שיש לעמותה להציע.
- סיוע בגיוס מקורות מימון חיצוני נוסף, תורמים וקרנות.

סלי מגזימוף

מנהלת תחום צעירים

המרכז הישראלי לנגישות

מטרות

המרכז הוקם באוגוסט שנת 1998. מטרות היסוד בהקמתו היו לפתח ולקדם את הידע בנושא הנגישות, לתרום לשיפור התהליכים באמצעותם מתחוללים התכנון והביצוע של הנגשת סביבות פיזיות ושירות עבור אנשים עם מוגבלות. זאת באמצעות: ייזום הכשרות מתמחות לאנשי מקצוע רלוונטיים, הפקת חומרים מקצועיים, קידום המודעות לנושא בקרב גופים שונים באמצעות ייעוץ, ימי עיון ועוד. כמו כן, פועל המרכז לגייס טכנולוגיות חדשות לטובת נושא הנגישות.

מאז הקמתו, ועל רקע התפתחויות משמעותיות בתחום, התחוללו כמה שינויים בדרכי ובתכני העבודה, אם כי לא חל שינוי משמעותי במטרות הבסיסיות. המרכז משווק היום את שירותיו המקצועיים בייעוץ ובהדרכה למגוון של גופים, תוך כדי פיתוח התמחות בתחומים: בתחבורה ציבורית; מוסדות להשכלה גבוהה; הנגשת מתן שירות לאנשים עם מוגבלות; הכנת תוכניות-אב לנגישות ברשויות מקומיות ובאירגונים גדולים, חברות טכנולוגיה ועוד. מאז הקמתו, תרם המרכז להנגשת מבני ציבור, סביבות רחוב, קמפוסים, צירי תנועה, אוטובוסים ורכבות, מוזיאונים, אתרי טבע ועוד.

אוכלוסיית יעד

גופים ציבוריים ועסקיים: משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, חברות עירוניות, אוניברסיטאות, חברה ממשלתית לתיירות, חברות עסקיות (חברות תעופה, רשתות שיווק), חברות של פרויקטים אדריכליים, רשתות חינוך, עסקים ויזמים הזקוקים לאישורי נגישות לצורך קבלת רישיון עסק, חברות טכנולוגיה עלית ועוד.

אנשי מקצוע: אדריכלים ומתכננים, מעצבים, יזמים בתחום הבנייה, נותני שירות לאנשים עם מוגבלות, מהנדסי אלקטרוניקה, מומחי מחשב ועוד.

אנשים עם מוגבלות: שירות ישיר לאנשים עם מוגבלות ניתן במסגרת התוכנית ללקויי שמיעה בחיפה.

מבנה ארגוני ותקציבי

המרכז הוא יחידת מטה המעסיקה אנשי מקצוע מדיסציפלינות שונות, כולל אדריכלות, הנדסה, מקצועות כרה-רפואיים וכמובן נגישות. כל פרויקט מתוקצב בנפרד וממומן ע"י מזמין הפרויקט. המרכז מתחרה במכרזים של גופים ממשלתיים, ציבוריים ופרטיים.

פעילות בשנת 2017

בשנת 2017 עסק המרכז בהכנה של תוכניות אב לנגישות לרשויות מקומיות, בתחום נגישות התחבורה הציבורית ובתחומי נגישות אחרים מגוונים. יישום תקנות הנגישות והגברת האכיפה של הנציבות לשוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, הביאה לכמות גדולה של פניות מרשויות מקומיות ומרשתות חינוך, כמו גם מגופים פרטיים בעלי היקף פעילות מגוון.

להלן פירוט של מקבלי שירותים ישרים:

סוג מקבלי השירות	שם מקבל השירות	טיב השירות
רשויות מקומיות	רמת-גן	ייעוץ שוטף, בעיקר, בתחום התחבורה
	אשדוד	הגל הירוק, תוכנית BRT
	מ.א.לב השרון	הוגשה תוכנית אב לנגישות
	הרצלייה	הטמעת נגישות השירות
	יהוד	עדכון תוכנית האב
	נהרייה	המשך של עבודה על תוכנית האב וארגון הפעילות בנושא
	פתח תקווה	סקר מבני חינוך, ייעוץ שוטף
	כפר קאסם	התארגנות להכנת תוכנית אב
	טירה	הכנת תוכנית אב
	משרד התחבורה	ליווי וייעוץ שוטפים לתהליך יישום תוכנית האב להנגשת התחבורה הציבורית, השתתפות בצוות עדכון תקנות נגישות תחבורה ציבורית.
גופים ציבוריים, ממשלתיים ופרטיים	תוכנית אב לתחבורה ירושלים	ייעוץ שוטף לתוכנית. השתתפות בפרויקט העירוני להנגשת תחנות אוטובוס; המשך העבודה עם הרכבת הקלה.
	מוריה – חברת תשתית בירושלים	ייעוץ בפרויקטים כגון: צירי תנועה חדשים, מבני ציבור, מקוואות
	הרשות לפיתוח ירושלים	ליווי שוטף של ביצוע תוכנית האב לנגישות העיר העתיקה ופרויקטים נבחרים נוספים
	חברת עדן, ירושלים	ייעוץ לפרויקטים במרכז העיר.
	נמל אשדוד	המשך הטמעת נושא הנגישות
	חברת אל-על	הדרכות עובדים. בשנת 2017 ניתנו 6 הדרכות לכ-120 עובדים.
	רשת עמל	הכנת תוכנית אב.
	הסוכנות היהודית	ליווי ישיר הנגשות.
	רשת אורט	הכנת תוכנית אב להנגשה.
	כנסת ישראל	ייעוץ לנגישות השירות.
	החברה הממשלתית לתיירות	ייעוץ לנגישות למגוון גדול של פרויקטים בתחום התיירות.
	מפעל הפיס	ליווי ישיר הנגשות.
	אדריכלים, יזמים, בעלי עסקים	בדיקות ומתן אישורי נגישות למבנים ולשירות. במהלך 2017 ניתנו אישורים לכ- 140 פרויקטים.
	כרסומים מקצועיים	הופקו שני גיליונות של כתב העת "עניין של גישה" שהופצו בכ-1500 עותקים. עד כה פורסמו 21 גיליונות של כתב-העת בנושאים שונים.

תוכנית לקויי-שמיעה חיפה והצפון

במהלך 2017 התקיימו הפעילויות הבאות:

- (לאור השינויים המהותיים בצוות המרכז בחיפה, הייתה ירידה מסוימת בפעילות)
- ניתנו 20 הרצאות לכ- 500 משתתפים – אנשי מקצוע ואנשים עם ליקויי שמיעה.
- נערכו 20 בדיקות סינון שמיעה.
- ניתנו הדרכות פרטניות ל-10 אנשים שביקשו ייעוץ בעניין התאמות שמע.
- ניתן ייעוץ אודיולוגי ל-16 אנשים שביקשו ייעוץ בעניין התאמות שמע.
- נערכו 12 ביקורי בית אצל זקנים המרותקים לביתם וסובלים מלקות שמיעה.
- השאלה זמנית של אביזרי עזר ל-30 אנשים.

תוכניות עבודה ופיתוח לשנת 2018

בשנת 2018 ימשיך המרכז לתת שירותי נגישות לאנשים רבים בתחומים: התחבורה, סביבת הרחוב, מבני ציבור ומבני חינוך, גנים ופארקים ועוד. מניסיונו אנו למדים שפעולות המרכז משפיעות לא רק על אנשים עם מוגבלות, אלא על כלל האוכלוסייה. מבחינה זו, מאות אלפי אנשים כבר נהנים מפעילות המרכז בשנות קיומו.

עבודה עם רשויות מקומיות

המרכז ימשיך במאמציו להרחיב את מספר הרשויות המקומיות איתן הוא עבד בשנת 2017. המרכז שותף לתכנית הארצית של משרד הפנים להנגשת מבני הציבור ב-207 רשויות מקומיות בארץ. עד כה הסתיימו שלב סקר המבנים ויש התחלה של יישום ב-85 רשויות מקומיות. המרכז הוזמן להשתתף בדיונים בנושא זה מול משרד האוצר.

המשך עבודה בנושא תחבורה

המשך העבודה עם תוכנית אב לתחבורה ירושלים בתכנון הקו השני והשלישי של הרכבת הקלה ועבודה מול הזכיון. תימשך הפעילות בנושא פיתוח טכנולוגיות הנוגעות לתחבורה, כמו: שילוט דיגיטאלי וכרטיסים חכמים וכן בעיצוב תחנות לאוטובוסים רבי-קיבולת. בשנה הקרובה, למרות שתוכנית ההנגשה של התחבורה הציבורית הסתיימה, ימשיך המרכז להיות מעורב בקידום הנגישות של התחבורה הציבורית. כמו כן, יהיה פעיל, במסגרת צוות הנגישות של משרד התחבורה, בבדיקה ובעדכון של התקנות הקיימות, הכנת נהלי פעולה בתחומים, כמו: הנגשת מידע תחבורתי, תחנות רכבת ונושאים נוספים, לפי העניין.

פרויקטים מיוחדים

תימשך המעורבות ביישום תוכנית האב להנגשת העיר העתיקה בירושלים. כמו כן תמשך העבודה עם גופים גדולים כמו מפעל הפיס והסוכנות היהודית.

הכשרות והדרכות

המרכז ימשיך לעסוק במתן הדרכות, על פי ביקוש כמו: רשויות מקומיות, אל-על, חברות עירוניות, בתי מלון ועוד.

הנגשת ביתן רחוב של מפעל הפיס

פרסומים מקצועיים

במהלך 2018 מתוכננים לצאת לאור שני גיליונות של כתב העת ענין של גישה.

מרכז לקויי-שמיעה בחיפה

המרכז בחיפה ימשיך בפעילותו במתן שירותי הדרכה, ייעוץ והסברה בנושא אביזרי עזר לאנשים לקויי שמיעה. במקביל הוא ירחיב את פעילותו בנושא הנגישות ונגישות השירות בפרט.

לסיום

תחום הנגישות ממשיך להיות דינמי ברמת החקיקה ויותר מכך ברמת הפעילות בשטח. מצב זה מעמיד אתגרים משמעותיים בפני המרכז, הפועל, ככל האפשר, כדי להשפיע על שיפור הנגישות במדינת ישראל עבור אנשים עם מוגבלות. האתגרים הקיימים בתחום התחבורה הציבורית ומבני הציבור הם דוגמאות לסוגיה זו. המרכז בחיפה עובר שינוי אסטרטגי, כאשר עיקר פעילותו תהיה בתחום הנגישות, עם דגש על נגישות השירות.

המרכז יגדיל את מעורבותו המקצועית בתכניות אסטרטגיות של ארגונים גדולים, כמו: מפעל הפיס, רשת אורט, רשת עמל, הסוכנות היהודית ועוד. זאת, במאמץ לתת תשובה טובה, ככל האפשר, ללוחות הזמנים של תקנות הנגישות המהוות גורם לחץ לארגונים רבים.

ד"ר אבי רמות

מנהל המרכז הישראלי לנגישות

מרכז טיפולי טוני אלישר

מבוא

המרכז הינו גוף מקצועי אשר מספק שירותים של טיפול נפשי, טיפול מיני וחינוך חברתי מיני עבור אנשים עם לקויות שכליות וחושיות. המרכז נמצא בתחומי קמפוס חרוב לילדים בירושלים אשר באוניברסיטה העברית ומהווה חלק ממערך של גופים ושירותים המיועדים לילדים נפגעי התעללות והזנחה. מרכז טיפולי טוני אלישר הוא הגוף היחיד בקמפוס אשר מתמחה במתן סיוע נפשי לילדים ומבוגרים בעלי צרכים מיוחדים.

המרכז הטיפולי הוקם בשנת 2007 והיווה בשעתו תוכנית ניסיונית וראשונית מסוגה בארץ לטיפול באנשים עם מוגבלות נפגעי אלימות. תכנית זו לוותה במחקר לתקופה של 3 שנים. לאחר כשנתיים וחצי נפתחה במרכז יחידה לטיפול באנשים עם מוגבלות אשר פגעו בזולתם. בשנת 2010 נפתח המרכז לחינוך מיני חברתי, כאשר מאז שנת 2012 המרכז פועל כמרכז להפעלת מרכזי הדרכה, חינוך ייעוץ וטיפול בתחום המיני, במצבי משבר וטראומה לאנשים עם מוגבלויות (מוגבלות שכלית התפתחותית, מוגבלות פיזית וחושית, אוטיזם) והוא עובד עם משרד הרווחה במסגרת חוזה התקשרות. והחל משנת 2015 המרכז עובד גם עם שירות מבחן למבוגרים.

בסוף 2016 הוחלט על שינוי שם המרכז ל"מרכז טיפולי טוני אלישר, שק"ל", לאור קבלת תרומה משמעותית שהגיעה באמצעות קרן ירושלים.

מטרות המרכז:

- מתן מענה טיפולי לאנשים בעלי מוגבלויות אשר נפגעו מאלימות.
- מתן מענה פסיכו-חינוכי בתחום של חינוך מיני חברתי – קבוצתי, סדנתי, פרטני וזוגי.
- הענקת טיפול מיני ליחידים וזוגות.
- מתן מענה טיפולי רגשי – נפשי לאנשים עם צרכים מיוחדים לפי הצורך.
- פיתוח כלים טיפוליים ומענים שיהלמו סוג האוכלוסייה המטופלת.
- מתן מענה טיפולי בתחום הטראומה.
- הכשרת אנשי המקצוע של המרכז להתמחות בטיפול באנשים בעלי מוגבלויות בתחומים של: משבר וטראומה, חינוך מיני, אלימות, ובעלי התנהגות הפוגעת בזולת.
- מתן מענה טיפולי לאנשים אשר ביצעו עבירת מין (גם לבעלי צרכים מיוחדים וגם לאוכלוסייה הכללית).
- מתן מענה טיפולי: להורים, עובדים סוציאליים ומטפלים הנמצאים בקשר ישיר עם האוכלוסייה המטופלת.

אוכלוסיות היעד, דרכי ההפניה למרכז וסוגי התערבות

ילדים, מתבגרים ובוגרים, אשר הינם בעלי מוגבלות, המוכרים באחד האגפים של משרד הרווחה (מוגבלות שכלית התפתחותית, שיקום ואוטיזם), אשר זקוקים להכוונה, הדרכה או טיפול בתחומים של: חינוך חברתי מיני, נפגעי אלימות (פיזית, מינית) או אשר פגעו בזולתם. המרכז נותן מענה לכל

מגזרי האוכלוסייה (ערבים, יהודים: חילונים, דתיים וחרדים). כמו כן המרכז נותן מענה טיפולי לבני משפחותיהם ולצוותים המקצועיים הסובבים אותם (מערכי דיור, תעסוקה). ההפניה למרכז מתבצעת על ידי האגפים השונים של משרד הרווחה, וכן באופן פרטי. המרכז לטיפול בפוגעים פועל במבנה נפרד משאר יחידת המרכז.

סוגי התערבות

סוגי הטיפול הניתנים במרכז הינם: טיפול פרטני, זוגי, קבוצתי וסדנאות, כמפורט להלן:
נפגעים - הערכת הפגיעה, טיפול, ייעוץ וליווי לאדם הנפגע, להורים, לאחים ובני משפחה וגם לצוותים במסגרות בהן שווה הנפגע. קיימת התערבות מערכתית בשיתוף כל גורמי הקהילה הקשורים עם הנפגע.

חינוך מיני - הערכה, טיפול פרטני, טיפול זוגי, סדנאות לצוותים ולמטופלים.

מצבי משבר וטראומה - הערכה, טיפול פרטני ומערכתי.

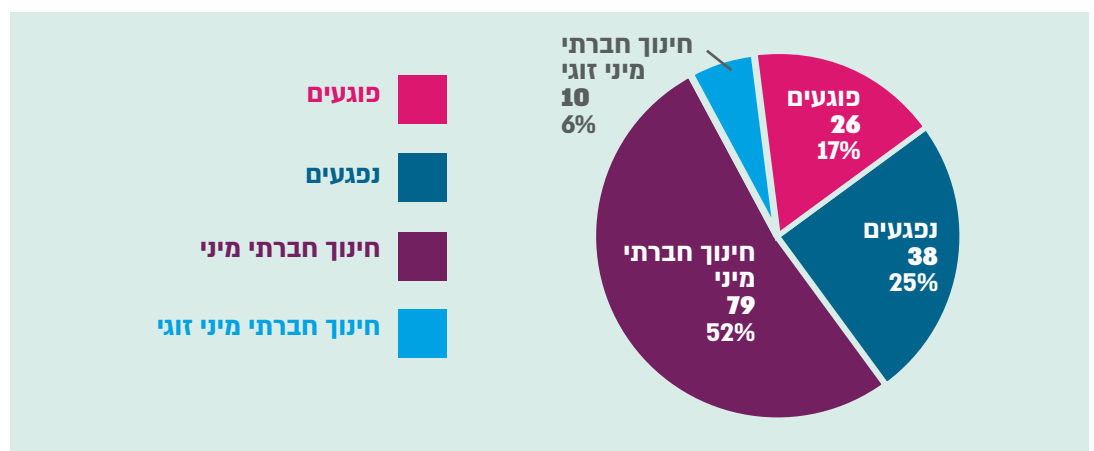
טיפול רגשי, נפשי - עבור יחידים ומשפחות בעלי צרכים מיוחדים המעוניינים בייעוץ במגוון תחומי חיים הקשורים לאנשים עם צרכים מיוחדים: מעברים, הזדקנות, לידה, תכנון התפתחות מקצועית ועוד. טיפול זה ניתן במסגרת פרטית ולא דרך התקשרות במכרז.

פוגעים - הערכת סיכון וצרכים או אינטייק פוגעים, בניית תכנית מוגנות, טיפול לאדם הפוגע תוך שיתוף פעולה עם גורמי טיפול לכי חוק וטיפול בקהילה.

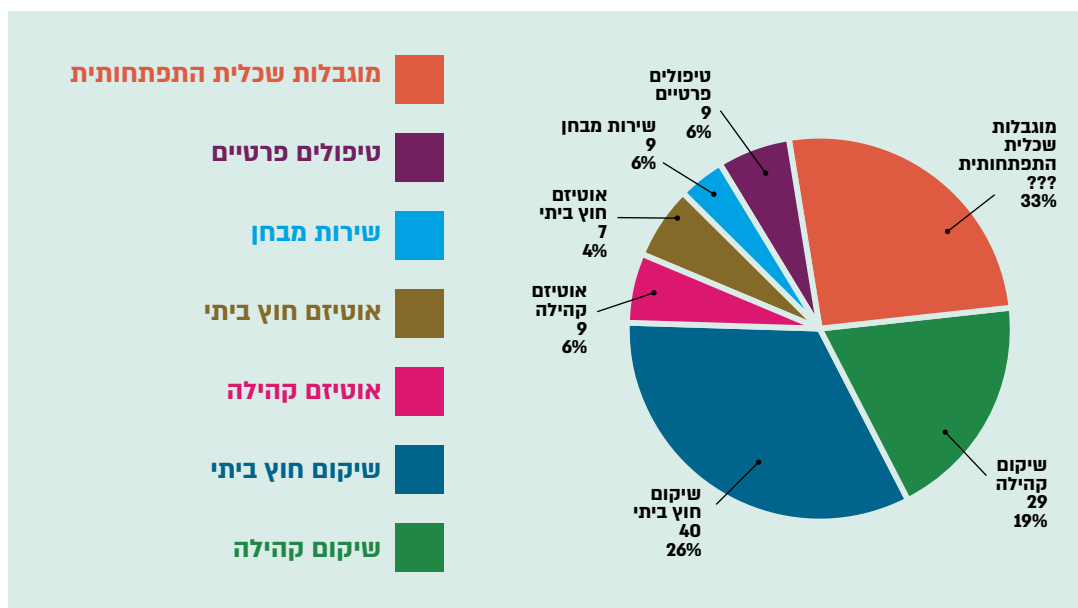
פעילות המרכז בשנת 2017

- במהלך השנה המרכז טיפל ב-223 מטופלים פרטניים (מתוכם 70 מטופלים שהתחילו ב-2016 והמשיכו ב-2017) כמו כן, טופלו עוד כשלוש מאות אנשים בהדרכות הורים, צוותים וסדנאות.
- במהלך השנה – הגיעו 153 פניות פרטניות חדשות.
- חל גידול של 32% בהפניית לטיפול.
- גידול בהכנסות המרכז של 15%, בעקבות עלייה בפניות למרכז.
- הטיפולים היו מגוונים: טיפולים לטווח קצר או ארוך, טיפול פרטני, זוגי ומשפחתי.

ההפניות החדשות שהגיעו למרכז ב-2017 על פי סוג הפנייה.

הגורם המכנה

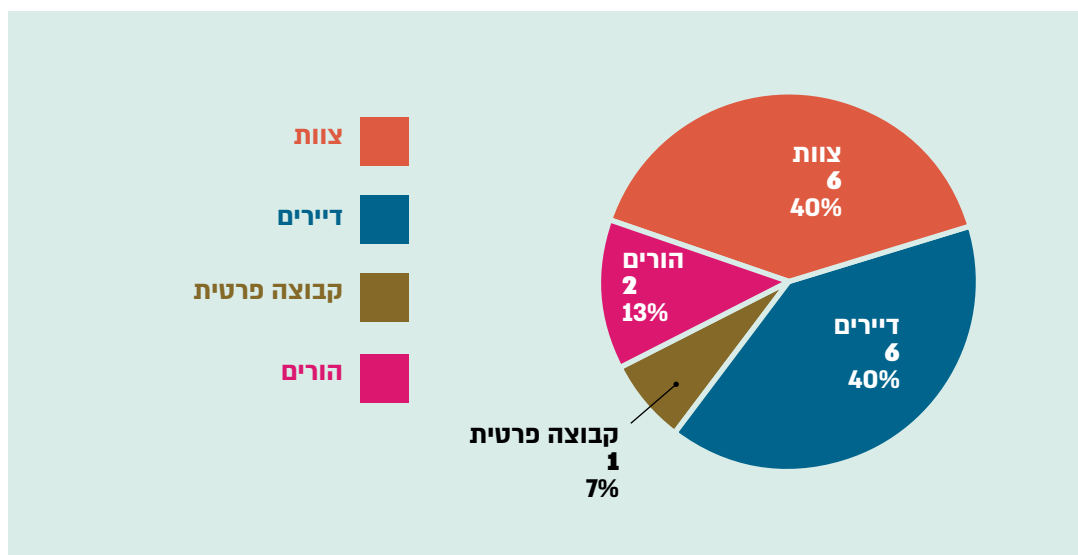
סוג המסגרת המכנה:

קהילה - 79%, 52%, מסגרת דיור - 74%, 48%

מגדר:

בנים - 97%, 63%, בנות - 56%, 37%

סדנאות במימון הרווחה

השירותים השונים ניתנו במגוון רחב של רשויות וביניהן: מבשרת ציון, קריית מלאכי, ירושלים, אשדוד, אשקלון, באר טוביה, בית שמש, מא גוש עציון, מטה יהודה ועוד.

סדנאות במימון פרטי:

דיירים-1, 8%, צוות-11, 92%

צוות העובדים

במרכז עובדים אנשי מקצוע המתמחים בטיפול באוכלוסיות עם מוגבלויות ובטיפול בתחומים של טיפול בטרומה, חינוך מיני, נפגעות ופוגענות, ממוגן מקצועות: עובדים סוציאליים, קרימינולוגית קלינית, מטפלים מיניים, מחנכים למיניות, מטפלים משפחתיים וזוגיים. כל העובדים מהווים צוות רב מקצועי הנותן מענה טיפולי מגוון למטופלי המרכז. הצוות עבר במהלך השנה הדרכות מקצועיות באופן פרטני וקבוצתי על ידי אנשי מקצוע פנימיים וחיצוניים.

הישגים בשנת 2017

גם השנה המרכז הוכיח את חשיבותו עבור האוכלוסייה בה הוא מטפל. המרכז נותן מענה חיוני לפונים, בני משפחותיהם והצוותים המקצועיים העובדים איתם. המרכז מהווה מענה בלעדי וייחודי עבור אוכלוסייה זו.

- הגדלת מספר המטופלים בהתאם להפניות.
- התבססות ויצירת קשר עם גופים נוספים העובדים בקמפוס חרוב: יצירת שיתוף פעולה עם עמותת גושן ויצירת שיח מקצועי עם כלל העמותות במתחם.
- גיוס עובדות חדשות בעלות ניסיון נרחב ומתאים לעבודה עם המגזר הערבי, המגזר החרדי ועם לקויי ראייה.
- הגדלת מספר ההרצאות בתחומים של חינוך מיני חברתי, נפגעות וטרומה דרך מכון חרוב, ג'וינט אשלים, משרד הרווחה – קורס מטפלים, משרד החינוך ועוד.
- חשיפת פעילות המרכז בפני מערכות חדשות - רשויות מקומיות, ארגונים, צוותי הוראה וטיפול.
- שילוב קורס בנושא נפגעים עם מוגבלויות ביחידה ללימודי המשך באוניברסיטה בר אילן.
- המשך תהליך ההשתתפות במחקר בשיתוף מכון חרוב.
- תכנון מהלך של מיחשוב מערכת התיקים במרכז
- הרחבת מספר מטופלים פרטיים והגדלת הכנסות ממטופלים אלו.
- השגת תרומות למרכז.

קשיים ובעיות

א. למרות הגברת הפעילות וההכנסות עדיין קיים קושי כלכלי בהחזקת המרכז עקב מספר גורמים:

- העדר תקציב שנתי מאושר להפעלת התכנית.

- למרות האישור של משרד הרווחה לספק שירותים ברמה הארצית, המשרד אינו מכנה מטופלים בהתאם לאישור זה.
- ב. הכניסה לקמפוס חרוב וההפרדה הפיזית שנוצרה בין המרחב הטיפולי של צוות המטפלות בפוגעים משאר אנשי הצוות יצרה קושי משמעותי בקרב צוות המטפלות בפוגעים והצריכה שיח והיערכות מחודשת על מנת לנסות ולמצוא דרכים להתגבר על הקשיים שנוצרו, הן הרגשיים והן הפיזיים.
- ג. לקראת סוף השנה החל תהליך חפיפה בין המנהלת היוצאת לבין המנהלת הנכנסת, דבר שהצריך התגייסות של כלל הצוות לקראת השינוי והתמודדות עימו.

תכנון הפעילות לשנת 2018

- הקמת שלוחה של המרכז הטיפולי במחוז הדרום (באר שבע ואשקלון): התאמת מבנים, גיוס עובדים, תחילת פעילות שוטפת עד אפריל 2018.
- הרחבת פעילות המרכז במחוז ירושלים: פנייה לקופות החולים על מנת להירשם כספק שירותים טיפוליים עבור אנשים עם מוגבלות.
- בניית מערך הכשרה מוסדר לעובדים חדשים על פי סוגי ההתערבות.
- עריכת יום עיון שנתי בנושאי פעילות המרכז.
- הטמעת מערכת מיחשוב חדשה למרכז.
- הקמת קבוצה לטיפול ייעודי לפוגעים בירושלים.
- הצטרפות לחממה יזמית של מכון חרוב לצורך תכנון מיזם להדרכה הורית להורים בעלי הנמכה קוגניטיבית.
- תכנון קורס אקדמי "חינוך חברתי מיני לאנשים עם מוגבלות" בשיתוף פעולה עם מסגרת לימודים אקדמית בדרום.
- סיום תהליך המחקר אשר בוצע לאורך שנת 2017 בשיתוף עם מכון חרוב על טיפול ממוקד בטרומה (Trauma Focused Therapy) לאנשים עם מוגבלות.

איה רוט

מנהלת המרכז הטיפולי טוני אלישר

היחידה להתנדבות

מתנדבי שק"ל הם גורם משמעותי בהפעלת השירותים השונים הניתנים על ידי העמותה. מדי שנה גדל מספר המתנדבים המגיעים לשק"ל. העמותה הינה אטרקטיבית עבור המתנדבים הן מבחינה מקצועית והן מבחינה ערכית.

מטרות היחידה להתנדבות

- גיוס מתנדבים לפעילויות לטובת האוכלוסייה המטופלת על ידי שק"ל.
- חשיפה של אוכלוסייה עם צרכים מיוחדים לקהילה והעמקת הקשר ההדדי וחידוד מודעות הסביבה לאנשים עם צרכים מיוחדים.
- סיוע בהעלאת רמת הטיפול ושיפור איכות החיים של האוכלוסיות המטופלות על ידי שק"ל.
- יצירת מאגר עובדים ותורמים עתידיים מקרב המתנדבים, על ידי המשך קשר עם המתנדבים ובני משפחותיהם.

נתונים

בסוף שנת 2017 פעלו בתוכניות השונות בשק"ל 200 מתנדבים ותיקים הקיימים ברישומי העמותה וכ-500 מתנדבים שהגיעו לשק"ל לפעילויות תקופתיות. מספרים אלו אינם כוללים מאות אנשים שהתנדבו בקבוצות וכן אנשים שטרם נרשמו ברישומי העמותה. במהלך 2017 היו בשק"ל 31 בני/ות שירות לאומי. כמו כן היו בשק"ל 19 מתנדבים שהגיעו מחו"ל להתנדבות של עד שנה (מגרמניה, פולין, טאיוואן, דנמרק).

ישנה קבוצה של כ-36 סטודנטים המשולבים בשק"ל במסגרת ההכשרה המקצועית וההתמחות מטעם האוניברסיטה. הסטודנטים מגיעים מתחומי הפסיכולוגיה והעבודה הסוציאלית והם מודרכים על ידי אנשי המקצוע השונים של שק"ל.

השנה הגיעו לשק"ל מתנדבים מאולפנות שונות הן מירושלים והן מחוצה לה, קבוצות חיילים, שוטרים, סטודנטים, תלמידים מחו"ל שהגיעו במסגרת תרומה לחברה בישראל. גם השנה חל גידול משמעותי במספר המתנדבים שהגיעו להתנדבויות לטווח קצר והתנדבויות חד פעמיות.

בבית הקפה הקהילתי "קפה בגן" שמפעילה שק"ל בשכונת קריית משה, פועלים כ-50 מתנדבים על בסיס קבוע במגוון של פעילויות.

במהלך שנת 2017 הופנו לשק"ל ונקלטו 25 איש משירות מבחן למבוגרים לביצוע שירות לתועלת הציבור (של"צ) כאשר הם ביצעו 150 שעות כל אחד בממוצע.

פעילות בשנת 2017

פעולות שתוכננו ובוצעו:

- קליטת מתנדבים חדשים.
- טיפול בנושאים: אשורות שהייה בארץ מול משרד הפנים, סיום התנדבות והערכה.
- מפגשים אישיים וקבוצתיים עם מתנדבים.

- הפעלת אולפן לעברית למתנדבים בירושלים.
- עדכון פרטי המתנדבים לעיריית ירושלים לצורכי הביטוח.
- השתתפות בכנסי חשיפה לארגונים של שירות לאומי.
- יזום קשרים עם ארגוני נוער.
- קשר עם המכינה הירושלמית, לצורך שילובם של חיילים משוחררים בשק"ל במסגרת עבודה מועדפת.
- השנה קיבלנו לראשונה מתנדבת מפולין, אשר הגיעה לשנת התנדבות בעמותה. כמו כן, גם השנה הגיעה מתנדבת מטאיוואן לשנת התנדבות. שאר המתנדבים הופנו מהארגונים מגרמניה שעובדים אתנו מזה שנים.

פעולות נוספות שבוצעו במהלך השנה:

- ארגון מפגש שנתי למתנדבי חו"ל.
- ארגון ימי סיור מרכזים של ארגוני השירות הלאומי - במהלכם התקיימו ראיונות ושיבוצים למסגרות השונות.
- כגישות, אחת לחודשיים, עם בני/ות השירות הלאומי סביב נושא.
- המשך שיתוף הפעולה עם ארגון "רוח טובה", אשר במסגרתו נשלחים לשק"ל, באופן קבוע, מתנדבים לסיוע בתוכניות השונות.
- השתתפות בכנסים שיזמה היחידה להתנדבות של משרד הרווחה, במסגרתו התקיימה קבוצת חשיבה על דרכים להעלאת מספר המתנדבים המגיעים להתנדבות בישראל.

תכנית עבודה לשנת 2018

- במהלך השנה יבוצעו פעולות להרחבת גיוס מתנדבים ובני/ות השירות הלאומי לתוכניות השונות של שק"ל, זאת באמצעות כרסום נרחב בפייסבוק, הפצת פרוספקטים ומודעות בקרב אולפנות ובתי ספר שונים ברחבי הארץ.
- הטמעת תוכנית ניהול מתנדבים חדשה בעמותה, תוכנה שהיא יוזמה של משרד הרווחה – היחידה להתנדבות. תוכנה זו תיתן מענה, אונליין, להזמנת אשרות למתנדבי חו"ל, הנפקת תעודות המלצה וניהול מאגר מידע אחיד של כלל המתנדבים בישראל. התוכנה תאפשר למתנדבים בארץ ליהנות מהטבות שונות שיעודכנו מעת לעת באתר.
- יצירת קשרים עם ארגונים חדשים מחו"ל (ביניהם קולומביה ורוסיה) על מנת להרחיב את מספר המתנדבים המגיעים לעמותה. ישנו קושי כללי בגיוס מתנדבי חו"ל, ומשרד הרווחה יזום הפניית ארגונים חדשים ממדינות שונות.

אורלי מזרחי

מנהלת משאבי אנוש ומתנדבים

מרכז הדרכה

מטרות המרכז

- להיעזר בידע ובהון האנושי הקיימים בשק"ל על מנת ליזום תכניות השתלמות לאנשי מקצוע.
- לספק מענה מקצועי לעובדי העמותה ולגופים חיצוניים בארץ ובחו"ל בתחום ההדרכה.
- איסוף וקטלוג של חומרי הדרכה.
- ליצור שיתופי פעולה בתחום ההכשרה עם גופים בתחום המוגבלויות ואחרים.
- פיתוח קשרים מקצועיים בינלאומיים לצורך קיום שותפויות.
- חשיפת שק"ל לאוכלוסיות חדשות.
- פיתוח קשרים מקצועיים בינלאומיים לצורך קיום הדרכות שותפויות מקצועיות.
- לחשוף את הפעילות המקצועית הנעשית בשק"ל לציבור המקצועי ולקהל הרחב.

אוכלוסיית היעד של המרכז

- ארגונים, עמותות, עסקים ועובדי רווחה לצורך הדרכות.
- עובדי שק"ל ומתנדבים.
- מקבלי שירות בשק"ל.
- הורים ובני משפחה.
- ארגונים מחו"ל.

סיור לימודי מטייוואן

פעילות בשנת 2017 – על פי היעדים שנקבעו:

בישראל:

- ריכוז ובניית תכנית הכשרה לצוות חדש, שני ימי הכשרה (אוריינטציה).
- סדנאות לצוותים בנושא חינוך חברתי מיני ניתנו בקורסי הסמכת מטפלים של משרד הרווחה ובמעון ידידה .
- הרצאה לסטודנטים בקורס ניהול עמותת (ריכוז ד"ר מיכאל גנור, מכללת דוד ילון)
- השתתפות והרצאה ביום עיון לעובדי אשכול התקשורת בנושא אספרגר.
- תכנית הדרכה לשיפור מיומנויות כלכליות באמצעות "משחק קופסה" בקרב דיירי שק"ל, בשיתוף עם מערך הדיור והפסיכולוגית ענת מרמור.
- השתתפות בוועדת החינוך של הכנסת, בה הוצגה המשלחת של שק"ל למקדוניה וצפייה בסרט התיעודי שנעשה על כך.
- סיוע בפתיחת תכנית יום לימודים ארוך בפתח תקוה.
- סיוע באירוע השנתי ובגיוס תרומות.

בחו"ל:

- ריכוז הכשרות והרצאות בשק"ל למבקרים מהמדינות: רוסיה, אוקראינה, בלארוס, מולדובה, קירגיזסטן, קזחסטן, אזרבייג'ן, טג'יקיסטן, ארמניה, אזרבייג'ן, טורקמניסטן וגיאורגיה, בשיתוף פעולה עם משרד החוץ - מש"ב – הסוכנות הישראלית לסיוע ושיתוף פעולה בינלאומי. (דצמבר 2017)
- ליווי והשתתפות בסיורים מקצועיים מבדפסט, סנט פטרסבורג, מלבורן, אוניברסיטת צפון קווקז.
- ליווי ומתן תמיכה מקצועית למתנדבים בשק"ל מטאיוואן.

תכנון לשנת 2018:

בישראל:

- תגבור ופיתוח תכניות חדשניות לעובדי שק"ל.
- ימי הכשרה לעובדים חדשים (אוריינטציה).
- הכשרה והדרכה לנשות מקצוע מבית לחם בשיתוף עם וראיטי בנושא של מבואות וכלים לעבודה עם אנשים עם צרכים מיוחדים (קורס שנתי).

- תכנון הכשרה בנושאי חינוך חברתי מיני לאנשי מקצוע בשיתוף פעולה עם גוף אקדמי.
- השתלמויות וימי עיון לצוות שק"ל ולאנשי מקצוע בנושאים שיקבעו וקיום ימי עיון בנושאי הפעילות של שק"ל.
- העברת סדנאות לחינוך חברתי מיני וסדנאות טראומה.
- הדרכות לתנועת הנוער "בני עקיבא".
- השתלמויות לאחיות מוקדי חירום במכבי שירותי בריאות בנושא תקשורת אפקטיבית עם אנשים על הספקטרום האוטיסטי.
- הטמעת שימוש בכלי סימולציות לדיירים במערך הדיור של שק"ל.
- סיוע בהפקה וגיוס חסויות לאירוע השנתי של שק"ל.

בחו"ל:

- גיוס מתנדבים לשק"ל ופיתוח משאבים מטאיוואן, סינגפור והונג קונג בשיתוף The Glory Foundation
- הרצאה למתנדבי חו"ל מטעם ארגון הגג שלהם.
- קשר עם שגרירויות ישראל בחו"ל ושגרירויות זרות בארץ בנושא הכשרות לשילוב אנשים עם צרכים מיוחדים.
- המשך ריכוז הכשרות והרצאות למבקרים מהמדינות: רוסיה, אוקראינה, בלארוס, מולדובה, קירגיזסטן, קזחסטן, אוזבקיסטן, טג'יקיסטן, ארמניה אזרבייג'ן, טורקמניסטן וגיאורגיה, בשיתוף פעולה עם משרד החוץ - מש"ב – הסוכנות הישראלית לסיוע ושיתוף פעולה בינלאומי.
- בניית תכנית והכשרה בנושא הנגישות והפעלת השתלמויות בסרביה.
- המשך פיתוח שיתופי פעולה והכשרות במדינות: במקדוניה, אלבניה.

מיקי ארנון

מנהל מרכז הדרכה

פיתוח משאבים וקשרי חוץ

מטרות

הפעילות בתחומי פיתוח משאבים קשרי חוץ וקשרי קהילה נחלקת לשתי מטרות, המשלימות אחת את השנייה: האחת היא פיתוח משאבים וגיוס כספים לפעילויות של שק"ל ולפיתוח פרויקטים, הן ממקורות פילנטרופיים (פרטי, מסחרי וקרנות) והן הכנסות עצמיות ושיתופי פעולה עסקיים. המטרה השנייה היא הגברת החשיפה והמודעות לשק"ל בציבור הרחב ובקהילה העסקית, קידום חזון העמותה לשילוב אנשים עם מוגבלויות בקהילה בכל תחומי החיים, והעברת מסר ברור ומשכנע לגבי החשיבות והתרומה של שק"ל לציבור הישראלי, לצד הדגשת הצורך בסיוע כלכלי להבטחת קיום הפעילויות.

השגת המטרות מבוצעת בשני מישורים. במישור הפנים ארגוני, פעלנו עם מנהלי היחידות והשלוחות של שק"ל ליצירת שפה ארגונית אחידה, כלפי פנים וכלפי חוץ, להגברת החשיפה של שק"ל והרחבת קהל האוהדים והתומכים. חודדו והודגשו הצרכים של שק"ל לסיוע ותמיכה כספית תוך יצירה, חיזוק ושמירה על חיבור רגשי ארוך טווח של הקהל למטרות וערכי העמותה.

במישור החוץ ארגוני, פעלנו להגברת המודעות הציבורית לקיום ולערכים של שק"ל: יושרה, מקצועיות, המשכיות, התמדה, ועם זאת לצורך בסיוע כספי. במקביל, פעלנו לפיתוח משאבים במגוון ערוצים: קרנות, תורמים פרטיים ועסקיים, קמפיינים של "גיוס המונים" ברשת האינטרנט, אירועי תרבות וספורט, ופניה לקהל רחב ככל שאפשר שיכול לסייע, הן בתרומה ישירה והן בגיוס מעגלי תורמים ומתנדבים נוספים. כמו כן, סייענו בשיתופי פעולה עסקיים של שק"ל, כגון: קידום חנות "המציאון" ופעילויות בביסטרו חרוצים, ליווי הסטודיו לעיצוב גרפי וחנות המפעל מתנות שק"ל לאהוב.

פעילות בשנת 2017

- מפגשים עם מנהלי יחידות של שק"ל, סניפים ושלוחות לאיתור צרכים ייחודיים ואיסוף חומרים לשם הכנת תיק פרויקטים להגשות בקשה לתרומות, לשיווק ולפרסום.
- חידוד מסרים פנים ארגוניים בנושא גיוס כספים - משימה כלל ארגונית.
- עדכון נוהל קבלת תרומות והכנת הצעה לנוהל חדש לשיווק ופרסום.
- הטמעת מיתוג אחיד של שק"ל - יצירת תבנית מצגת, חתימת מייל, וכלים נוספים.
- פעילות שיווקית והכנת חומרים פרסומיים.
- עדכון שוטף של אתר האינטרנט של שק"ל עם מידע עדכני ורלוונטי.
- הקמת אתר אינטרנט חדש עם הנגשה והתאמה לטלפונים סלולריים. האתר הושק בפברואר 2018.
- עדכון שוטף של אתר חנות המפעל "מתנות שק"ל לאהוב".
- הרחבת רשימת התפוצה ושליחת מכתבי קשר ניוזלטר על הנעשה בעמותה בעיצוב אחיד בדיוור חודשי.
- דוברות ויחסי ציבור (יח"צ) – הפעלת יועץ והכנת אייטמים לפרסום בעיתונות.
- אירוח קבוצות מבקרים בבית שק"ל להכרות עם פעילות העמותה והעברת מסרים, וכן להרחבת קהל האוהדים ורשימות התפוצה.

- ניהול קשרי תורמים, טיפוח וריענון קשרים עם תורמים ותיקים, שימור ויצירת קשרים חדשים.
- הפעלת מערכת ניהול קשרי לקוחות (CRM) והכנת הנתונים להעברתם ממערכת קו לממשק החדש בסיילספורס. הטמעת השימוש במערכות מידע ממוחשבות לניהול קשרי תורמים.
- כתיבת בקשות לקרנות, איתור מנהלי קשרי קהילה ורווחה בארגונים.
- מעקב אחר דו"חות של תרומות שהתקבלו ומיפוי הנתונים לפילוח עתידי לפי מקור תרומה.
- הפעלת אתרי "גיוס המונים" crowd-funding לקבלת תרומות, שיפור וייעול ממשקי תרומות אונליין.
- תכנון קמפיינים לגיוס כספים בשיתוף הורים ומשפחות של דיירים, מועסקים וחניכים.
- סיוע בשיתופי פעולה עם שותפים עסקיים. קידום אירועים בביסטרו חרוצים: הרצאות ואירוח קבוצות.
- סיוע בגיוס מתנדבים.

אירועים מרכזיים

במהלך השנה הפקנו והשתתפנו באירועי תרבות וספורט, לגיוס תרומות והגברת המודעות לשק"ל.

האירוע השנתי של שק"ל

אירוע ההתרמה השנתי שנערך במוזיאון ארץ ישראל, בהשתתפות קהל של כ-500 תורמים, קבוצות מגופים עסקיים ואנשים פרטיים. הופעות סטנד-אפ של קובי מימון, רמי ורד ושלישיית מה קשור.

"מסע המאה, לרכוב כמו אנז"ק"

מסע אופניים של יומיים על נתיב האנז"ק (ANZAC – גייסות הצבא האוסטרלי והניו-זילנדי), לציון מאה שנה לקרב על כיבוש באר שבע, ולגיוס תרומות. המסע היה הפקה משותפת של עמותת שק"ל עם עמותות בודו למען השלום ומעגל גיבורים (Kids Kicking Cancer Israel), השתתפו בו כ-200 איש שרכבו וגייסו תרומות למען העמותות. בנוסף לגיוס כספים משמעותי, המסע זכה לחשיפה נרחבת בתקשורת, בזכות היותו מקושר לאירוע הבינלאומי.

זינוק מסע המאה עם מנצח הטור דה-פרנס, קאדל אוונס

מתנדבים, עובדים ומועסקים רצים יחד במרתון ירושלים

"רצים עם שק"ל במרתון ירושלים"

כ-100 רצים השתתפו במרתון ירושלים במסגרת קבוצת רצים עם שק"ל, ביניהם 30 דיירים ומועסקים של שק"ל, 17 עובדי שק"ל, 16 בנות שירות לאומי בשק"ל, ומעל 40 חברים נוספים. המשתתפים רצו עם חולצות רצים עם שק"ל וגייסו תרומות לשק"ל.

קונצרט טריו נוגה במציאון

שלישיית טריו נוגה והרכב קלאסי של מכללת שק"ל ניגנו בפני קהל תורמים בחנות המציאון.

טקס עשור למרכז טיפולי טוני אלישר - שק"ל

הפקנו טקס לכבוד עשר שנות פעילות המרכז הטיפולי ולהוקרה למר עודד אלישר על תרומתו, בשיתוף עם הקרן לירושלים.

ערב זכויות יוצרים לזכרו של גדעון דרורי בסינמטק ירושלים

השתתפנו בהפקת האירוע השנתי לזכרו של גדעון דרורי בסינמטק ירושלים. באירוע הוקרנו סרטים של צוות "יוצא מהכלל" והוענקו הפרסים לעובדים המצטיינים של שק"ל לשנת 2017.

קמפיינים לגיוס תרומות:

במהלך השנה הפעלנו מספר קמפיינים ממוקדים לגיוס תרומות סביב חגים או יעד מסוים: **ואתכם ביחד לאהוב** – חממה תעסוקתית מטפחת לאנשים עם אוטיזם. קמפיין "גיוס המונים" למרכז יום רמת שלמה - גייסנו את הורי המרכז במבצע לגיוס תרומות. הפקנו ביחד עם צוות "יוצא מהכלל" סרט והעלינו דף ייעודי לקמפיין.

בירה שפירא – בירה חברתית עם תווית אישית

הקמפיין השנתי לקראת חג פורים של סטודיו "בין השורות" לעיצוב גרפי של שק"ל. הקמפיין זוכה לחשיפה רבה ברשתות חברתיות, מגביר את המודעות לשק"ל בכלל ולסטודיו בפרט, ומגייס תרומות.

דיוור בחגים

שליחת דיוור ומעטפות החזר פעמיים בשנה, לקראת חגי תשרי וחג פסח. בכל דיוור משולב סיפור מרגש על אחד מהאנשים בשק"ל ופניה לתרומה לפעילות.

הישגים בשנת 2017

הפעילות חיזקה את המעמד וההכרה של שק"ל בציבור הישראלי, כאחד הארגונים המובילים לקידום זכויות ופיתוח מסגרות לאנשים עם מוגבלויות בקהילה.

תרומות - בשנת 2017 עלה סך התרומות לשק"ל. ראוי לציון במיוחד תרומה משמעותית שתתפרס על חמש שנים להפעלת המרכז הטיפולי ממשפחת אלישר, בתיווך הקרן לירושלים. ותרומת קרן עזריאלי להשתתפות במימון רכישת דירה חדשה בהשלמת המוסד לביטוח לאומי. דירה זו הינה הדירה השנייה של שק"ל רוכשת בסיוע תרומות.

"עיגול לטובה" - מספר המעגלים לטובת שק"ל המשיך לעלות בהתמדה לאורך השנה מ-222 מעגלים בינואר 2017 ל-350 מעגלים בדצמבר 2017. בעקבות זאת, סכום התרומה החודשי גדל משמעותית.

רשתות חברתיות - מספר ה"עוקבים" אחרי דף שק"ל בפייסבוק המשיך לעלות בהתמדה ולקראת סוף שנת 2016 עבר את סף 10,000 האוהדים. הפעילות השוטפת זוכה לעשרות אלפי צפיות מדי שבוע, ובזכותן להתודה ציבורית רחבה ולהשתתפות פעילה ביוזמות של שק"ל.

תכניות עבודה לשנת 2018

- עדכון שם שק"ל להדגשת הפעילות והמטרות של שק"ל.
- העלאת אתר אינטרנט חדש ומתקדם, מונגש ומותאם לטלפונים סלולריים.
- הטמעת השימוש במערכות מידע ממוחשבות לניהול קשרי תורמים.
- יום עיון למנהלי יחידות ותחומים בשק"ל בנושא אחדות ארגונית-שיווקית.
- הפקת אירועי תדמית וגיוס כספים.
- ארגון קבוצות להשתתפות במרתון ירושלים ובסובב ירושלים, לגיוס תרומות והגברת המודעות לשק"ל.
- תכנון קמפיינים לגיוס כספים בשיתוף הורים ומשפחות של דיירים, מועסקים וחניכים.
- הרחבת קשרים בחו"ל ובדיקת התכנות ליצירת נציגויות בחו"ל.
- גיוס משאבים וחסויות לפסטיבל הסרטים הבינלאומי "יוצרים מציאות".
- הגשת שק"ל לפרסים ואותות.
- אירוח קבוצות לסיורים בבית שק"ל.

ד"ר ארז אזרחי

מנהל מחלקת פיתוח משאבים וקשרי חוץ

קשרי קהילה

מבוא:

ב- 2006 הוקמה היחידה במטרה לפתח, להעמיק ולהרחיב את הקשר של שק"ל עם הקהילה העסקית בארץ וחשיפתה של שק"ל אליה, לפתח וליצור קשרים חדשים עם עסקים. מאז הקמת היחידה, נבנה מאגר נתונים הכולל: פרטי ביתי העסק אשר תרמו או תורמים לשק"ל, עסקים שהנם בבחינת תורמים פוטנציאליים וכן: רישום, מעקב ושמירת קשר רציף עם הגופים העסקיים והתורמים.

מטרות היחידה לקשרי קהילה ופעולתה:

- סיוע בגיוס משאבים מהקהילה העסקית לטובת האוכלוסיות המטופלות בשק"ל.
- הרחבת מעגל התורמים העסקיים והפרטיים.
- ארגון אירועים אשר הכנסותיהם מיועדות לפעילויות שק"ל.
- חשיפת הקהילה העסקית לאוכלוסיות בעלי צרכים מיוחדים תוך העמקת קשרי העמותה עם הקהילה הסובבת.
- סיוע בגיוס מתנדבים מהקהילה העסקית.

פעולות:

בשנות הפעילות הראשונות הושקעה מרבית העבודה באיתור עסקים שהם בבחינת תורמים פוטנציאליים ובהקמת מאגר נתונים עדכני של עסקים ותורמים פרטיים שתורמו או תורמים לעמותת שק"ל. לעבודה זו נדרשות מיומנויות נרחבות בשיווק ויחסי ציבור ותקשורת, זאת אל נוכח תהליך מתמשך של צמצום המשאבים מהממסד הציבורי והתחרות הרבה בגיוס משאבים מהמגזר העסקי.

התקיימו מפגשים עם גורמים מהמגזר העסקי והפרטי במסגרת העמותה ומחוצה לה, אורגנו סיורים לצורך חשיפה והכרות התורמים את העמותה. העבודה מתבצעת בשעות חריגות, בהתחשב ביכולות של התורמים.

בוצע רישום מדויק של פרטי בתי העסק, נבנה מאגר עדכני אשר מהווה בסיס למאגר נתונים לתורמים מהמגזר העסקי והפרטי בארץ. כמו כן, הוקדש זמן ניכר לשמירה על קשר רציף עם הגורמים העסקיים והפרטיים התורמים לעמותה, זאת תוך כדי מתן מידע והזמנתם לאירועים בעמותה, מעקב ועדכון הנתונים. במקביל, חלק מהעבודה הוא באיתור ובניית מאגר תורמים פוטנציאליים העתידיים.

במהלך השנה נעשו הפעולות הבאות:

- אירוע ההתרמה השנתי שנערך במוזיאון ארץ ישראל הופעה של שלישיית מה קשור, קובי מימון ורמי ורד. בערב זה גויס סכום משמעותי.
- איתור מנהלי קשרי קהילה או רווחה על מנת להשתבץ בתוכניות התרומות השנתיות.
- חשיפת העמותה באמצעי התקשורת.

- יצירת קשרים חדשים עם גופים עסקיים וארגונים בארץ: מספר סוכנויות רכב כמו: טויוטה, סיטראון ופגו, צ'ק פוינט, שיכון ובינוי, חברות ביטוח, רדימיקס, בנקים, לוריאל, מור חברת השקעות, אלקטרה, אינטל, בזק בינלאומי, קו אופ, שטראוס קפה, פגישות עם חברות נוספות ואנשי עסקים ברחבי הארץ חלקם כדי ליצור קשרים עתידיים ולתחזק קשרים קיימים.
- יצירת קשרים וחשיפה עם נשות עסקים במטרה להקים פורום נשות עסקים.
- המשך חשיפת העמותה על מנת להבליט את ייחודיותה כדי להרחיב את מעגל התרומות.
- שמירה על קשר רציף עם תורמים פוטנציאליים וקיימים באמצעות מפגשים, טלפונים.
- מפגשים עם מנהלי התוכניות בשק"ל לאיתור צרכים ייחודיים וקישורם עם גורמים עסקיים בקהילה.

תוכניות עבודה לשנת 2018:

- תכנון האירוע השנתי (בחודש נובמבר) לגיוס תרומות וחשיפת העמותה ליעדים/קהלים חדשים והעמקת הקשר עם העולם העסקי ומעצבי דעת קהל.
- השתתפות בתכנון אירועים לציון 40 שנה לשק"ל.
- הגשת שק"ל למגוון פרסים ואותות במטרה להעלות את המודעות לחשיבות שק"ל על מכלול פעילותה.
- חשיפת שק"ל וגיוס משאבים באמצעות אחת מתוכניות המובילות בטלוויזיה וכתבות בעיתונות הכתובה.
- הרחבת מאגר התורמים של שק"ל.
- המשך מיכוי העולם העסקי והפרטי לפי כרמטרים ותחומי עניין.
- שמירה על קשר עם התורמים הקיימים.
- ארגון פעילויות, סיורים לקהל יעד חדש, ושמירת הקשר עם תורמים קיימים.
- יצירת קשר עם ארגונים עסקיים ויצירת קשרים חדשים במטרה לחשוף את שק"ל ויצירת שיתופי פעולה.
- השתתפות בתכנון וביצוע שני אירועים: גיוס מתנדבים חדשים, ואמירת "תודה" לתורמים שמלווים אותנו לאורך כל הדרך.
- השתתפות בארגון ערב חוויתי למתנדבים לדורותיהם.
- השתתפות בארגון ערב לכלל העובדים או יום כייף.
- השתתפות בארגון סיורים בשק"ל לחברות מובילות במשק, כמו: אמדוקס, סופר-פארם.
- השתתפות בהכנת רשימת תורמים חדשים ממוחשבת ועדכנית.

לינדה שמעון

מנהלת היחידה לקשרי קהילה

הערכת תכניות

פעילות בשנת 2017

- עריכת סיכום פעילות שק"ל לשנת 2016.
- הכנת נוהלים, השתתפות בהכנת נוהלים בתחומים: כיתוח משאבים, קשרי חוץ ומיחשוב.
- ייעוץ והנחייה לבעלי תפקידים.
- הנחיית דיון בנושא חוקים ונוהלים, בשני ימי הכשרה (אוריינטציה) לעובדים חדשים.

פעילויות נוספות

- חברות במערכת "עניין של גישה".
- חברות בוועדה לבחירת עובד מצטיין וארגון היום לזכרו של גדעון דרורי ז"ל.
- ייעוץ לדיירי שק"ל במסגרת עמותת "נאמנים".

תכנית פעילות לשנת 2018

- הכנת סיכום הפעולות של שק"ל לשנת 2017.
- עדכון נוהלים בתחומים: מיחשוב וכספים.
- ייעוץ והנחייה לבעלי תפקידים.
- הנחיית דיון בימי הכשרה (אוריינטציה) של עובדים חדשים.
- חברות: במערכת עניין של גישה, בוועדה לבחירת עובד מצטיין.
- ייעוץ לדיירי שק"ל במסגרת "עמותת נאמנים".

ד"ר מאיר חובב
הערכת תכניות

משאבי אנוש

כללי:

מחלקת משאבי אנוש מטפלת בכל העובדים בשק"ל אשר מתקיימים ביניהם לבין העמותה יחסי עובד מעביד. בסוף 2017 הועסקו 569 עובדים. (לעומת 555 עובדים בסוף 2016). מתוך סך העובדים הועסקו 30 אנשים עם צרכים מיוחדים. בשק"ל מועסקים עשרות פרילנסרים (נותני שירות), שהינם מומחים ואנשי מקצוע אשר לא מתקיימים עימם יחסי עובד ומעביד.

תחומי פעילות המחלקה ונושאי טיפול שוטפים:

- ראיון ראשוני של מועמדים לעבודה.
- קליטה מנהלית של עובדים חדשים ובהמשך טיפול בכל הנושאים הקשורים לתנאי העסקתם.
- טיפול בתחום ניהול עובדים ופעילויות לרווחת העובד.
- ריכוז פעילות הנהלת העמותה: אסיפה כללית, ועד מנהל, ועדת כח אדם, השתלמויות וכספים.
- קשר עם רשם העמותות.

נושאים שוטפים בטיפול המחלקה:

- גיוס עובדים, מיון והשמה בתוכניות ששק"ל מפעילה.
- השתתפות בירידי תעסוקה באוניברסיטה העברית, בירידי תעסוקה של היחידה להכוונת חיילים משוחררים.
- השתתפות בועדות קבלה של עובדים חדשים.
- טיפול בפניות עובדים (הנפקת מסמכים, כגון: אישורי העסקה).
- טיפול וייצוג בפניות משפטיות של עובדים, במידה וישנן, תוך התייעצות עם היועץ המשפטי של שק"ל ותוך יצירת קשר עם הגורמים הרלוונטיים.
- סיום עבודה של עובדים: עריכת שיחות שימוע, הוצאת מכתבי הפסקת עבודה, הנפקת אישורי העסקה והעברת התיק לסגירה למדור שכר.
- טיפול בחוק למניעת הטרדה מינית בעבודה ויישום.

פעולות רבעוניות:

אוריינטציה לעובדים חדשים: במסגרת יום זה מקבלים העובדים החדשים הרצאות וחומרים להכרת שק"ל ופעילותה, זכויות העובד בארגון וכדומה. מטרת היום לאפשר לעובד להכיר גם את התחומים האחרים הקיימים בשק"ל בנוסף לתחום בו הוא עוסק. כמו כן, ניתנות הרצאות מקצועיות מפי אנשי מקצוע, וסיפורים אישיים של מטופלים והורי מטופלים, על מנת שהעובד יכיר את שק"ל מ"צידו השני של המטבע". השנה התקיימו שני ימי אוריינטציה.

פעולות שנתיות:

השתתפות בוועדה לבחירת עובד מצטיין של שק"ל, הניתן ביום ע"ש דרורי ז"ל: הוועדה מתכנסת מספר פעמים בשנה לקראת אירוע חלוקת הפרס בחודש מרץ.

קשר עם רשם העמותות: אחריות לקבלת אישור ניהול תקין של שק"ל על פי חוק העמותות, דבר המחייב

העברת: דוחות כספיים שנתיים, מסמכים הנדרשים על ידי הרשם, אישורים על מורשי חתימה וכדומה.

פעולות שבוצעו בשנת 2017:

- הטמעת תוכנת "נתיב". התוכנה אמורה לתת מענה לניהול יעיל יותר של נתוני העובדים בשק"ל וריכוז כל המידע בתוכנה אחת.
- פרס עובד מצטיין ע"ש גדעון דרורי – כמדי שנה, פרס עובד מצטיין ע"ש גדעון דרורי חולק ל-4 עובדים מצטיינים בעמותה וכן לצוות מצטיין. הטקס משולב עם "זכויות יוצרים" - הפרויקט בו הוקרנו סרטים מעשי ידיהם של חברי חוג הוידאו בתוכנית "שיאים" ערוצים לקהילה.
- חולק שי לחג לעובדי העמותה בראש השנה וכסח.
- בוצעו הערכות עובדים במסגרת מערך הדיור.
- רוענו נהלי העבודה בקרב עובדי מערך הדיור. העובדים הוחתמו על קריאת הנוהל.

נתונים על העובדים בשק"ל (נכון ל-31.12.2017)

לוח 1: העובדים לפי יחידות, כולל חלקיות משרה

מספר עובדים	התכנית
282	מערך הדיור (כולל דיור נתמך)
26	בת-ים
61	בתי"ס לחינוך מיוחד
12	ערוצים לקהילה
27	שק"ל בפנאי
5	נגישות
12	מנהלה
71	תעסוקה
5	אחזקה
6	גיוס משאבים
17	מרכז חירום ומרכז לחינוך מיני חברתי
45	מרכז יום, יול"א ומע"ש פתח תקוה
569	סה"כ

לוח 2: העובדים לפי אופן העסקה

אופן העסקה	מספר עובדים	הערות
חודשיים	115	עובדים במשרות מלאות או חלקיות
שעתיים	454	
סה"כ	569	

לוח 3: העובדים לפי מגדר

נשים	401
גברים	168
סה"כ	569

גיל	מספר
עד גיל 30	325
30-39	126
40-49	34
50-59	51
60+	33
סה"כ	569

תוכניות לשנת 2018:

אוריינטציה לעובדים חדשים: כמידי שנה, מתוכננים כ-2-3 ימי אוריינטציה (לפי הצורך) לעובדים חדשים – מפגשים חד יומיים להכרות עם המערכת.

פרס עובד מצטיין של שק"ל ע"ש גדעון דרורי ז"ל: פרס עובד מצטיין של שק"ל ע"ש גדעון דרורי יחולק כמידי שנה בחודש מרץ. הפרס יינתן לארבעה עובדים וכן לשני צוותים שהצטיינו במיוחד בעבודתם.

מעבר לתוכנת שכר חדשה ומתקדמת: בהתאם לשדרוג מערכות המידע בעמותה, תיבחן תוכנית של מעבר לתוכנת שכר חדשה ומתקדמת, שתיתן מענה להיקף ההולך וגדל של העובדים בעמותה.

בדיקה של תיקי העובדים: בדיקת החוזים, תנאי ההעסקה, הימצאותם של המסמכים האישיים הנדרשים של כל עובד.

מפגש עובדי שק"ל לדורותיהם: מתוכנן להתקיים בדצמבר 2018.

סיור בפרויקטים של שק"ל ובארגונים מקבילים.

אורלי מזרחי

מנהלת משאבי אנוש ומתנדבים

מחלקת כספים

תפקידי המחלקה:

- רישום הפעילות הכספית של שק"ל (הנהלת חשבונות).
  - גביית כספים (ממשלה, עיריות, מוסדות ולקוחות אחרים).
  - ביצוע תשלומים וקשר עם הספקים.
  - הכנת דוח כספי שנתי והעברתו לרואה חשבון לביקורת.
  - הכנת דוחות כספיים תקופתיים למחלקות של שק"ל.
  - ניהול כספי מול הבנקים וגורמי מימון.
  - אחריות להפעלת מערכת השכר וביצוע תשלומים בגין עובדים והוצאות נלוות.
- עובדים:** המחלקה מונה ארבעה עובדים: מנהל הכספים, מנהלת חשבונות, חשבת שכר ורו"ח במשרה חלקית.

נושאים שבוצעו 2017:

- ביצוע שוטף של התפקידים שפורטו לעיל.
- הכנת דוחות תקופתיים למנהלי מחלקות.
- הגשת דו"ח כספי לשנת 2016 וקבלת אישור ניהול תקין מרשם העמותות.
- השתתפות בוועד המנהל של העמותה, בוועדת הכספים ובוועדת כח אדם.
- השתתפות בכיר.
- העברת ניהול תשתיות מיחשוב ותקשורת, לבעלי תפקידים אחרים בשק"ל.

יעדים לשנת 2018:

- א. ביצוע שוטף של תפקידי המחלקה כפי שפורטו לעיל.
- ב. העברת חומר לביקורת רואה החשבון במועד במטרה להוציא דו"ח עד חודש יולי 2018.
- ג. תכנון ובקרה של פעילות הכספית במחלקות בשימת דגש על איזון תקציבי ותזרים המזומנים.
- ד. תכנון ובקרה לתוכניות פיתוח: סיום שיפוץ והצטיידות יחידת המזדקנים בירושלים, שיפוץ מרכז לאוטיסטים רמת-שלמה, פתיחת מבנה של 20 יחידות דיור מוגן ברמת גן, מרכז תעסוקה בבתי-ים ופתיחת מפעל קוסמטיקה בפתח תקוה.
- ה. לקראת פרישה לגמלאות פעולות סיום תפקיד, הכנה וקליטה של מנהל כספים חדש לעמותה.

אליהו וייל

מנהל מחלקת כספים

